

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, július 10-én.

189. szám.

Muzeum-ország.

Ugyan kutassuk fel, a sok nemzetiség vagy osztály közül, melyik gyűlöl bennünket legjobban. S aztán küldjünk le a körébe egy minisztert, államtitkárt vagy főispánt. Csak egyetlen napra, amíg banketet lehet a tiszteletére rendezni. El fogunk ámulni a csodán. A nagy gyűlölködők táborából ki fog válni valaki, hogy azt a minisztert, államtitkárt vagy főispánt felköszöntse. És nem az elfojtott gyűlölet hangján. Nem. Olyan szeretettel és lojalitással, mintha az ő nemzetisége vagy osztálya már ősidőktől lesné az alkalmat, amikor szerenáddal tisztelheti meg az állam hivatalos képviselőjét.

Nem ma jut ez először eszünkbe és nemcsak azért, mert a hódmezővásárhelyi főispánt egy szocialista-vezér is felköszöntötte. Az az ember a szocialisták közt igazán csak vezér lehet, mert az aratás idején sincsen munkában, hanem felköszöntöket mond. Ennek a dolognak tehát nem tulajdonítunk nagyobb fontosságot. De a rendszert látjuk benne. Azt a különös rendszert, mely ebből az országból Muzeum-országot csinált, ahol bizonyos ritkaságokból gyűjtenek egy-egy példányt. Nem kitömött példányt, ámbar ezeket is tömni kell. Hiszen csak körül kell nézni és egész csomó különös jelenség ötlük szembe. A románok például, és ezt tudja minden gyermek, nem rajonganak értünk és a többi nemzetiségre sem szabad ilyesmit ráfogni. Ha csak annyi időt akarnának a magyar

föld művelésére szánni, amennyi időt pazaroltak, hogy a maguk érdeke mellett a külföldet megműveljék, ennek a földnek már régen ők volnának az urai. De ők napról-napra csak a memorandumokat gyártják, a mozgalmakat készítik elő és az aknákat ássák. Éjjel és nappal csinálják a magyar államnak a bajokat.

S mégis mit látunk? A románok nem szeretnek bennünket, de van egykét románunk, aki nagyon szeret, még a saját vezéreivel szemben is. A szászok, a tótok, a szerbek szintén nem rajonganak a magyarságért, de ezekből a nemzetiségekből is találni Muzeum-országban egy szászt, egy tótot, egy szerbet, aki tollal és szóval hirdeti, hogy csak a magyarnak van jó szíve, csak a magyar uralom alatt nyit a boldogság fajúkra. Legujabban pedig, amikor csak némi erőszakossággal sikerült a szocialisták esztelenségeit elfojtani, már kibukkant a homályból az a bizonyos lojalis szocialista is, aki Muzeum-ország ritkaságai körül még hiányzott. Csúpa méz a szava és egyetlen mondatban többször emlegeti a hazát és a királyt, mint a komáromi apát. Első pillanatra szinte meglep, pedig matematikai bizonyossággal tudtuk, hogy meg fog jönni.

Mert a románokkal, a tótokkal, a szerbekkel szemben van nekünk már egy kis gyűjteményünk: a hazafias román, a magyarérmű tót és a tiszteletreméltó szász. Ez a gyűjtemény pedig nem lett volna teljes, ha hiányzik belőle

az automata szocialista, akit csak meg kell nyomni és azt kiáltja: Éljen a király! éljen a haza! Hát az Isten tartsa meg az egész gyűjteményt, pedig nem éri meg a költségeket. Mert bizonyos, hogy ezek az urak inkább késeltetik a paczifikációt, semmint csinálják. Ha csak szóra nyitják az ajkukat, már feljűk hangzik a megbélyegző kiáltás: renegát! És nagyobb gyűlölettel nézi őket a fajtájuk, mint a vérbeli magyart. Ezekről semmit sem akar meghallgatni, ezektől még a jót sem fogadná el. Csak még erősebben gyűlöl, mialatt rekedtre kiabálja magát: renegát!

Mi ezt nem akarjuk meghallani. Természetes. Ez amolyan történelmi süketség, amelyen bizonyos korszakokban minden nemzet keresztülment. Talán szükség is van rá egy ideig. De azt csak nem gondolja senki s arra a történelem sem tanít, hogy egész nagy csatákat meg lehet vinni ilyen muzeumi példányokkal. Eleinte jó. Ez is egy módja a csatakezdésnek. És lesznek mindenkori, akik a románokkal szemben a mi hazafias románunknak és a szocialistákkal szemben a mi automatánknak fognak hinni. De meddig? Sokáig semmi esetre sem, hiszen mi magunk sem hiszünk nekik és amikor a szocialista-vezér után más szocialisták fel akarták köszönteni a vásárhelyi főispánt, azokat már nem engedték beszélni. Mert még talán nem működik kifogástalanul a gépezetük. Hát mire való az ilyen játék? Különösen most, a szocialis háboru derekán?

Talárt a bírának.

(P-PP). Egy eszméért már gyakran irtam, de még sohasem irtam egy ruháért. Az „Országos Hirlap” lapjain most mozgalmat indítottunk egy tisztes ruhadarab érdekében és ez a mozgalom nyilatkozásra készlet. Mikép öltözködjék a bíró, ki, Flaccus beszéde szerint, apáink bölcsességét őrizi és a törvényt védi, consulta patrum, legesque servat?

Az angol bíró (ugyan mi mással kezdünk, mint Angliával) a Declaration of rights a Habeas Corpust parókás fejjel magyarázza és hasonló ósdi fejékkal jár az Attorney General, aki a magyar ügyész után legnépszerűbb állami prokurátora Európának. Ugyanilyen régi talárba öltözik a német Reichsgericht és a szent római birodalomnak minden egyéb bírój széke és hasonlóan birrétum alól nézi az olasz bíró is a vádlott anarchistát. Talár és birrétum mindenütt, csak a francia rendőrbíró elégszik meg a nemzeti színű trikóval. Ezzel hát lehetne argumentálni, de ezzel nem lehet argumentálni még sem, mert Justitia asszonyosság szemét be lehet kötni akár talár nélkül, akár talárban vagy az ember: ez utóbbi esetben csak a gallért kell egy kissé hátravetni. Lám, a személyes szabad-

ság britt hazájában is így fű keresztül a szent mezőkön egy borzasztó igazságtalan szél: ott, hol az igaz embert mindenféle institúciókkal és igazmondásokkal védi törvény és bíró, ott a bűnben találtatott embert rettentő tömlő-czökebe küldi a taláros igazságszolgáltatás, a fegyencz tengervízben keményedett kötelelet fejt a pusztá körmével, avagy „malmot tapos”, ez a „közmunka” néha egy boldogtalan pillanat büntetésétül, így adja vissza Albion az elítéltek nagy százalékát a társadalomnak, bénán, dagadt lábbal vagy — holtan. Továbbat az olasz bíró talárja sem jelent emberi tökéletességet: ott a taláros bíró előtt vasketreczben áll a vádlott és ha aztán föl is mentik, a vasketrecz emlékeztét azért senki el nem felejtetheti többé. Mivel a curulisi székből el lehet hallgattatni sok mindent: gyanút, szemrehányást, gyalázatot bosszúvágyat: de ha én nevetni akarok egy szegény ördögön, akit négy óra hosszat ketreczben tartottak és a rácson át etettek, mint Serák uréknál odakünn Jónást, a vizilóvat: akkor ezt nekem nem lehet ő felsége a király nevében megtiltani. A törvény csak föltámaszthat, de a humor az megöl. Hát még a német bíró? Aki a birodalmi törvénykönyv 360. §. 11. pontja alapján megkerülhet

minden szabadságot és sajtószabadságot és de facto minden héten el is itél egy pár ártatlan embert „durva illetlenség”-ért. (Nem én mondom ezt, hanem eleget magyarázza Mittelstaedt Otto is, a nyugalmazott birodalmi törvényszéki bíró, a német Csemegi, kollégáinak.) Sőt az osztrák talár sem teszi immunissá az igazságszolgáltatást; a bécsi Landesgericht tanácselnökei például úgy beszélnek a védőkkel, hogy ahhoz képest néhai sárvári prédikátor: Magyary István uram, tisztára udvariaskodott a papistákkal.

A talár tehát nem javít a jogszolgáltatáson. És ezen az sem segít, hogy ha például a történelmi alapra állván magyar ruhába öltöztetjük a bírót. Leírások és korhű következtetések után például jól tudjuk, hogy 1794-ben bizonyos téglaszínű és olajzöld magyar spenczerékbe voltak öltözve. Nyéki Németh János királyi ügyigazgató ur és Ürményi perszonális ő méltósága, aki Uza Pált, a perszonális székre méltónak ítélte, de azért lenyakasztatta; akik úkapánkat, Kazinczyt; nyolcz esztendeig vasón tartatták és vérrel öntözték a kövér budai fűvet; szintugy diszmagyart hordtak aranyzsinórral ékesítette, báró Bach Alexander bel- és igazságügyi miniszter urnak mindazok a császári királvi megvetör-

POLITIKAI HIREK.

Az interparlamentaris konferencia. Az interparlamentaris konferencia előkészítő bizottsága e hónap 4-én ülésezett Bernben. Ezen az értekezleten a román delegátusok megint csak előállottak azzal, hogy Magyarországon a nemzetiségi kérdést meg kell oldani, különben veszélyeztetve van a világbéke. Az előértekezlet azonban elvetette azt a kívánságukat, hogy a legközelebbi kongresszus a magyar-román kérdést tárgyalja. Ők mindazonáltal fentartották maguknak azt a jogot, hogy a kérdést a szeptember 29-én és a következő napokon tartandó konferencián, amely Lissabonban lesz, újra szobahozzák.

Krieghammer vallomásai.

Az ujonczjutalék emelése ellon egyhangulag tiltakozott minapa magyar sajtó. A hirt, amely a bécsi „Reichswehr“-től származik, általában kételkedve fogadtuk is, senki sem akarta elhinni, hogy a közvéleményt valóban felhivatalos uton készíti elő a közös hadügyminiszter. Ez a szkepszis bántja a „Reichswehr“ hiuságát. Ma tehát a következő adminisztratív leleplezésekkel felel a magyar sajtónak, hogy a maga jólétesültségét bizonyítsa:

Az 1888-ik évi hivatalos kimutatás szerint — ugymond a „Reichswehr“ — 251.229 ember a hadsereg tetteges állománya. Az 1898. évre szóló kimutatás szerint azonban már 282.082 emberből áll a tényleges hadsereg. E hiteles kimutatás szerint tehát a most elmúlt évtizedben, a mai véderőtörvény hatálya idejében ép 30.783 emberrel szaporodott a létszám. A tényleges állománynak ez a folytatólagos gyarapítása pedig történt a delegációk beleegyezése alapján és pedig 14 ágyúüteg, 1 műszaki zászlóalj (a 3. vasúti zászlóalj) és a 15. számú új dragonos-ezred felállítása folytán, valamint a gyalogsági századok létszámának emelése, öt új vonatszázad szervezése és egyéb szaporítások folytán. Minthogy pedig az 1889-ik évi véderőtörvény szerint az évi ujonczjutalék 7726 fővel emelkedett, 1892-ben méltán mondhatta az akkori hadügyminiszter, báró Bauer, hogy a létszámemelések a törvényes ujonczjutalék numerikus keretén belül történnek. Időközben azonban (vagyis már éveken át) a fokozatos létszámemelésnél fogva a hadügyi kormányzat az ujonczjutalékon felül, póttartalékosok bevonásával kellett segíteni a dolgon. Így

Az aratás javában folyik. Faktumok bizonyítják, hogy azok a törvények, amelyekkel a földművelési kormány a gazdasági helyzet orvoslására sietett, megtermették a jó gyümölcsüket. Egy-két helyet és kisebb surlódást leszámítva, gazda és munkás jól megférnek egymás mellett, amikor fáradtságosan szedik össze, amit a jégverés nekik meghagyott. A munkások dolgoznak és eszükbe sem jut, hogy a télen miben főtt a fejük. Aki még habozott, azt is meggyőzi ez a nyár, hogy az állam igazságot tesz gazda és munkás közt. Jövőre tehát még habozni sem fognak. És ilyen kedvező időpontban, amikor a nagy háboru, emberiséges törvényekkel és intézkedésekkel szerencsésen megvitták, holmi ügyetlen rendezők beállítják Muzcum-országba a lojális szocialistát és a nagyobb ünnepség okáért mondatnak vele egy hazafias felkösöntöt. Ugyan! Nem vagyunk olyan szegények, hogy ilyen gazdagnak kelljen magunkat mutatni. Kivált amikor ezzel az ócska elmésséggel leronthatjuk azt a jó eredményt, amit az állam az egyetlen méltó fegyverrel, jó törvényekkel vívott ki.

Gyöngeség vagy hiuság sok nemzetet csalt már hamis utra. És hazudott magának, hogy mást is megtévesszen. De most talán nincs reá szükség. Magyarországon épen az utolsó években mutatta meg leginkább, hogy elegendő eréje van a nemzetiségi és szocialis kérdések megoldására. Ahol az ereje fogyatékos, még ott sem próbált hamiskodással győzni. Inkább még egy kis erőszakosságtól sem riadt vissza. Muzcum-országra tehát az ő hazafias románjával, az ő magyarérmelmű tótjával, az ő tiszteletreméltó százával és egyéb ritkaságaival együtt rá lehet fordítani a zárat. Mert nincsen megtévészésre szükség, sem barátainkkal, sem ellenségeinkkel szemben.

A lojális szocialista nélkül is elég jól fest már ez az ország . . .

kelekezett a tényleges különbözet, a 30.783 fő, a melyből most 10.682 főt a következő tíz évre törvényessé akar tenni a hadügyi kormány. A Reichswehr azt hiszi, hogy e számszerű adatokkal be van bizonyítva, hogy ő hiteles forrásokból merítette mult-kori közleményét.

Ezt a magyarázatot, kivált mivel időközben sem deimentált a hadügyi kormány semmit, most már csakugyan felhivatalos nyilatkozatnak kell elfogadnunk. A magyar publikumot tehát a mai napon a hadügyminiszter következő vallomásai lepik meg:

1. Báró Bauer Ferencz volt az utolsó hadügyminiszter, aki a hadsereg létszámát, a törvény és az ujonczmegajánlási elv intencziójának megfelelően, vagyis a megszavazott numeruson belül gyarapította. Utódja már nem ilyen kényes közjogász. Ő behívja a póttartalékosokat és ezen az uton 30.000 emberrel több rekrutát kap, vagyis egyszerű jongleurjátékokot üz az alkotmányos fogalmakkal. Mert ilyenformán, ha a nemzet csak száz rekrutát szavazna is meg, Krieghammer mindig ki tudná azt egészíteni százezerre.

2. Mindegy tehát, akár megszavazzák az ujonczjutalék emelését, akár nem, a hadügyminiszter ezentul is tud segíteni magán. Azért a Reichswehr mai czikke már nem is terjeszkedik ki a további argumentálásra. Be tud jönni Krieghammer a hátulsó ajtón is.

3. A hadügyminiszterben van némi humoros véna, az egész magyarázatban ugyanis benne rejlik az a csufolódás, hogy a delegációk ezt az ügyes játékot évek óta következetesen nem veszik észre. De a hadügyminiszterben van sok őszinteség is; mert kegyelettel adózik elődje korrekt alkotmányos felfogásának, ámbár ez a dicséret neki káros.

4. Az államgazdaságtannak is kiderült egy új paragrafusa. Az, hogy a veradóban nincs szükség póthitelre. Azt úgy lehet felhasználni, szaporítani, ahogy tetszik.

KÜLFÖLD

A román király a bolgár fejedelemmel. Bukarestből jelentik, hogy Károly király még az őszszel viszonzni fogja a bolgár fejedelem látogatását. A király Pétervárról visszajövet, augusztus elején Erzsébet királynéval az idén is elmegy a ragazi fürdőbe, ahonnan, mint mindig, ezuttal is szeptember vége felé Bécsen át utaznak vissza. Ez időtáiban várható, hogy a király Belgrádban és azután Szófiában teszi meg a viszonzó látogatásokat.

vényszéki tanácsosai, akik nyilvános pályájukat szabóműhelyben kezdték s a hatodik rangosztályon végezték, jutalmul, mert közben folyton a magyar ember igazságán csikkantottak. Fűger von Rechborn ő méltósága ugyancsak magyar altábornagyi díszben jelent meg minden ünnepi alkalommal, csupán hogy két csillag helyett volt neki két rozettája.

Miért irunk hát mégis a bírói talárért, a ruháért?

Azért, mert az ember komoran néz maga elé, valahányszor csak dolga van a jogszolgáltatással. Mert nem vagyunk naiv gyermekek többé és így a „Justitia regnorum fundamentum“-ot ma már jól, kellően értelmezzük. Az a Justitia nem a magányos ember igazsága, hanem az összességé. Szigoru, követelő asszony, altruizmust kér, avagyis vértünk megtagadását. Azt mondja, hogy a jog és az egyén igazsága nem azonos fogalom, azt mondja, hogy a fórumon szenvedni is kell a közért. Komoly és félnivaló asszony ő, ki elé komolyan járulunk. Öltöztessük hát a papjait is komoly, sötét ruhába, mert nem árt, ha ennek a rettenetes asszonynak még mindig egy kissé emeljük a tekintélyt.

Azok a kiváló magyar jogászok, akiktől a dologról véleményt kértünk, nagybárá ugyanezt mondják.

Ime a nyilatkozatok:

Székács Ferencz.

Tisztelt szerkesztőség!

Hozzám intézett becses felszólítása folytán a felvetett kérdésekre röviden válaszolok.

Rövidre foghatom válaszomat, mert midőn a budapesti törvénykezési épület tervezetett és munkába vétetett, én voltam, mint a büntető osztály akkori elnöke, az, ki e kérdést a „Jog“ című szaklapban legelőször felvettem s akkor — tehát a 80-as évek közepén — már a talár mellett foglaltam állást. De rövid lehetek azért is, mert mostani elvonultságomban nem vehettem tudomást a bírói egyenruházat iránt megindított akcióról s így nem ismervén sem dr. Guthi urnak érveit, melyeket esetleg kibővíthetnék, sem Ruffy Pál ur által a magyar köntös-viselet mellett — mely kifejezés alatt csak a magyar díszruhát tudom érteni — felhozott érveket, miket czáfolnom kellene. Jobb tehát, ha utalok a már felemlített cikkemre s az abban a talár mellett elfoglalt álláspontomra, mit e kérdéssel szemben ma is elfoglalok.

A talár-viselet a vádhatóság képviselőire, valamint a védőkre is kötelezővé tenném, mert:

1. ezzel jutna kifejezésre, hogy az ő hivataluk a bíróval azonos, tudniillik az igazság szolgálatá;

2. ők is rászorulnak s mint küzdő felek még inkább, mint a bíró, arra, hogy őket a talár saját gyengeségeik ellen, különösen a szenvedély kitörései ellen, megoltalmazza.

Mielőtt a talárral végeznék, a részleteket ke-

rülve, csak azt jegyzem meg, hogy ép úgy, amint a Curia elnöke és a legfiatalabb aljárásbíró egy bírói esküt tesznek, funkciójuk azonos és a jog szempontjából egyenértékű, akként egy és ugyanazon talárral volnának, minden hierarchikus díszfunkció nélkül ellátandók.

A fentebbiekkel arra a kérdésre is válaszoltam, hogy a magyar díszruhát — mit kard nélkül képzelni sem lehet — nem tartom czélszerűnek. Emellett csakis a tradíció hozható fel komoly érv gyanánt. Azonban a modern felfogással e tradíció homlokegyenest ellentétben van. A kard a megtorlás eszköze. Fontos okok nélkül vádolt fegyveres kíséret mellőzésével állítandó bírái elé, hogy bírái előtt szabadnak és minden erkölcsi behatástól mentnek érezze magát. Ezen elvvel ellentétben áll, ha a fegyvertelen vádolt felfegyverzett ügyész és karddal övezett bírák elé vezetetik. De kerülni kell azon közelfekvő lehetőséget is, hogy az ügyész a védővel, vagy ez amazzal vagy épen védő-társa, akár pedig a magánvádoló képviselőjével szemben kifogván, az argumentumokból, kardcsörtetéssel fenyegethessen.

Arról, hogy milyen kényelmetlen a magyar díszbe való átöltözés és az abban való hosszas ülés, csak azért teszek említést, mert előre látom, hogy a gyakorlat majd oly jeleneteket is fog meghonosítani, hogy a bírák csak az atillát öltvén magukra, a fekete atilla alatt pepita-nadrágot fognak viselni: ami azután szép felvonulás lesz a tárgyalás kezdetén és díszes visszavonulás a szavazásra.

Egvébiránt korántsem tartom szükségesnek

A helyzet Ausztriában.

Bécs, július 9.

A német pártok klubelnökei holnap ülnék össze, hogy afelett tanácskozzanak, vajjon meghallgassák-e gróf Thun-nak a nyelvkérdés ügyében való javaslatát, vagy nem. Hogy Ausztriában mennyire elfajultak a viszonyok, azt már egyedül abból a tényből is következtethetjük, hogy az egyes apró német pártok elnökeinek határozata ebben a különben kevésbé fontos kérdésben döntő befolyású lehet Ausztria belviszonyaira. A pártelnökök határozatától függ az, vajjon Ausztriát kigyógyítják-e a betegségből, vagy pedig az avulságos állapot, amelyben a lajtántuliak sínlődnek, továbbra is megmaradjon-e.

A kormányhoz közel álló körökben azt állítják, hogy a mostani kísérletet utolsónak tekintik gróf Thun. Ha sehogyan sem lehet segíteni, akkor mint utolsó eszközhöz, az abszolutizmushoz kell majd fordulni.

Holnap csak afelett határoznak a klubelnökök, hogy meghallgassák-e Thun-t vagy ne. Minthogy ezek a tanácskozások nem kötelezik a résztvevőket semmire, egyes pártoknak nem volna ellenére, ha néhány tagjuk megismerné gróf Thun terveit. A többi párt azonban arra az álláspontra helyezkedik, hogy mindaddig, amíg a nyelvkérdésben a régi állapotot újra helyre nem állítja a miniszterelnök, vele a német ellenzék tárgyalásba nem bocsátkozhatik.

A helyzet jelenleg olyannyira kétes, hogy a kormány a németekkel semmire sem mehet, ha csak minden egyes pártot meg nem szerez magának.

Gróf Thun tervezete szerint egyes kerületekben tisztán egynyelvű hivatalokat szerveznek, amelyeknél azonban mindig kell egy olyan fogalmazónak is működnie, aki két nyelven tud, de amellet a hivatal dolgaiban is szakember. E terv ellen a németek nem vehetik azt fel, hogy ennek megvan a tolmácsrendszer hibája, mert az illető fogalmazó a hivatalnak egyúttal szakembere és csak mellékesen használják tolmácsszolgálatokra.

A szóbeli eljárásnál ennek a hivatalnoknak ülése és szavazati joga lesz a bíróságok tanácsában.

Bécs, július 9.

A balpárt vezérferfiainak értekezletén, a melyet holnap délelőtt tizenegy óraker tartanak meg dr. Gross képviselő lakásán, a következő javaslatokat vitatják meg:

1. A vezérferfiak jelentsék ki, hogy mielőtt a kormánnyal tárgyalásokba bocsátkoznának, függeszse fel a kormány a nyelvrendeleteket.

2. Hogy az észak-cseh-német képviselők különváltását megakadályozzák, Cseh- és Morvaország birodalmi kérdésnek jelentsék ki a nyelvkérdést.

Lemberg, július 9.

Itt ma a „Robotnik“ című munkáslapot, amely Daszynski képviselőnek a lengyel lakossághoz intézett felhívását közölte, továbbá a „Pryszlose“ című zsidó ezionista ujságot, a lengyel radikális „Manitort“, a rutén radikális „Strachopod“ című lapot és egy zsidó szociálistikus lapot elkoboztak.

Piquard nem nyugszik.

(Távirati tudósítás.)

Csudálatos végzete van a Dreyfus-ügynek. Nem lehet sehogysem eltemetni, pedig ugyancsak sok a siratója. Ássák a gödröt mélyebbre-mélyebbre, hogy felne támadhasson belőle a jelenszáznak ez az egyik legnagyobb pöre és amikor azt hiszik, hogy végre csend van és a sok herceze-hurcza megszüntével megkönnyebbülten lélekzenek a francziák, akkor egyszerre akad valaki, aki újra kiássá sirjából a Dreyfus-ügyet.

Épen két nappal ezelőtt volt utoljára szó erről az ügyről. Azt hitte mindenki, akkor temették el véglegesen. Franciaország miniszterelnöke hirdette a nagy nyilvánosság előtt, hogy Dreyfus bűnös, elítélése jogos volt és hogy minderre kétségbe nem vonható és meg nem czáfolható bizonyítékai vannak a kormánynak. A miniszterelnök olyan meggyőzően beszélt, hogy tapsoltak a francziák és ahová csak ezek a nyilatkozatok eljutottak, mindenütt megnyugodtak az emberek: hála Istennek vége van ennek a sokat emlegetett ügynek!

És ime ma már ismét feltámadt a Dreyfus-ügy, Piquard ezredes támasztotta fel, aki tudvalevőleg elejétől végig a legnagyobb következetességgel védte Dreyfus igazát és épen emiatt csak a minap akadt kellemetlen kalandja az utcán Walsin-Esterházy őrnaggyal. Piquard nem nyugszik. Levelet ír a miniszterelnöknek és kijelenti, hogy az ő önértékes nyilatkozatai nagyon ingatag alapon épültek. Piquard ismeri az alapot, kész azt meg is mutatni; kész bebizonyítani, hogy hamisak

a titkos bizonyítékok és hogy Dreyfus ártatlan.

Hiszen ezt akarta ő mindig. Sohasem sikerült neki és most is aligha fog neki sikerülni.

Erről a legújabb fordulatról a következő távirat szól:

Páris, július 9.

Piquard ezredes mindaddig egészen visszavonult a nyilvánosságtól és amár a Dreyfus-ügyben nagyon sok irányban tudott volna felvilágosításokat adni, ezt nem tette.

Ma azonban megszakította eddigi hallgatását és a „Temps“-ban nyílt levelet intéz a miniszterelnökhöz a Dreyfus-ügyben. A levél ezeket mondja:

Miniszterelnök ur!

Mindaddig akadályozva voltam abban, hogy szabadon foglalkozzam azokkal a titkos bizonyítékokkal, amelyek Dreyfus bűnöségét állítólag kétségtelenné teszik. A hadügyminiszter tegnap három ilyen bizonyítékról tett említést, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy bármely illetékes bíróság előtt be tudom bizonyítani, hogy e három bizonyíték közül kettő, a két, 1894-ből származó iromány, amelyekben Dreyfus neve csak D. betűvel van jelölve, egyáltalán nem is Dreyfusra vonatkozik. Be tudom bizonyítani azt is, hogy a harmadik iromány a hamisítás minden ismertető jelét magánviseli. Ennek alapján nyilvánvalóvá lesz, hogy a hadügyminiszter jóhiszeműleg ugyan, de hamisított bizonyítékot hozott fel állítása bizonyítására.

Fogadja miniszterelnök ur stb.

Piquard s. k.

A harmadik iromány tudvalevőleg Panizzardi és Schwarzkoppen levelezésére vonatkozik, amelyben Dreyfus neve ki van írva, sőt még az is oda van téve a neve mellé, hogy „ez a zsidó“. Piquard ez irat valóságát már a Zola-pör alkalmával tagadta. (N. W. T.)

Páris, július 9.

A rendőri fenyítő bíróság ma hirdette ki az ítéletet az irásszakértőknek Zola és az „Aurore“ felelős szerkesztője ellen intézett pörében. Zolát 2000 frank pénzbüntetésre és két heti fogságra ítélték, a büntetés elhalasztásáról szóló Berenger-törvény alkalmazásával, továbbá az „Aurore“ felelős szerkesztőjével egyetemlegesen kötelezték, hogy az ítéletet tíz hírlapban közzétegye és kártérítés és költségek fejében 5000 frankot fizessen a három irásszakértő mindegyikének.

azt, hogy a talárviseletnél a külföldi mintákat másoljuk le. Találunk a magyar viseletben is elég mintát bokáig érő felsőruhára, ami kis módosítással alkalmazható lenne. A baretet is fel lehet cserélnünk a kucsmával, mi stilszerű összhangba hozható a magyaros felöltővel.

Arra mindenesetre vigyázni kell, nehogy a talár a papok egyházi ruhájára nagyon emlékeztessen, nehogy az öltözettel a népnek a papok eleni gyűlölete a bírakra átháruljon és főképp azért, nehogy a bírói karba ezzel valami papos szellem becsempésztesse. Mert az igazságszolgáltatásra nézve nagyobb veszedelmet nem képzelünk, mint azt, ha a bírák — mint azt a papok teszik — magukat a közönséges népnél különbeknek, jobbaknak, mintegy felsőbb lényeknek tüntetnek fel, mert ez megölné a népben azt a bizalmat, amivel a bírák irányában viselkedni szokott, de könnyen ragadtatnak el a bíró is, hogy ne mint jogász, hanem mint erkölcsbíró lépjen fel és ezzel tulszigorúvá, kegyetlenné: tehát igazságtalanná váljék, a törvények szellemét mellőzve, a törvénykönyveket megcsontosított dogmákká lealacsonyítsa.

Tisztelettel

Székács Ferencz,
királyi curiai bíró.

Zsitvay Lóó.

Kétségtelen, hogy a bírói talár (vagy köntös)-viselet kérdésével immár komolyan kell foglalkoznunk és azt mielőbb el is döntenünk.

A nyilvános szóbeli tárgyalás elve már most is minden fórumon út utat tört magának és néhány — alig két-három — év leteltével az új általános polgári perrendtartás, valamint a 1900. év kezdetén életbelépő bünvádi eljárás (az új esküdszéki intézményével) a nyilvános tárgyalás formáit elannyira kibővítik, hogy a bírói szék „alakja“ sem maradhat tovább az ő megszokott megjelenésében.

Ámde a kérdésnek helyes, a mi viszonyainknak megfelelő megoldása nem oly könnyű: egy pár pontra adott válaszzal el nem űthető. Tradícióink, szokásaink, gyakorlatunk nincs; ami volt, annak fonala megszakadt. Mi, idősebbek, még látuk a táblabírákat és septemvireket magyar ünnepi ruhában karddal és sarkantyúval a sessiókra egybegyűlni, a fiatalok már csak hallottak róla.

Ez a magyar ünnepi ruha azonban nem volt a bírói székhez kötve. Azt magára öltötte minden uriember, aki közgyűlésre, komoly ünnepségre indult. A rendi alkotmány szokásai voltak ezek. Most ide már vissza nem nyulhatunk a megszakadt fonál után.

Midőn tehát a jelenben a bírói székhez kötött viseletről szólunk, újat mondunk, újat tervezünk. Így keletkezett a két javaslat: talár-e, vagy magyar köntös?

Nekem úgy tetszik, hogy ez a vagylagos kérdés nem lényeges, mert jó izléssel és szerencsés szabással lehet magyar bíróra alkalmas mindegyik. A lényeges kérdések egész sora megelőzi a talár és köntös versenyt.

Ugyanis a bírói viselet, ha kötelezővé teszszük, hol és mikor alkalmaztassék? Az egyes bírónál ép úgy, mint a tanácsban ülőknél? Mindenkör, midőn a felek előtt intézik az ügyeket, vagy csak ott, ahol egyúttal perrendi nyilvánossággal jár a tárgyalás?

Alig volna helyes az általánosítás, mert ez a kényszer-uniformishoz vezet. Ha pedig csak arra szorítkozunk, hogy a társas bíróság előtt tartott nyilvános tárgyalásoknál vegyék fel a bírói köntöst (talár), szükséges-e már az első bíróságoknál vagy csak a két felsőbb fórumnál?

Ha mind a három fórumnál: kellene-e a viselet szabásában, színében stb. a fokozat feltüntetésére különbséget előírni?

A nagyobb városokban a társas bíróságoknál — szerintem — könnyen menne a reform. Itt az intelligens elemek egy-két tárgyalás után átesnének a szokatlan jelenettel járó fejcsováláson és a pose (a szokatlan dísz, úgy mint a fényképész nagy üveglencséje ezt kikerülhetetlenül magával hozza) felett való kritikai mosolyon. De tartok komolyan a köznépmagatartásától a vidéken, ahol a talár és barette egybeolvadva a jószágos magyar, pozsgás, bajszos alakkal előtte, mint az ő „tekintetes főbírája“ jelentkeznek. Utóvégre itt is a megszokottság csak idő kérdése, meghozza azt a helyes előkészítés titka.

Ebben van — nézetem szerint — a kérdés főszülya, mely úgy volna czélszerűen megoldható, ha egyelőre csak a felsőbb fórumokon (székhelyeik

TÁVIRATOK.

Az amerikai háború.

A spanyol partok védelme.

Madrid, július 9.

A minisztertanács arra való tekintettel, hogy Watson hajórajja megtámadhatja Spanyolország kikötőit, megfelelő utasításokat adott a tengerészeti hatóságoknak.

A Cadixban most felszerelt harmadik hajórajnak parancsnokává Barassa fregattkapitányt nevezték ki. Ez a hajóraj az atlanti partvidék védelmére lesz hivatva, míg a visszatérő Camara a földközi partvidéket fogja védeni az amerikaiak támadása ellenében.

Camara hajórajának végleges visszahívása magának a régenskirálynőnek még hétfőn kifejezett óhajására történt, a santiagoói katasztrófa első benyomása alatt.

Santiago ostroma.

Washington, július 9.

Santiago de Cubából érkezett távirat jelenti, hogy Shafter tábornok a „Merrimac” foglyainak kicserélése után felszólította a parancsnokot, hogy vonuljon ki a városból, ellenkező esetben szombaton délben megtámadja Santiago de Cubát. A távirat hozzáteszi, hogy Santiago, dacára az élelmiszerek hiányának, a legvégsőig fogja védelmezni magát.

Washington, július 9.

A hadügyminiszteriumhoz az a hír érkezett, hogy a múlt éjjel 11 világitó hajó Santiagoba menet a kubai parton a nagy vihar következtében elsüllyedt. Emberélet nem vesztett el.

Madrid, július 9.

Hire van, hogy Sampson tengernagy Blanco tábornokhoz táviratot küldött, amelyben Kuba kiürítését követeli és erre 48 órai határidőt enged. Vonakodás esetére az amerikai hajóraj a sziget minden kikötőjét bombázni fogja. Blanco megtagadta Sampson üzenetének átvételét.

New-York, július 9.

A „New-York Herald”-nak jelenti Havannából: Toral tábornok visszautasította az amerikaiak javaslatát, hogy adja át Santiagot és kijelentette, hogy el van tökéve a várost a legvégsőig védelmezni. Blanco tábornok helyeselte Toral magatartását.

A kábelek helyreállítása.

Páris, július 9.

A spanyol kormány angol vállalkozókkal szerződést kötött a Kubával, Santiagoval és Manillával való távirati összeköttetés gyors helyreállítására. Az amerikaiak állítólag hozzájárultak ehhez a szerződéshez. Dewey tengernagy maga is beegyezett abba, hogy a manillai vonalat rendbehozzák. (N. Fr. Pr.)

Don Carlos kölcsönt kér.

Brüsszel, július 9.

Don Carlos pénzkölcsönt akar felvenni. A solferinói herceg e célból Párisban időzik és a trónpretendens nevében közvetíti a kölcsön-ügyet. (N. Fr. Pr.)

A béke.

Madrid, július 9.

A lapok jelentése szerint herceg Almodovar del Rio külügyminiszter állítólag kijelentette, hogy egy európai hatalom a spanyol-amerikai háborúban intervenálni szándékozik, ha a közbenjárást nem fogja a hadviselő felek egyike sem kérni.

London, július 9.

Washingtonból megezőfolják azt a hírt, hogy Spanyolország békeajánlatot tett volna. Fegyverszünet kötésére azonban megtörtént az ajánlat.

Páris, július 9.

A Havas-ügynökség jelenti Madridból, hogy a béketárgyalások előkészítéséről külföldön elterjesztett hírek minden alapot nélkülöznek.

Páris, július 9.

Spanyolországból érkező hírek szerint előkelő politikai körökben legújabbán nagy a hajlandóság a békekötésre. Ugy látszik, hogy már a kezdeményező lépéseket meg is tették a végből. Az egész spanyol sajtó konstatálja, hogy a békehangulat folyton erősödik.

A „Liberal” szerint a kormány tíz napos fegyverszünetet óhajt, amely idő alatt a hatalmak közbenjárását kérné ki. Hir szerint azonban az egyes miniszterek közt eltérés van az iránt, vajjon közvetlenül Amerikához forduljanak-e vagy pedig az európai nagyhatalmakat kérjék fel arra, hogy a békealkudozásokat közvetítsék. (N. Fr. Pr.)

Madrid, július 9.

Sagasta miniszterelnök a királyi palotából távozva kijelentette, hogy a fegyverszünet-

ről szóló híresztelések, amelyekről a lapok szólanak, teljesen alaptalanok. A kormány csak a háború folytatásával foglalkozik

Washington, július 9

Mac Kinley és tanácsadói úgy vélik, hogy semmi sem indokolja ama hitet, hogy Spanyolország már azon a ponton van, hogy kész békét kérni; azt hiszik, hogy ez a kérdés lényegében a hatalmak magatartásától függ.

Kihallgatás a szultánnál.

Konstantinápoly, július 9. Sinoviev orosz nagykövetet a szultán tegnap kihallgatáson fogadta.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 9. A nemzetközi sakkversenyen, a mai XXVII. mérkőzésnél Caro győzött Trenchard ellenében, Alapin, Halprin ellenében, Tarrasch Maróczy ellenében, Steinitz Schiffers ellenében és Csigorin Baird ellenében. Lipke és Burn, Marco és Janowski, Pillsbury és Schlechter, Blackburne és Schowalter közt remis lett a játék.

HIREK.

Lapunk mai száma 24 oldal.

— Mikszáth Kálmán, lapunk főszerkesztője, több heti kurára Marienbadba utazott. Az „Országos Hírlap”-nak ez idő alatt is rendszeresen fog cikkeket és tárcákat küldeni.

— Személyi hírek. Bécsből jelentik, hogy dr. Kautz bankkormányzó holnap több heti szabadságra megy és távollétében július végéig Madarassy magyar alkormányzó, később pedig Miller osztrák alkormányzó fogja helyettesíteni. A szintén szabadságon levő vezértitkár ügyeit Pranger helyettes vezértitkár vezeti. — Erdély igazságügyminiszter fürdőhasználatra Gasteinba érkezett.

— A királyné fürdőkurája. Bécsből telegrafálják, hogy a királyné nem 16-án, mint ahogy eredetileg tervezték, hanem már 15-én érkezik Nauheimba.

— Brazília elnöke Budapesten. Megirtuk lapunk legutóbbi számában, hogy a brazíliai köztársaság új elnöke, Senor Ferraz de Campos Salles tegnap este fővárosunkba érkezett. A párisi, berlini és bécsi brazíliai nagykövetek kísérik elnöküket európai körútjában. A brazíliai alkotmány ugyanis igen helyesen úgy intézkedik, hogy az ujonnan megválasztott elnök csak hat hónap múlva foglalja el hivatalát. E hat hónap pedig szinte kinálkozik az európai tanulmányutra. Így került most hozzánk Brazíliának elnöke. Megérkezésük után a Hungaris szállodába hajtattak a vendégek, ahol Radics mu-

mind nagyobb városokban vannak) honosítanók meg a bírói külön viseletet, természetesen csak a nyilvános szóbeli tárgyalásoknál, ahol az államügyészek, ügyvédek, tanúk, felek stb. is megjelennek. Megjegyzem mindjárt, hogy az állam és felek képviselői is megfelelő külön viselettel láttassanak el. A felsőbb fórumokon az ügy is, a felek is már átszűrt, tisztult és finomult erőben jelennek meg és ez képesíti őket inkább a nagyobb alakosság és formásabb külsőség előtt igaz komolysággal meghajolni. Amint pedig a reform a felsőbb bíróságoknál — nem kétlem — csakhamar be fog rálni és az igazságszolgáltatás tekintélyének igen jó szolgálatokat tenni: biztosra vehető, hogy terjedni fog kifelé az ügyvédek, a szakértők, a tanúk és peres felek révén a vidékre azzal az óhajással, vajha az ő törvényszéküknél is ily szép ünnepies módon tartanának törvényt!

Még egy szorosan ide nem tartozó, de némi kapcsolattal bíró kérdés is meg volna oldható e reformmal és ez különösen a vidéki életet érinti. Ott gyakran fordul elő, hogy a bírói kar országos, egyházi, megyei stb. ünnepségek alkalmával testületileg vonul fel, jelenleg különböző, elég vegyes jellegű viseletben. Lehetne-e a bírói külön viseletet oly formába önteni, hogy ily czélokra is alkalmas, de mégis ne „egyenruha” legyen?

Erre ha tud valaki jó ízléssel és szerencsés ötlettel választ adni, a reformnak sikert leghamarabb biztosít.

Végül egy szerényke kis intelem. Óvakodjunk a túlzástól, mely a magyar bírót mint magyar embert mind dőlöznek, lóra termeltnek, daliásnak tekinti és reáveti a tetőtől-talpig feszes ruhát csillogó sujtással. Ne ide tévedjen felbuzdulásunk, hanem gondoljunk a modern magyar emberre, aki nap-nap mellett dolgozik és fárad, aki a súlyos munka terhe alatt nagynehezen egyenesedik ki tühető dőlözve alakká; és gondoljunk arra is, hogy vannak jó bírónk, kik testi fogyatkozásaik miatt alig lesznek képesek valamiféle „diszruhát” tetszetős külső megjelenéssel viselni. Hát ha a bírói ruha szabása révén a törvényszéki elnökökből régi-módu huszárczadések lesznek, akik vetélkedve majd csak a daliás termet után küldik a verbungost.

Zsitvay Leó,

a budapesti királyi büntetőtörvényszék elnöke.

Hammersberg Jenő.

A következőkben közlöm nézetemet a bírói talárviselet dolgában indított mozgalomról.

Nem rokonszenvezek semmiféle olyan törekvéssel, amely az emberekben, különösen komoly hivatású férfiakban a hiúságot s a hiúságnak külsőségekben való kielégítése iránti hajlamot fejleszti. Minden ily törekvésben korunk sok tekintetben dekadens irányának tünetét látom.

Annak sem vagyok barátja, hogy a köztisztviselők és más honpolgárok között új meg új választófalak emeltessenek s a köztisztviselőkben az

ugyis könnyen lábrakapó bürokratikus érzés növekedés, mintha ők külön kiváltságos kasztot képeznének, s többi polgártársaik felett állanának.

Semmi szükségét, semmi észszerű indokát nem találok annak, hogy a bírói működés bármiféle különleges ruházat viseléséhez köttessék.

Bíróságainknak eddig is megvolt s megvan a kellő tekintélyük s nem hiszem, hogy a talár, vagy bármiféle különleges öltözet akár ezt a tekintélyt, akár a bírónk ítélkezésébe helyezett közbizalmat emelni képes lenne. A bíró tekintélyének forrását ne a ruházatában, ne külsőségeiben, hanem erkölcsi és szellemi tulajdonságaiban, kötelességeinek lelkiismeretes teljesítésében, viseletének komolyságában, ítélleteinek helyességében keressük. Ne szoktassuk bírónkat hiúságra, pózolásra — amire, hogy némelyekben meg van a hajlam, azt épen az bizonyítja, hogy koronkint a bírói kar egyes tagjaitól is jelennek meg a talár, az egyenruházat meghonosítását sürgető hírlapi cikkek.

Ahol a bíró ösidőktől fogva talárban végzte funkcióját, ott van értelme annak, hogy a szokást fenntartsák: ennek megszüntetése kétségtelenül csökkentené az eljárás megszokott ünnepélyes jellegét.

De nálunk a talárnak behozatala legalább is hosszú időig egyáltalában nem emelné az eljárás ünnepélyességét, sőt attól tartok, hogy mint a rendestől eltérő és szokatlanságában feltűnő minden új viselet, kezdetben komikus hatással lenne a kö-

szikája mellett megvacsoráztak, majd a Dunaparton rövid sétát tettek. A vendégek meg akarják őrizni inkognitójukat és hosszú nevüknek csak egy kicsiny részét irták a bejelentő-lapra. Campos Salles odaírta még nevéhez a büszke Presidios szót. A vendégek senkinél sem tettek látogatást, hanem reggeli sétájuk után kocsira ültek és megtekintették a főváros nevezetességeit. Megnézték a muzeumokat, középületeket, köztük az új parlamentet és az igazságügyi palotát; majd áthajtottak Budára, széles körben körülkocsizták a várhegyet, megnézték a Mátyás-templomot és elragadtatással szóltak az új királyi palotáról. Budáról az Andrássy-úton a ligetig hajtottak, itt pedig a földalatti vasuton jöttek vissza a Gizella-térig s következett az ebéd a Hungáriában. Délután a városligetbe kocsiztak, ahol fél órát töltöttek a képzőművészeti iparcsarnokban. Innen a Margit-szigetre mentek át s estefelé tértek vissza. Este tizenegyedfél órakor a nyugati pályaudvarba hajtottak és elutaztak Bécsbe.

— **Ferencz Ferdinard főherceg házasodik.** Gmundenből, a „N. W. T.” útján, a következő hirt kapjuk: A legközelebbi napokra ide várják Ferencz Ferdinard főherceget. Ezt az utazást azzal hozzák összefüggésbe, hogy a főherceg házasodni készül és itt meglátogatja a cumberlandi hercegi családot. Hannoveri udvari körökben a cumberlandi herceg legidősebb leányát, **Mária Luiza Viktória** hercegnőt emlegetik a praesumptív trónörökös leendő arája gyanánt. A hercegnő 1879. október 11-én született, tehát csak 19 éves. A főherceg 35-ik életévében van.

— **A beteg nagyherceg.** A luxemburgi nagyherceg állapota javulóban van. Mint Luxemburgból táviratozzák, a tüdőn jelentkező tünetek megszűntek s ereje gyarapodik. A Hohenburgba való átköltözés tehát veszély nélkül megtörténhetik. A hegyi levegő a felgyógyulásra kedvező befolyást fog gyakorolni. Az odautazáskor a nagyherceg a göttingeni orthopediai intézetben fog időzni, hogy oly készüléket tegyenek reá, amely eltört felső lábára használatát lehetővé teszi és megkönnyíti.

— **Báró Conrad halála.** Mint gráci tudósítónk táviratozza, báró eybesfeldi Conrad Zsigmond, egykor osztrák közoktatásügyi miniszter meghalt. Báró Conrad Krainbergben, (Stiriában) született 1821-ben. Grácban jogot tanult és azután állami szolgálatba lépett, melyben gyorsan haladt előre, 1854-ben Eybesfeld predikátummal nemesi rangra

emelték, akkor helytartótanácsos volt Temesvárott, azután a helytartótanács alelnöke lett Velenczében s később tartományi főnök Krajnában. Felső-Ausztria s végül Morvaország helytartójának nevezték ki. Mint politikai és vallási tekintetben meglehetősen színtelen burokratát arra méltatták, hogy 1880-ban a Taaffe-miniszteriumban megüresedett közoktatásügyi tárczával megbízzák, de mivel jöellehet engedékeny volt, a csehek és klerikálisok követeléseit ki nem elégíthette, 1885-ben, a német-szabadelvűek örömeire, csalódott reményekkel megvált tárczájától. Az urakházában, ahová ekkor meghívták, nem játszott nagy szerepet.

— **A kiállításról szóló jelentés jutalma.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Matlekovics Sándort és Sztérényi Józsefet az ezredéves országos kiállításról szóló jelentés szerkesztéséért, Falk Zsigmond lovagot pedig e jelentés kiadása körül szerzett érdemeiért kitüntette. Az erre vonatkozó királyi kézirat így szól:

A Személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán megengedem, hogy dr. Matlekovics Sándor belső titkos tanácsosnak és Sztérényi József osztálytanácsosnak, az ezredéves országos kiállításról szóló nagy jelentés szerkesztése körül kifejtett kiváló munkásságukért elismerésem tudtul adassék; lovag Falk Zsigmond királyi tanácsos, a pesti könyvnyomda részvénytársaság elnökgazgatójának pedig, az iparügy terén egyáltalán és különösen az említett jelentés kiadása körül szerzett érdemei elismerésül Ferencz József-rendem középkeresztjét adományozom.

Kelt Bécsben, 1898. évi július hó 1-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

— **Lentz Rezső meghalt.** Lentz Rezső hegedűművész, aki a múlt héten öngyilkossági kísérletet követett el, ma reggel három órakor meghalt a Rókus-kórházban.

— **Diákok a király előtt.** Ischlből táviratozzák nekünk: Az ischli tanulói fűszár hódoló ünnepe ő felsége ötvenéves császári jubileuma alkalmából fényesen sikerült. A színház előtt nagy közönség gyűlt össze, amely lelkesülten üdvözölte ő felségét. A színház földszintjét és páholyait a gyermekek serege tartotta elfoglalva, akik feszült érdeklődéssel várták az udvar megérkezését. Az ünnepi darab a „Habsburg koronája” című két hangra írt dalmű volt, amelyet ischli polgár gyermekek meleg páthosszal adtak elő. Ezután az osztrák császári jubileumi-himnusz következett. Igen hathatós volt az

ünnepi előadás befejezése: Ausztria népeinek hódolata a császár előtt, amelyet a gyermekek színgazdag nemzeti öltözetekben adtak elő. Ő felsége nagy érdeklődéssel kísérte az ünnepélyt. A király a színházból távozásakor kifejezte meglepődését a polgármesternek.

— **Örmény meszárlások.** Az örmények lakta vidékekről — mint Konstantinápolyból jelentik — újból érkeznek hírek a kurdok által elkövetett véres kegyetlenségekről és fosztogatásokról. A kurd törzsek folyton támadják az örmény falvakat és fosztogatják a lakosságot. Bahurfalvában, a khizáni kerületben egy gazdag örmény földbirtokost meggyilkoltak. Khargocz faluban pedig két örményt felakasztottak. Ily esetek napról-napra ismétlődnek, úgy, hogy az örmény lakosság elkeseredett hangulata mellett attól lehet tartani, hogy a tavalyi meszárlások az idén ismét megújulnak.

— **Jussuf, a birkózó.** A Bourgogne ronsait elnyelte a mérhetetlen tenger és utasainak holttesteit magával ragadta az áradat. A vizsgálatot megindították, hogy megtudják az összeütközés minden egyes részletét, mintha bizony ezzel enyhítenék annak a sok kesergő embernek a bánatát, akinek szerettét elragadta az élettől ez a katasztrófa. Majd ha vége lesz a vizsgálatnak és meg lesz a hivatalos eljárás pontos eredménye, akkor újra szó lesz a Bourgogne-ről, addig csak néha-néha jön róla hosszabb-rövidebb hír. A legutolsó Jussuf-ról szól, a híres birkózóról. Párisból jelentik, hogy ez az ember, aki rengeteg ereje mutogatásával kereste meg kenyerét a cirkusokban, szintén ott volt az elpusztult hajón és amikor legnagyobb volt a veszedelem és benne is vad kétségbeeséssel dolgozni kezdett az élet őstőne, esodákat művelt. A brutalitás csodáit. A híres birkózó nem kevesebb mint harmincz embert ütött le, hogy a csónakokhoz juthasson. De ez a kegyetlensége sem használt neki és Jussuf, a híres birkózó is a tengerben lelta halálát.

— **Öngyilkos theologus.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Sapi István, fiatal deák, szívenlőtte magát. Most az öngyilkossági kísérlet okairól a következőket írja egri levelezőnk: Sapi István jászberényi születésű 21 éves fiatal ember minden áron pap szeretett volna lenni, csak erre a pályára érzett hivatást. Mult évben gyöngye bizonyítványa miatt nem vették fel papnövendéknek. Nagyon fájlalta ezt a dolgot a fiatal ember és az volt egyetlen reménye, hogy jövőre majd csak felveszik.

zönségre s nem csekély mérvben veszélyezné bíráinknak egyszerűséghez szokott, komoly gondolkodásu tulnyomórészét.

Feltétlenül érvényt kell azonban szerezni annak a jogos és helyes kívánságnak, hogy a nyilvános tárgyalásokon úgy a bírák, mint a felek képviselői az eljárás komolyságához illő, minden feltűnést kerülő, sőtétiszinű öltözetben jelenjenek meg.

Hammersberg Jenő,
királyi főügyész.

Földes Béla.

A felvetett kérdés lényege végelemzésben arra a fontos kérdésre vezet vissza: mi a szerepe a szertartásoknak és szertartásos formáknak az életben? Kétségtelenül igen nagy, mert a dolgokat magasabb, némileg titkos rendeltetésével hozzák összefüggésbe. Azonban itt két körülményt kell szem előtt tartani. Először azt, hogy a magyar ugyan sujtásos nemzet, de nem szertartásos. Ennek okaival itt nem foglalkozhatunk; ez némileg bizonyos realizmussal, némileg bizonyos száraz józansággal, még a kálomistasággal is függ össze, bár például a protestáns angol még mindig görcsösen ragaszkodik régi czeremóniákhoz. Az erdélyi protestáns egyház nemrég közzétett évi jelentése szerint megdöbbentően nagy azoknak száma, kik a czeremóniózusabb egyházi esketésről lemondanak. Ily előfeltételek mellett kérdés, vajjon valamely szertartásos forma nem veszti-e gyorsan erejét és akkor inkább nevetségessé válik, mert talán egy téren sem igazabb a francia „du sublime au ridicule il n'y a

qu'un pas”, mint szertartásoknál. A másik körülmény, melyről szólottam, a kor szelleme. A mai kor nem kedvez a szertartásoknak. A szerződés ereje a régiségében gyökerezik, ma pedig az újat ott hagyjuk és rohanunk a legújabb felé. A gyors villamosság is ellene dolgozik a szertartásoknak és lást not least — a demokrácia. A győztes demokrácia é téren is küzd ellenségei ellen; melyek a czeremóniákban lették életerejük egy részét, mint a monarchia és artsztokrácia. Talán jön olyan idő, midőn a demokrácia is felismeri a szertartásokban rejlő erőt, mint a protestantizmus számos kitűnő képviselője ma már elismeri a katolicizmus útvesztőiben rejlő erőt, de egyelőre a demokrácia érthető közönyt nézi a szertartásokat, mint idegen világból származó czafrangot. Sokat tehát nem várok a törvényszéki talártól; a terjedő elvadulást kifejezésben, modorban, gondolkodásban a talár nem lesz képes elrejteni; maradna tehát csak az az egy, de talán szintén nem megvetendő előnye, hogy az öltözködés egyéni izlésével, illetve izléstelenségével és pongyolaságával szemben az igazságszolgáltatás magasabb hivatását teljesítőket egyenruhába bujtatja.

A második kérdésre nézve nézetem az, hogy az igazságszolgáltatási funkció egysége hirdeti, hogy a védők is talárt viseljenek.

A harmadik kérdésre vonatkozólag nézetem az, hogy a talárnak adandó az elsőbbség.

Földes Béla,
egyetemi tanár.

Németh Péter.

1. Nemcsak óhajtható, hanem szükségesnek is tartom, hogy a bírák nyilvános tárgyalásokon — polgári és büntető ügyekben — egyforma ruhában jelenjenek meg.

Vajjon talárt vagy bírói köntöst öltsenek-e, ez izlés dolga.

2. Czélszerű lenne, ha a vádhatóság és a felek képviselői is egyforma ruhában jelennek meg a nyilvános tárgyalásokon.

Ezt a felek képviselőire polgári ügyekben is kötelezővé kellene tenni, ha a büntető ügyekben a hivatalos ruha viselése kötelező.

Azonban ez, legalább kezdetben, gyakorlati nehézségekbe látszik ütközni, mert míg a bírák és ügyészek a hivatalos ruhát a hivatalukban őrizhetik, az ügyvédek, kik ma ennél a bíróságnál, holnap másnál tárgyalnak, kénytelenek volnának a hivatalos ruhában lakásukról a bírósághoz menni.

Vége megoldandó lenne az a kérdés is, vajjon az ügyvédjelöltek és ügyvédségdek is viseljenek-e hivatalos ruhát, ha főnökeik helyett nyilvános tárgyalásokon megjelennek.

Németh Péter,
királyi curiai bíró.

Dr. Nagy Dezső.

A bírói talárviselés dolgában megindított mozgalomról örömmel értesültem. Véleményem az: hogy: debuisset pridem.

Szinte csudálatosnak tűnik fel, hogy a törvénykezés külső formaiságára az újabb időben

Az 1897—98-iki tanévre be is iratkozott Egerben a teológiára világi hallgatónak. Ezt az évet nehezen küzdötte végig: leckeórák adásával kereste meg a mindennapi kenyerét. A mostani tanév befejeztével ismét konkurrált kispapnak, de ismét visszautasították. Egyetlen óhajta most sem teljesült. Ez annyira elkésértette, hogy azonnal elhagyta Eger városát. Szarvaskő felé vette útját és elhatározta, hogy megéli magát. De az öngyilkosságot nem hajtotta mindjárt végre, és a szarvaskői erdőben három napig bolyongott éden-szomjan. Tegnap azután elkövette végzetes tettet. A gombát szedő asszonyok bukkantak rá hatalmas vértócsa közepette. Azonnal jelentést tettek a főszolgabíróknál, aki a helyszínére sietett és a szerencsétlen még életben levő ifjút bevittette az irgalmasok kórházába. Felgyógyulásához nincsen remény.

— **Vonatösszeütközés.** Ulmból táviratozzák: Ma délelőtt egy Ulmból jövő mozdony nekiment egy tehervonatnak, amely Jungargen és Beimerstäten között a nyílt pályán egy zárjelző állomás közelében állott. A tehervonat mozdonya és három kocsija kisiklott. Egy vasuti hivatalnok könnyű sérülést szenvedett. Egy olasz munkásnak mindkét lábászárát, egy másiknak pedig az egyik lábászárát szakította el a vonat kereke, míg egy harmadik könnyű sérüléseket szenvedett. A mozdonyvezető nem hibás, mert a tehervonat göcölten állott.

— **Pör a jégverés miatt.** Gróf Zichy Nándor fehérmegyei óriási birtokát, amely háromszáz év óta a család tulajdona volt, nemrég eladta két millió forintot báró Springer Gusztáv ismert sportsmannek. Hogy miért kellett épen vagyona legjava részétől megválnia, azt csak legbizalmasabb emberei tudhatják. Mert feleségével, Zichy Lidia grófnővel együtt meglehetősen szerényen él. Egy izben dominikánus barátok jártak Budán misszióban, akiket állandóan vendégeikül látott s ezek beszélték, hogy otthon sokkal jobban élnek, mint gróf Zichy Nándornak, a dúsgazdag magyar főurnak a házábanál. Amint kiszivárgott, a híres fehérmegyei birtokot a család közbelépésére adta el. Gróf Zichy Nándor a néppárti hadjárat alatt, különösen az előfizetők számával fordított arányban álló pártlapok fentartásával adósságokba keveredett s anyagi viszonyainak rendezése égetően sürgőssé vált. Mivel a birtokra már az év elején vevőt keresett, a termést erre az esztendőre nem is biztosította. Báró Springer azonban a vételnél erről nem tudott s azt hitte, hogy mivel gróf Zichy Nándor a magyar-

általánosnál igazgatósági tag, mint eddig, úgy az idén is megújította a biztosítást. A múlt hetekben elverte a jég jóformán az egész termést és Springer kérte a kártérítést a birtok volt gazdájától, illetőleg ennek révén a biztosító intézettől. Gróf Zichy Nándor efelől mitsem akart tudni s így közötté és báró Springer között, aki nemcsak a földet, hanem a szépek mutatkozó termést is megvásárolta, pörre kerül a dolog.

— **Emberkínzás.** A minap megirtuk, hogy az észéki kórház egyik osztályában épelméjű emberekkel úgy bántak, mint örültekkel. E minden magyar lapban megjelent hírre vonatkozólag, melynek adatait mindjárt kétkedéssel fogadtuk, ma a következő levelet kaptuk:

Tekintetes szerkesztőség!

Van szerencsénk a tekintetes szerkesztőséget megkérni, szíveskedjék becses lapjában folyó hó 6-án megjelent „Emberkínzás” alatti közlést következőképpen helyreigazítani. A becses lapjában megnevezett két rendőri felügyelet alatt álló nő néhány hét előtt egész lázadást keltett, a minő (mint azt szakemberek tudják) a világ minden kórházában néha-néha előfordul. Az egyik késsel rontott az ápolónőre és betegársaira, a másik pedig ördögös rohamban a szoba inventárját szétrombolta. E betegek tehát, kik mint örültek viselkedtek és közveszélyesek voltak, tényleg kényszerzubbonyt kellett alkalmazni, de az igazgatóság azonnal a rendőrséghez fordult, mely a városkapitánynyal, Gayer urral el is jött és a renitenseket a rendőrségi fogházba toloncozta. Nem igaz tehát, miszerint a rendőrség egy kárpitos által figyelmeztetve, rontott volna a kórházba, sőt ellenkezőleg a dolog úgy áll, hogy az igazgatóság maga kérte a rendőrség segítségét. Nem felel meg a valóságnak továbbá a közleményben említett guzsbakötés, ugyszintén az sem, hogy a nevezett betegek 2 napig (!) étel és ital nélkül maradtak. Nem igaz továbbá az, hogy a nevezett rendőri felügyelet alatt álló két nő kórházi tartózkodása alatt egyáltalában vért köhögött. (Amit nem is mondtunk. Szerk.) Ezek után az sem felel meg a valóságnak, hogy az osztály orvosai ellen büntenyítő eljárást indítottak meg. Fogadja tekintetes szerkesztőség kiváló nagyrabecsülésünk kifejezését.

Kelt Eszéken, 1898. július hó 7-én.

Dr. Ickmann Igó, Dr. Fischer Béla,
kir. egészségügyi tanácsos, osztályfőnök.
kórházi igazgató.

— **Gróf Szápary Pál házassága.** Gróf Szápary Pál császári és királyi kamarás ma kelt egybe Varsón Przedziecka Mária Lujza grófnővel. Az egybe kelésről a menyasszony családja a következő jelentést küldötte szét:

Özvegy gróf Przedziecki Konstantinné született Plater-Siberk Erzsébet grófnő örömmel jelenti leánya, Przedziecka Mária Lujza grófnőnek muraszombati, széchenyitói és szápári Szápary Pál gróf, császár és királyi kamarással, néhai nagyméltóságú muraszombati, széchenyitói és szápári gróf Szápary Géza magyar királyi főudvarmester, valóságos belső titkos tanácsos, az I. osztályú Lipót-rend, I. osztályú vaskoronarend lovagja stb. és neje, született radványi Mária grófnő fiával 1898. július 9-én Varsón tartandó egybekelését. Varsó, Foxal, 1898. július hóban.

Hasonló jelentést adott ki a vőlegény családja is.

— **Letartóztatott gyáros.** Orosházán — mint levelezőnk jelenti — nagy feltűnést kelt Rosenberg Jakab letartóztatása. Rosenberg gyára, mint megirtuk, a minap leégett és azzal gyanúsítják, hogy ő gyújtotta fel gyárát, mely 15.000 forintra volt biztosítva. Ez a gyanu mindjárt a tűzveszedelem után kezdett terjedni. Rosenberg ekkor nyilatkozott a lapokban és vizsgálatot kért maga ellen, hogy ártatlansága kiderülése után „megfenyithesse a becstelen hír terjesztőjét”. A vizsgálatot e nagyhangu nyilatkozat nem hátráltatta és a rendőrség sok kompromittáló adatot szedett össze. Eleinte a gyár Dominik nevű olasz munkavezetőjét gyanúsították a gyár felgyújtásával. A munkavezetőt el is fogták, de csakhamar szabadon bocsátották. Ma azután az a váratlan fordulata lett az ügynek, hogy Szücs Sándor vizsgálóbíró letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte a gyártulajdonost.

— **Acéttelen-robbanás.** Berlinből táviratozzák, hogy Gollasch és társa cég érczárugyárában a Linienstrassen ma délelőtt acéttelen-gázrobbanás történt; egy művezető azonnal meghalt, két másik ember pedig könnyű sérülést szenvedett.

— **Yvette Guilbert — szociálista.** Ki gondolta, Isténem, ki gondolta volna! A mindig vidám Yvette, aki a legszomorubb dalokat pajzán jókedvvel és a legnagyobb frivolságokat ártatlan arccal énekelte, ez az Yvette most szomorú képpel szomorú dalokat énekel. És mindezt a szerelem tévé!... Mióta férjhez ment dr. Schneiderhez, egy amerikai német orvoshoz, aki erős szociálista, azóta a „petit cochon” énekese a vörös zászló alá húzódik. Azért most is úgy szeretik ám, mint az-

épen nálunk adtak legkevesebbet, holott parádés nemzetnek vagyunk elismerve. Kevésbé ünnepélyes alkalmakkor is szeretünk diszmagyarban pompázni, a törvénykezés azonban a lehető leghétköznapi módon teljesíti fontos, élet, vagyon és becsület fellett határozó magasztos funkcióját.

Nem is szölok a járásbíróságokról, amelyeknél egy udvari szobában 30—40 ember szorong a zsidvásárszerű zajban, amelyekben ködös téli és őszi napokon két szál gyertya igyekszik az egyiptomi sötétséget eloszlatni; az itt lefolyó jelenetek valóságos torzképei az igazságszolgáltatás komolyságának és méltóságának.

Polgári ügyekben a felelbezési bíróság és felülvizsgálati fórum előtt való tárgyalás képe már kedvezőbb, mert a tárgyalóterem tágasabb, célszerűbb beosztásúak. Bíróság, ügyvédek, felek és hallgatóság helyei külön kijelölve és célszerűen vannak elosztva. Ugyanígy van a büntető törvényszék előtti végtárgyalásoknál. Épen ezért ez utóbbiakon a tárgyalás hangja, modora sokkal komolyabb, de még mindig távol áll attól, hogy a szükséges mértéket megüsse. Az uralkodó hangulat még itt is az a bizonyos kétköznapi pongyolaság, mely sokszor utcai modorra süllyed le, olyanná, amilyen utcai ruhát viselnek bíró, ügyész és ügyvéd. Csak a legújabb időben jutottunk odáig, hogy a tarkakoczkás „gigerli” ruhák helyett a sötétebb színű vált uralkodóvá a tárgyalásokon.

Ha a templomban a pap ünnepélyes ornatumban végzi magasztos tisztét, midőn az emberlelkét

az Istenhez emeli, úgy az igazságszolgáltatás házában is ornatumban legyen az igazságszolgáltatás minden egyes tényezője midőn az igazság kiderítésén fáradozik s midőn a léleknek is le kell vetkőznie a hétköznapi pongyolaságot.

A tárgyalások ünnepélyes voltát emelni kell. Ennek a talár nem egyedüli, de igen lényeges eszköze. Francia- és Angolországban senkinek sem jut eszébe a talár intézményét eltörölni, két évtizeddel ezelőtt Németország, legújabbán pedig Ausztria honosította meg azt, bizonyára nem ok nélkül. Előbb-utóbb így lesz nálunk is, amit a megindult mozgalom siettetni fog. A budapesti ügyvédi kamara legutóbbi évi jelentéseiben állást foglal a bírói és ügyvédi ornatust mellett, ugyanezt tette az 1896-ik évi országos ügyvédgyűlés. Ez is ma már a közvélemény követelménye nálunk.

Véleményem tehát a feltett kérdésekre a következő:

1. A talárviselés meghonosítása a bíróság körében mielőbb megvalósítandó.

2. Talárt az ügyészség tagjai és az ügyvédek egyaránt viseljenek. A talár ugyanegy legyen rang és hivatali különbség feltüntetése nélkül.

3. A magyar köntöst, melynek formája bizonytalan és hordása kényelmetlen, célszerűnek nem tartom. A nemzetközileg elfogadott talár úgy a hivatalos mivoltának érvényre juttatása, mint kényelmi szempontból a legalkalmasabb ruhadarab. A talárra alkalmazott némi zsinórzattal annak magyáros jellegét is lehetne adni.

Dr. Nagy Dezső.

Friedmann Bernát.

1. Képzelnék csak isteniztetet, melyet a pap szürke kabátban végez. A prédikáció, a templomi ének, a szertartások pontos elvégzése mind gyönyörűek lehetnek. Ünnepélyes ruházat nélkül elvész a hatásuk.

Bevett szokás minden intelligensebb társadalmi körben, hogy még a társas összejöveteleknél is különös ruhát ölt az ember. Ez mutatja, hogy mennyire fontos a ruha.

Helyes tehát, hogy külön öltözettel legyen összekapcsolva a törvényszéki tárgyalás is. Emeli annak ünnepélyességét. Megragadja a hallgatóság képzeletét s jobban hat így mindenkire.

2. Az kétségtelen, hogyha behozatik valamelyes törvénykezési ruházat, az kiterjesztendő úgy a vád, valamint a védelem képviselőire is. Mindenütt így van. Nincs ok, hogy miért legyen nálunk másként. Lehet ugyan eltérés a színekben. De jobb, ha ennyi eltérés sincs.

3. Ami már most azon kérdést illeti, hogy talár legyen-e az, avagy magyar köntös? Határozottan a talár mellett kell nyilatkoznom, mert a kezelése könnyebb.

A magyar köntös olyan, hogy azzal az atillával példának okáért meg kell egyeznie az öltözet minden más részének, kezdve a cipőn (mely nem lehetne sárga) fel a nyakkendő és még feljebb a fővégig. A legkisebb eltérés karrikatúrává teszi az egész öltözetet.

Ebből pedig az következik, hogy minden tárgyaláshoz már otthon kellene öltözködni, vagyis

előtt, sőt talán még inkább! Ahol föllép, mintha többen várnák megjelenését és ez a várakozás mint-ha melegebb, sőt komolyabb lenne... A közönség türelmetlenül várja, hogy rákerüljön a sor... Tombolnak... Fölhúzzák a függönyt. A színpad üres. Feszült várakozással telik el néhány órának vélt másodperc. Aztán kijön a divette, lángvörös haja megragyo a villamos lámpa fényében. Tapsorkán. A művész int, hogy énekelni akar, erre egyszerre elcsönnesul minden. Aztán bánatos arccal, bánatos hangon énekel Yvette a szegény munkásról, aki egész héten törí magát és gyötördik a kenyérért és ha eljön a vasárnap, a pihenés napja, a munkásnak abban sincs semmi öröme. Ha kezei pihennek is, elméje nem pihenhet. Nehéz, keserves gondok gyötrik: az élet nagy terhei. Aztán megbetegszik a gyermek. Orvosok, orvoságok kellene, jobb ételek a kis betegnek. Igen, de honnét vegye ezeket a szegény munkás? Aztán — hosszú idei betegeskedés után — meghal a gyermek. A mélységes szomorúságba döntött szülőknek még arra sincs pénzük, hogy rendesen eltemethetnék drága halottjukat. A tőke kizsákmányolja a munkást. A szegény ember gyötördik, agyondolgozza magát. És miért? Hogy néhányan pénzkirállyal nevezethessék magukat. Az amerikai publikum el van ragadtatva a szociálisták legújabb apostolától, aki ezentul még gyorsabban szerezhet meg egy milliót, mint eddig. Két milliója már van. Ilyenek a szociálista apostolok!

— A császárjubiläum tervezete. Az ő felsége uralkodásának jubileuma alkalmából Bécsben tartandó udvari ünnepek — mint Bécsből jelentik — november 30-án kezdődnek és december 4-én végződnek. Az ünnepség Te Deum-mal kezdődik, amelyet a Szent István-templomban mondanak. A Te Deum rendkívül fényes lesz és ez alkalomra óriási diszfelvonulást terveznek. Másnap, december 1-én két nagy katonai ebéd lesz a Hofburg nagy redoute-termében és az udvari lovaglósiskolában. Ezen a napon még egy családi ebéd is lesz. Este előadást tartanak a Hofburg-színházban. December 2-án lesz a nagy hódoló felvonulás. Ő felsége a hódolókat az új Burg-épület Maria Theresia-termében fogadja, amelyet már nagyban díszítenek. Ezen a hódolófogadáson 28 fejedelem vesz részt; köztük lesz a német császár és császárné is. December 4-én Ferencz Ferdinand főherceg nagy ebédet ad.

— Aki szeretetből gyilkol. Hihetetlen esetről tudósít miskolci levelezőnk. Kovács Julianna megölte urnőjét, Csenszky Jánosnét, mert n a g y o n

s z e r e t t e. Kovács Julianna egy év előtt került Miskolcra, ahol Mayer József vendéglős szolgálatába állott. Szorgalmas, szófogadó volt az egész idő alatt, különösen a vendéglős sógorőjéhez, Csenszkynehez ragaszkodott. Ez is megszerette a hü szolgálót és az idén férjhez is adta a csinos leányt Nánássy József böcsi gazdaemberhez. De ez a házasság épen nem volt boldog. Nánássy imádkozta ugyan a feleségét, de ez szemébe mondta, hogy utálja. Három hónap előtt a fiatal menyecske otthagyta az urát és visszatért Mayerékhez. Hiába kérték, hiába unszolták, hogy férjéhez visszatérjen, folyton csak azt hajtogatta, hogy nagyon szereti Csenszkyneét, nem tud nélküle élni. A szolgálatban most is szorgalmas, munkás volt, de ragaszkodása Csenszkynehez hihetetlenül növekedett. Féltekenny volt mindenkire, akivel szóba állt, sőt gyakran mondta urnőjének:

— De jó is lenne, ha a ténsasszonygyal együtt lehetne meghalnom.

Mult vasárnap aztán eljött érte a férje Miskolcra. A menyecske sokáig szabadkozott, de mikor látta, hogy mindenáron el akarják vinni, elhatározta, hogy urnőjét is, önmagát is megöli. Terve keresztülvitelére revolvert vásárolt és szerdán reggel, amikor Csenszkyneé rendes sétájáról visszatért, négyszer rálőtt. Négy lövés közül kettő talált. Kovács Julianna maga jelentkezett a rendőrségnél, ahol sirva mondta:

— Nagyon szerettem, nem tudtam elhagyni. Csenszkyneé most élet-halál közt lebeg.

— Megtámadott aratók. Nyiregyházáról írják, hogy Pátróha szatmárnegyei községben, mely Várkonyinak főfészeke volt, több gazda tót aratókat hozatott. A kenyér nélkül maradt elkeseredett munkások erre megrohanták az idegen aratókat, akik futásban kerestek menedéket. A csendőrség a forrongás hírére csakhamar a helyszínre érkezett és különválasztotta a két ellenséges tábor.

— A négyszázezer forintos manipuláció. A Ganz-gyár budai villamos osztályában történt visszaélések, amelyekről lapunk legutóbbi számában említést tettünk, élénken foglalkoztatják az egész sajtót és a főváros közönségét. A manipuláció meg nem engedett és a gyár érdekeinek a rovására részben kikötött, részben önkényt adott „ajándékok” elfogadásával történt és ezeknek összege csak úgy volna megállapítható, ha a vállalattal évek során rövidebb-tartósabb összeköttetésben volt gyárak, kereskedők mind beszolgáltatnák a terhelt

adatokat. Ezt pedig az illető cégek a maguk jóvoltáért sem igen szellőztetik. A gyár igazgatósága egyébiránt a hírre nézve a következő értesítést adta ki:

Az a hír, hogy a Ganz-gyárban nagyobb csalás vagy sikkasztás történt volna, nem felel meg a valóságnak. A hír onnan eredhet, hogy az igazgatóság a gyár egyik tisztviselőjét, akit az a gyanu terhelt, hogy állásából kifolyólag anyagi előnyöket biztosított magának, szolgálatából saját kérelmére elbocsátotta. S i k k a s z t á s r ó l s z ó s e m l e h e t, mert az illető tisztviselő pénzt nem kezelt és az általa elkövetett hiba sem lépte túl a f e g y e l m i v é t s é g h a t á r á t.

Az egész dolog pedig úgy derült ki, hogy a gyár két szállítója összekapott és egyik a másikára a vállalathoz közelálló föltnak előtt azt kiabálta, hogy Bayer Nándor irodafőnököt nem pusztán baráti szeretetből halmozza el a különbnél-különb ajándékokkal. Tudakozódtak a gyanúsítás alapos voltáról és kiderült, hogy Bayernek, aki különben előkelő porosz családból való felesége révön meg-lehető jómodu ember, csakugyan sok „fegyelmi vétség” van a rovásán. Azonnal felszólították, mondjon le tisztességéről, ami meg is történt. Bayerrel régóta sok baja volt az igazgatóságnak, mert a magyar nyelvet sehogy sem akarta megtanulni.

— Halálos kutturás. Erzsébetfalva határában Biró János egy kis majort épített. A major szélén e hónap elején kutat kezdtek ásni, amelybe tegnap délután két órakor Huber István és Huber Béla munkások és a kutmester 14 éves fia. Leitner Jakab leereszkedtek. Alig voltak lent, az egyik ducz kifordult helyéből és a mélységbe zuhant. A kut száját körülvevő deszkafal eltörtött és a rája nehezédő homoktömeg a kutba zuhant, maga alá temetve a három szerencsétlen embert. A tanyán dolgozó emberek nem mertek a kutba leereszkedni, a fővárosból kihivott mérnök pedig csak négy órakor kezdhett a kut kiürítéséhez. Csak éjjeltájban húzták ki a három munkást, akik ez idő alatt megfultak a homokban.

— Rabló cigányok. Sándor községben, Szabadka határában — mint tudósítónk írja — tegnap délután Kernyánszky Guido házához beállított Dimovics Mihály koborló cigány a feleségével meg a leányával. Egy kis alamizsnáért könyörögtek alázatosan. Kernyánszkyne a konyhába ment, hogy kenyeret hozzon nekik, a cigányok pedig szörnyen hálálkodva követték. Mikor azonban észrevették, hogy Kernyánszkyne egyedül van, hirtelen megtámadták, a férfi az ágyra dobtá és egy dunnával letakarta, a nők pedig hamarosan összeszedték az értékesebb holmikat. Mikor e munkájukkal elkészültek, Kernyánszkyne kezeit megkötötték, száját be-

utczai viseletté kellene degradálnunk a tárgyalás köntösét.

Ettől eltekintve, a magyar viselet olyas valami, hogy azt kard nélkül ünnepélyesnek nem lehet találni, még az egyszerű fekete magyar öltönyt sem. Hozzájárul ehhez, hogy nagymelegben a testhez való feszülésénél fogva nagyon alkalmatlan is lenne. A közönséges magyar köntös nem lenne tehát alkalmas tárgyalási öltözet.

A talár egyszerűen ott függ a törvényszéki ruhatarban. A bíró és ügyvédek áöltözködhöznek különben ugy, amint épen kedvük találja. Ha funkcióba lépnek, egy pillanat alatt magukra vehetik az ünnepélyes ruhát.

De azért nem kellene mellőzni a ruha magyar jellegét.

A régi magyarok is viseltek egy hosszú, bő, kaftánszerű felsőruhát. Ha a talárszabású öltönyre némi zsinórtatot is teszünk, megvan a magyar talár.

Dr. Friedmann Bernát.

Márkus Dezső.

Mivel drágasága okából nem lehet kötelezővé tenni a kifogásolhatatlan szalonöltönyt, melyet legmegfelelőbbnek és egyszerűségé folytán legelegánsabbnak tartok minden nyilvános működésre, a javasolt két bírói egyenruha közül a talárt választanám, mert ezt célszerűbbnek tartom a következő okokból: A talár olcsó, kényelmes, egyenlőt, elföldi a testi hibákat, amellet komoly és méltóság-teljes külsőt biztosít a tárgyalásnak — tudjuk, hogy minden egyenruha imponál. A magyar nem-

zeti köntös nem célszerű, mert: drága; szük nad-rág, csizma, kard, nem épen kényelmes viselet mindennapra s mivel nem lehet oly kényelmesen a hivatalban felöltöni és levetni, mint a talárt, nap-hosszat ebben a köntösben kellene járni; lehetővé teszi a diszes, diszesebb, legdiszesebb s az egyszerű, egyszerűbb és legegyszerűbb kivitel, ékes és nem ékes kardokkal, ami a külsőségek után itélő tömeggel szemben sok — mondják — inkonvenienziára szolgálhatna okul; végül kiemeli a testi hibákat, nem is szólva arról, hogy nem minden, bár ép és egészséges férfun fest jól a magyar köntös összes járulékaival. Ami pedig a nemzeti jellegét illeti: ne abba helyezzük büszkeségünket, hogy a köntösrel adjuk, vagy óvjuk meg nemzeti jellegünket! Az angolok, francziák, belgák, olaszok, németek ugyancsak törődnek nemzeti jellegükkel — mégis mindannyian a talárt fogadták el bíráik számára.

Magától értetik, hogy a bírói egyenruha behozatala esetében a királyi ügyészség és az ügyvédi kar tagjaira nézve is kötelezővé kellene tenni az egyenruhát, amely háromféle ruhának azonban — az igazságszolgáltatás egyenlő fontosságú tényezőiről lévén szó — csak nuanceokban szabadna egymástól különböznie.

Az egyenruha behozatalát kívánatosnak tartom azért, mert az olyan sok ezerfejtű testületben, amilyent az igazságszolgáltatás tényezői alkotnak, mindig akadhat, aki — kényelemből, czinizmusból vagy kényszerűségből — nem adja meg öltözködésével azt a külső tiszteletet hivatalának és ma-

gasztos hivatásának, melyet kétségtelenül megad akármilyen színházi előadásnak vagy barátságos lakomának.

Dr. Márkus Dezső,
királyi törvényszéki bíró.

Fekete Gyula.

Ad. 1. A mai, mindnyájunk által, sajnos, jól ismert formában a jövőben is a tárgyaló-teremben a magyar bíró meg nem jelenhetik, ennél fogva a magyar géniuszunk jobban megfelelő és a külső tekintélyt teljesen emelő nemzeti hivatalos atillát ajánlom. Megjegyzem, hogy az orosz bírákat nemzeti öltönyökben látva, igen kielégítő benyomást gyakorolt rám külsejük.

Ad. 2. Miután jogilag bíró, vádló és védő egy közös feladatnak egyenlő szolgálai, a védői és a közvádloi kar a formára nézve sem tehet kivételt.

Dr. Fekete Gyula,
királyi törvényszéki bíró.

Schnierer Aladár.

Tisztelt szerkesztőség!

A bírósgoknál behozandó hivatali viseletre vonatkozólag hátkorodom véleményemet a következőben előterjeszteni:

1. Igen;
2. A vádhatóság képviselői, a védők nem;
3. Nézetem szerint a talár célszerűbb, mert a magyar köntös szintén szükségkép teljes magyar viseletet igényel.

Kiváló tisztelettel
Dr. Schnierer Aladár,
miniszteri tanácsos, egyetemi tanár.

tömték és egy-kettőre elillantak. De nem juthattak messzire, mert a megkötözött asszonynak sikerült magát megszabadítania és a csendőrség a topolyai uton csakhamar elfogta a rabló cigányokat. Az ellopott tárgyak sok más lopott holmival együtt megkerültek. A cigányokat a szabadtéri börtönbe szállították.

— **A léghajós kalandja.** A minap a zalabéri csáfordi hegyek felett 1200 méter magasságban északnyugatról egy léghajó tűnt fel, mely a szomszédos Bezeréd közszeg határában szállott le. A leereszkedés nagyon lassan történt és miután a földre való jutás és kiszállás sokáig nem sikerült, sok munkás futott össze, hogy a még soha nem látott égi jelt közvetlen közelből szemlélhesse. Mig az egyetlen-egy szál bent ülő katonatisztnek sikerült a földre szállania, az arató nép ajtatos imádságban — sűrűn vetve magára keresztet — félelemmel a szent áhitattal várta a mennyből alászálló égi lakót, kinek szent személyére nézve a sok találgatás után sem tudtak biztos megegyezésre jutni, mert az egyik Szent Mihálynak, a másik Péter apostolnak gondolta. Midőn pedig egy szegény asszonynak kukoriczaföldjén a kosárból kilépett, mindnyájan szent félelemmel járultak hozzá kezét csókolni. Ez áhitatoskodásnak az oda érkező Fábri János nagybirtokos vetett véget, ki a dologról hírt hallott, a katonatisztet vendégszerető házához hívta és a megrongált léghajót szintén a kastélyába szállíttatta. A katonatiszt Bécsben szállt fel és Grácba igyekezett, de Bezerédre tévedt, mely utat Bécsből négy óra alatt tette meg.

— **Elfogott sipisták.** Tegnap éjjel a rendőrség a hatodik kerület kávéházaiban razzitát tartott. Markovich detektív sorra járta a kéteshírű kávéházakat és sikerült tizenöt hamisjátékoszt összefognia. Az elfogottak nagyobb része azok közül való, kiket néhány nappal ezelőtt is elfogtak, de aemsokára szabadon bocsátottak.

— **A tiltott gyümölcs.** Krammer Ferencz eszavargó ma hajnalban több társával a Remetehegyen bemászott egy kertbe és hozzálátott a gyümölcsfák alapos megdezmálásához. Lendir András mezőőr rajtacsípte a társaságot és rájuk puskázott. Krammer Ferenczet találta csak néhány szem sörét, a többi idejében megugrott. A sérült gyümölcsstolvajt kórházba vitték.

— **Tolvaj énekesnő.** Goldberger Sarah énekesnő — amint már megirtuk — egy látogatójától 300 forintot lopott. A jómadár innen Szolnokra szökött, de néhány nap múlva visszajött a fővárosba, hogy barátjánál hátrahagyott holmiját magával vihesse és hogy szeretőjével, Müller Pál berlini népénekessel találkozassék. A budapesti rendőrség a leányt letartóztatta. Müller azonban neszt vehette kedvese elfogatásának és eltűnt a fővárosból. Valószínűleg a lopott nyolczszáz forintot is magával vitte.

— **A postásikkasztó hazatérése.** Brémából ma tudtára adták a főkapitányságnak, hogy Tóth Kálnánt, aki a József-téri postánál nyolczvanhat ezer forintot sikkasztott. holnap, vasárnap, hozzák Budapestre nejével és két gyermekével erős fedezet mellett. A postásikkasztót egyenesen az alkotmány-utcai törvényszéki palotába kísérik, ahol Kisfaludy fogházfelügyelő fogja átvenni. A postásikkasztó ügyében a rendőrség a vizsgálatot már befejezte és az aktákat már átküldte az ügyészséghez. Brémában a rendőrség 66.450 forintot tártál a sikkasztónál.

— **A legújabb divat.** Párisból írják: A legújabb divat, amelynek minden ambíciózus párisi meghódol, a gyorshajtasért való eliteltetés. Mióta ugyanis Uzés hercegnő motoros kocsiján a fönt említett kihágást elkövette, azóta mindenki, aki a „tout Paris“-hoz akar számíttatni, provokálja a rendőri közbelépést motorkocsizás közben. A hercegnőt, több súlyosbító körülmény tekintetbevételével — száz frank büntetésre ítélték, a többi gyorshajtóval szemben sokkal engedékenyebb a rendőrség. A legtöbbjét öt franktól ötvenig terjedő bírsággal sújtják, ami épen nem sok, ha tekintetbe vesszük, hogy minden kocsitulajdonost az ítélet-

kihirdetés aktusa a chic lovagjává avat. Divatnak elég szegényes ez, még — nyárra is, de a rendőrségnek elég jövedelmező.

— **A Wulff czirkuszban közkívánatra vasárnap mindkét előadásban és pedig délután 4, valamint este 7 és fél órakor előadják az „Elrabolt menyasszony“ című remek kiállítású szenzációs új némajátékot.**

— **A szabadságharcz erekiélet.** A Bem-Petőfi-körkép épületében berendezett 48-as ereklye-muzeumot tulajdonosa, gróf Kreith Béla, nemrégiben több új becses relikviával gyarapította. Ujabbban az aradi vértanúk, Klapka és Lenkei tábornokok, a kufsteini rabok több emléktárgyát állította ki gróf Kreith a muzeumban, amely különben is legérdekesebb magvát képezi Stefánia-uti nagyértékű gazdag muzeumának. Az ereklye-muzeum jótékony czélt szolgál.

— **Villamos és gázcsillárokat ajánl a Csillárgyár részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés zuglói közúti vasuttal.)**

Napirend.

Naptár: Vasárnap, július 10. Római katolikus: Amália. — Protestáns: Amália — Görög-orosz: Cir és J. (junius 28.) — Zsidó: Tham. 20. — Nap kél 3 óra 57 perc, nyugszik 7 óra 39 perc. — Hold kél 10 óra 41 perczkor este, nyugszik 12 óra 7 perczkor délután.

A miniszterelnök nem fogad. Technologiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti muzeum képtára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődij mellett tekinthetők meg.

Az iparművészeti muzeum nyitva 9—1-ig. Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár zárva. Muzeumi könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár nyitva 8—12-ig.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Apró színház.** Említettük, hogy a fővárosban egy „Apró színház“-at szándékoznak létesíteni. Az új színház czimére vonatkozólag Füredi Ignác, az ismert nyelvész, a következő észrevételeket küldi be hozzánk:

A sok nyelvhiba közt, melyek napilapjaink hasábjait tarkítják, nem utolsó az „apró“ szó helytelen használata. A helyes nyelvérzékű magyar ember első látásra kiérzi azt a jelentésbeli különbséget, mely az „apró“ szót a rokonértelmű kis vagy kicsi szóktól megkülönbözteti. Ezek a naponkint hallható kifejezések: apró szentek, apró hirdetések, apró gyermekek, apró fogak ugyanis arról tanuskodnak, hogy az „apró“ szóval jelzett személyek vagy tárgyak kizárólag többesben értendők, a kis vagy kicsi szókkal ellenben akár egyes-, akár többes számu tárgyakat jelölhetünk meg. Ennek ellenére sokszor ilyeneket olvasunk: apró emberke, apró házikó. Ilyen hiba, véleményem szerint, a czimbeli „apró színház“ is, ehelyett, hogy kis színház. A Czuczor-Fogarassy-féle nagy Szótár (mely csak etimologizáló részében van elhibázva) „apró“ czimű szó alatt ezeket mondja: „Több kicsi, több parányi a maga nemében. Nem egyes tárgyhoz, hanem gyűnevekhez járul, vagyis olyanokhoz, melyek több hasonló részecskékből állanak, például apró pénz, apró kása, apró marha, apró szőlő, apró gyöngy; — apróra vágni a dobányt; apró gyermekek; aprókat lépni.“ Mindezekből a példákbl világosan kitűnik, hogy az apró színház magyarság szempontjából nem helyeselhető elnevezés.

* **Városligeti szinkör.** A városligeti szinkörben vasárnap délután fél helyárral „A-tól leány“-t adják Kövesi Albertnével a czimzerepben. Este rendez helyárral „A száraz kenyér“ kerül előadásra, amely naponként nagy közönséget gyűjt a szinkörbe. Kövesi Albert „Háromláb kapitány“ című bohózata, melyet Faragó Jenővel írt, 12-én kerül bemutatásra Sziklai Kornállal a czimzerepben.

* **Primadonnák nyaralása.** Blaha Lujza asszony, a Népszínház művésznője, mint rendszeren, az idén is Balaton-Füreden tölti a nyarat. A művésznő a minap utazott el oda és őszig ott marad. A népszínház másik primadonnája, Kúry Klára, édesanyjával együttKarlsbadban van.

* **A Kisfaludy-színházból.** Fehér Dezső igazgató legközelebb ismét két ujdonságot hoz színiére. Sziklai Kornálnak egy bohózata az egyik és ebben a szerző is fellép; a másik Szabó Imre Mátyás-korabeli történelmi vigjátéka, a „Csörgő sapka“, melyben az udvari bolond szerepét Szentes János, a debreczeni színház tagja adja. Az ó-budai színháznak tegnap óta új karmestere van: Kovács Miksa, aki eddig a vidéken működött.

* **Jászai Mari körutja.** Jászai Mari e hónap 17-én Bártfán föllép egy hangversenyben. Onnan Kassára megy vendégszerezelpni.

* **Kopácsi Juliska Szentpétervárott.** Karczagné Kopácsi Juliska ma Bécsből Szentpétervárra utazott. Az orosz fővárosban most a bécsi Carl-színház személyzete vendégszerezelp és Kopácsi Juliska ebben az ensembleben fog föllépni.

* **A Vig Opera.** A városligetben létesítendő nyári opera szaförintos részvényeit most jegyzik. Alpar Ignác műlépítész, a vállalat egyik tervezője, a napokban Berlinbe utazik az ottani nyári opera és a többi színházak tanulmányozására.

* **Magyar művész külföldön.** Recht Sándor magyar hegedűs a párisi Erard-teremben és azután Londonban nagy sikerrel hangversenyzett. A „Times“ nagy elismeréssel ír róla. A Tartini g-moll szonátáját — írja — briliáns technikával és édes tónussal játszotta. A közönség lelkes tapsai újra meg újra a dobogóra szólították.

FŐVÁROS.

(Fasor a kerepesi-uton.) A főváros kertészeti hivatala az utóbbi időben dicséretes buzgalmat fejt ki a közterek és utcák befásítására. Legujabban a kerepesi-utnak a népszínházról a keleti pályaudvarig eső részét vették a kertészek munkába s az élénk forgalmu ut mindkét felén fákat ültetnek.

(A főváros 400.000 forintja.) A polgármester a múlt hónapban pénztárvizsgálatot tartott s konstatalta, hogy a pénztárban négy százezer forint követelést tartanak számon, amelyet 1931. január 1-én kell a fővárosnak a kormánytól megkapnia. A lánchidat építő társaság ugyanis még az építés után egyezségeket kötött Pest és Buda városával. A társaság szerződésileg kötelezte magát, hogy mind a két városnak kétszáz-kétszázezer forintot fizet 1931. január elsején, addig pedig mindegyik város tizenkétezer forint kamatot kap. 1870-ben a kormány államosította a hidat s a társaság kötelezettségét is magára vállalta. Az 1870. évi XXX. törvényczikk el is rendeli a kamatfizetést. De 1885-ben a főváros lemondott a kamatról, mert a kormány Budáról Pestre a hidvámot eltörölte. A tanács nem tudta bizonyosan, hogy a 400.000 forint követelés jogos-e. A tisztí ügyész ma előterjesztést tett a tanácshoz, amelyben az iratok alapján kijelenti, hogy a főváros követelése jogos és a fővárosnak 1931. január elsején meg kell kapnia a négyszázeezer forintot.

(Heverő akta.) Az egyesült fővárosi takarékpénztár a községi felsőbb kereskedelmi iskolák számára öt 5000 forintos alapítványt tett. A közgyűlés még februárban megszerkesztette az alapító oklevelet s jóváhagyás végett felküldötte a kultuszminiszterhez. A miniszterium azonban az alapító oklevél aktáját még most sem küldötte vissza. A tanács most megsürgeti az alapító oklevelek jóváhagyását, hogy a jövő évben a díjakat kiadhassák.

A nyulház.

(Mese a fővárosról.)

Nehogy azt mondják, hogy a más csemetéjét szólom le, sietek bevallani, hogy Pistike az enyém, de hát azért én se kívánhatom, hogy egy ötéves süvölvény már rálicsítájon a tudományban Marczali-Ballagiékra!... De minek is kívánám? Sok mulattató bohóság elmaradna, ha Pistike csodagyerek lenne; így jó az, ahogy van, hisz gyerek!

A minap Pistike eltűnt a szem elől; mire fölfedezték a kert egyik zugában, egy szép tornyos házikót vakolt össze sárból, vesszőből, szépet és nagyot, amibe büszkén szaladgált be a nyulacskája. Megszeppezve dugta hátra szurtos kacsóit s mikor meglepetten fölkiálték: Te csináltad ezt, Pistike! alig mert bölintgatni. Büszkén a nem várt tudományra, sietek a anyjuként, hogy jöjjön ő is meg

bámulni az ügyes tálcolmányt. Odaértünk a sűrűhöz, hát a buta Pistike szörnyen tapossa, egyengeti a talaját, a házacská — helyét.

— Hát a nyulház hol van?

— Lerontottam.

— Miért?

— Azt hittem, hogy a pálczáért sietsz, apa, hát megijedtem, hogy talán rosszat tettem.

Hát Pistikétől, aki ökölnyi gyerek és a beczező neve se a nagy eszét dicséri, nem csodálom azt, hogy megijed a jó tettétől is, hanem hogy dicső fővárosunk miatt tesz épen így, nemgyerek észszel, azt már senki sem fogja megérteni. Pedig hát Sartoryék bár ritkán csinálnak okosat, mégis sűrűen szívják azt vissza, ami onnét van, mert minden okos dolguktól megijednek.

Annak, aki túl volt már az ország határán, meg azoknak, akik a nyarat az ország szívében izzadják át, nem szükséges bőven magyarázni, mily kedveltek s keresettek a külföldi városok villa-nyegyedei, cottage-telepei, családiházak kertjei, mily idegent-vonzó, töke forgató, gazdagító hatással vannak ezek a városokra. Tudják és érzik ezt „világvárosi“ nagyzásban szenvedő poros Budapestünkön is, mert már májusban el van lépve a budai hegyvidék, a Herminamező, Rákos-Patota és látjuk, hogy a zöldben lakás csöndje utáni vágy mily gyorsan megteremtette a Tiszviselő-telepet, a rózsadombi villacsoportot, Mátyás-földet, és mily mohó lázzal építkezik a Széchenyi-, István- és angyalföldi 500—500 házas új telep. Világos tehát ezekből, hogy a fővárosi tanács az ő ritkán szerencsés napjain, amikor e helyek létrejöttét támogatandónak találta: okos dolgot cselekedett. Okosat, szépet és hasznosat!

Hanem hát nem azért Pistike az én Pistikém, hogy meg ne ijedjen, ha rászólnak, nem bírván fölfogni tette horderejét és értékét! Sartoryék is megijedtek attól, hogy ők okos dolgot cselekvének és sietnek tönkretenni azt, amiért nagy kivételkép dicsőretnet érdemelnének! . . . Tetszik ismerni a Stefánia-ut környékét, a gyönyörű Parkklubbot, a szomszédos villacsoportokat, a külső csömöri-ut szebbnél-szebb kastélyszerű házaát? Nos, kérem, ezeknek kellő közepébe, a kertjeik oldalában egymásután nyíltak meg az idén a legbüzösebb, a legzajosabb gyárak, (a kalapgyár, csillár- és pamutgyár) és hogy a körülöttük levő villáknak s parkoknak ne csak a csöndje és nyugalma legyen tönkretéve, hanem a drágán nyaralóknak a szájába is be lehessen bámulni, most jut tető alá hét óriási bérház csupa munkáslakásokkal!

És ez az a pont, ahol a főváros észjárása találkozik a Pistikéval.

Hogy vagyoni szempontból tisztességes dolog-e tönkretenni sok száz ember tanyáját, akiket azon közgyűlési határozattal osztogattak családiház emelésére a Csömöri-ut mentén, hogy ott csakis családiházak fognak engedélyeztetni: ezt döntsék el a tulajdonosok; én hál' isten nem vagyok az, engem csak a város-fejlesztési szempont érdekel, ez azonban még tán Budapesten is megbotránkozik olyan abszurditáson, mely képtelen rövidlátással útját vágja a szépen indult és sokat ígért fejlődésnek!

De nemcsak a Csömöri- és Stefánia-ut mentén fogta el az ijedtség Sartory urat, hanem Dunántúl is; ott sétált a Rózsahegy tövében, látta a szépen szaporodó, szép panorámát alkotó gyönyörű villákat, no meg a főváros ezreinek létesített Gül-Baba mecsetet, gondolta hát magában, hogy mi lesz ő vele, ha ez a szép dolog így megy tovább és a z ő furcsa híre helyett okos embernek fogják őt nevezni? . . . Nem! Kényi dicsőséget a főváros nem viselhet el, megijedt szörnyen, hogy lerogy alatta és mostanság óriási hét gyárkéményt építtetett a hegy tövébe, hadd füstölje ki a nyaralókat.

És mi lesz a mi szeretve-sajnált nagyasszonyunk kedvelt útjából, az „Kriszta királyné-ntől“, mely árnyas nagy kertjeivel jó levegőt lehelt rá a fővárosra? . . . Mi lesz? . . . Sartory ur megijedt ismét, hogy van valahol egy heppitellen és nem büzös nagy terület, megigérte hát a minap egy kedves deputációnak hogy okvetlen behozza, mi-

szint a házak ott is egymás mellé és utcavonalba építtessenek, a telkek pedig 300 négyszögölcskékre osztassanak föl! No persze! Hisz ijedő az is, hogy valahogy fölépül a város belseje is, és a Teréz-, valamint József- és Ferenczvárosban még százával létező putrik emeletesházzá nőnek s akkor utóbb Budapest is azzal dicsekedhetik, hogy ő is „bevégzett“ város! — nos, ez ellen tenni kell! Ki kell vinni az építési kedvet a városon kívül és az eddig okosan megtartott kerteket dobjuk oda a telkspekuláció karjaiba! Legyen legalább különbség köztünk és más főváros közt, mely nagy költséggel övezi körül magát nyaralókkal, hogy ne kényszerítse messze menni levegőre vágó lakosait!

De még más nagy ijedtség is történt Sartory urék házában. Kinéze ő nagysága a toronyablakon át a Dunán, túl a Gellérten és remegve fogódzott meg, úgy megrezzent a látványtól! Hisz ott a szép Lágymányoson már egész villaváros van. . . . Hisz ha ez így megy, oda telepszik fél Budapest és nem viszi többé nyári kiadásait a sájer sógor-nak! . . . Nem, ezt nem tűrjük! . . . Jaj, még megharagszik a sógor! Oda telepítjük az új gyárvárost, hadd ijessze el azt a sok bolond embert, aki nem tudja megbecsülni a négyemeletes házakban való lakást, hanem Gellért aljába, Lágymányosra települ! No persze! azért építettük az új hidat, hogy azon ember járjon és ne teherkocsi gyári portékával?

És amint a megijedt Sartory-papa gondolkozik, úgy látszik úgy is cselekszik; a kiállításán már ott volt a fővárosi pavillonban egy óriási festmény, mely a kelenföld jövő képét mutatta be 50—60 füstölő gyárkéménnyel! . . . De hát mért is tennék ezt a gubacsi-pusztára, Csepel-szigetre? Hisz onnét nem hozhatja a füstöt az éjszakai a szél főváros tüdejére?!

Száz szónak is egy a vége: Sartoryék csak naponta egy órán át csinálnak okos dolgot; a második órában még élvezni tudják, ha ezt valaki elismeri, de a harmadikban már megijednek a saját nagy okosságuktól, a negyedik, ötödik és többi órában pedig lerombolják, meghusítják azt a kevés jót, amit nagy fejtöréssel létrehoztak. F. F.

VIDÉK.

* (A tiszai evangélikus egyházkerület ünnepe.)

A tiszai evangélikus egyházkerület vezérferfiainak gyűlése össze Miskolcra, hogy a megválasztott felügyelőt, Szentiványi Árpádot hivatalába beiktassák. A város ez alkalommal ünnepi díszet öltött, a házakon lobogók lengtek és az egyházközség tagjai nagyban buzgólkodnak a tömegesen érkező képviselők és vendégek elszállásolása körül. A nap folyamán egyes szakbizottságok a gyámintézet tartották gyűléseiket. Az új felügyelő Gömörből délután hat órákor érkezett a tiszavidéki indóházba, hol nagyszámu küldöttség élén dr. Szontágh Miklós királyi tanácsos, mint hivatalban legidősebb esperességi felügyelő üdvözölte. Kisérteben érkeztek a Szentiványi-család több férfi és nőtagja, továbbá Hámos László főispán, Márton János, Losonczy Antal, Hevessy Bertalan, Máriaassy László, Szontágh Zoltán és még igen sokan.

Kevés idő múlva megérkezett a budapesti gyorsvonat, melyen báró Prónay Dezső egyetemes felügyelő, Baltik Frigyes püspök, báró Podmaniczky Géza esperességi felügyelő és Lányi Bertalan miniszteri tanácsos jöttek. Az egyetemes felügyelőt, báró Prónay Dezsőt, az ünneplő egyházkerület nevében Zelenka Pál püspök üdvözölte; azután megindult az ünneplő-menet a városba. Elöl a díszruhás lovasrendőrök és a városi főkapitány kocsija, ezek után gróf Szirmay Alfréd ötös-fogatán báró Prónay Dezső, Zelenka Pál püspökkel; a város négyes-fogatán Szentiványi Árpád, Baltik Frigyes püspökkel; majd a Kubinyi Géza, Szontágh Zoltán, báró Radvánszky Géza, Dapsy Béla, Malczér Géza négyes-fogatai következtek, utánuk még 80—70 kocsi. A festői bevonulást Miskolcz közönsége az egész utvonalon tömött sorokban nézte, mindenütt lelkesen éljenezve az érkezőket.

A menet harangzugás között a templomudvaron állapodott meg, hol az előkelő vendégeket az

egyházközség nevében Radványi István felügyelő meleg szavakkal üdvözölte, mire Szentiványi Árpád megköszönte a lelkes fogadtatást.

A program szerint holnap, vasárnap, tíz órákor kezdődik az ünnepi istentisztelet s utána a beiktató közgyűlés.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Talárt a bírának! A jogászvilág körében sokszor meghányták-vetették a talárvisélet dolgát, és mindig arra az eredményre jutottak, hogy a törvénykezés méltósága, a bíróságok tekintélye mintegy nélkülözhetetlenné teszik a talárviséletet. Állást foglalt mellette a budapesti ügyvédi kamara is, de — hiába. Látunk cigarettázva tárgyaló bírákat, szürkeruhás közvadrólkat, szegfüvirágos védőket és naponként gyönyörködhetünk abban is, hogy a király ő felsége nevében ítélkező járásbíró tárgyalás közben vásárolja meg egy hetvenesztendő, rongyokba bujt anyókatól mindennapi ozsonnáját.

Ünnepélyes, hatalmas csarnokokat emelünk az igazságszolgáltatásnak s a díszes termekben köznapi ruhában tárgyalnak az élet, halál, becsület fölött ítélkező, magasztos hivatást teljesítő bíróságok.

Ez a fonák, visszatetsző jelenség bírta rá lapunk belső dolgozótársát, dr. Gutiu st, hogy a régi eszmét az új bünvádi perrendtartás és az esküdtszéki intézmény életbeléptetése előtt újra felvesse. Cikkéhez többen hozzászóltak, mindannyian a bírói külön visélet mellett. Hozzá szolt többek között Ruffy Pál országgyűlési képviselő is, aki azonban nem a talárt, hanem a magyar köntös viselésének szükségességét hangoztatta.

Kíváncsún tartottuk, hogy ehhez a fontos kérdéshez nevesebb jogászaink hozzászóljának: a magyar jogászvilág előbbkelő és legjelesebb tagjaihoz a következő három kérdést intéztük:

1. Óhajtanád-e a talárvisélet meghonosítása a bíróság körében? Ha igen:

2. Viseljenek-e talárt a vádhatóság-képviselői és a védők is? Vagy:

3. Czélszerűbb volna-e a talár helyett a magyar bírói köntös viselésének meghonosítása?

A kérdéseinkre beérkezett nagyszámú választokat lapunk tárczarovatában közöljük.

— Az aradi sikkasztás. Mint levelezőnk táviratozza, az aradi panama ügyében ma a 95,000 forintos tételt tárgyalták. Király Géza makacsul tagadja az összejátszást, végül azonban, az elnök keresztikérdéseire beismerő vallomást tesz. A hallgatóságban nagy mozgást támad: Király Czeglédy ellenőre vall, aki a szembesítésnél tovább tagad. A sikkasztási tételeket most már letárgyalták. Hétfőn Tenner, kedden Bérczy, szerdán pedig Scheinberger orgazdaságainak ügyét tárgyalják. Pénteken a tanukat hallgatják ki. Az érdeklődés egyre fokozódik.

— A szjenicsáki vérengzés. A zágrábi törvényszék ma kezdte tárgyalni a szjenicsáki vérengzésben résztvevő vádlottak második csoportjának bűnügyét. A vádlottak valamennyien ártatlanoknak mondják magukat. A végtárgyalást Rakodczay törvényszéki elnök vezeti; a vádhatóságot Gyuricsics Mihály királyi ügyész képviseli. Itélethozatalra csak néhány nap múlva kerül a sor.

— Diskrét betörő. Janovics István ügynök öt esztendővel ezelőtt rálött a feleségére, amiért a törvényszék öt esztendei fegyházra ítélte. Negyedfél esztendőt ki is töltött a büntetéséből s amikor föltételelesen szabadlábra helyezték, a gyűjtőfogház igazgatója azzal a figyelmeztetéssel bocsátotta el, hogy abban az esetben, ha mégint összejöttökésbe jön a büntető törvénykönyvvel, a hátralevő másfél esztendő is a gyűjtőfogházban kell eltöltenie. Janovics nem vette nagyon a lelkére az igazgató jóakaratu intelmét, mert néhány hónappal ezelőtt éjnek idején be akart törni Sipos Adolf üllői-úti ékszerüzletébe. Sipos idejekorán észrevette a be-

töröt és háromszor utána lőtt. Janovics erre megijedt, kirohant a kapun s úgy fogta meg őt két bérkocsis, akik hamarosan kitalálták az összefüggést a lövések és a mezitláb menekülő betörő között.

Janovics ma délelőtt a Lenk Gyula elnöklésével megtartott végtárgyaláson elég körömfönt, de nem ópen új mesével védekezett.

Tekintetes királyi törvényszék, ugymond, én sem tolvaj, sem betörő nem vagyok.

— Hát mit keresett ön éjjel az üllei-ut 77-ik szám alatt?

— Azt nem mondhatom meg.

Miért?

— Nagyon diskrét dolog. Egy asszonynak a becsületéről van szó.

— Ön azt akarja a törvényszékkel elhitetni, hogy találkaja volt valakivel?

— Miért? Hát ez olyan szerencsétlenség?

— Ne kérdezzen, hanem feleljen. Miért rohant ki a házból, amikor a lövéseket hallotta?

— Azt hittem, hogy fölébredt a férje.

— Kinek a férje?

— Annak, akivel találkám volt.

— Hát hol volt a férje?

— A szomszéd szobában.

— Miért kötötte a derekára a cipőit?

— Hogy ne esikorogjanak.

— Hát nem akarja megmondani, hogy ki volt az asszony?

— Lehetetlen. Nem kompromittálhatom.

A törvényszék Mózes László védőbeszéde után hat havi börtönrre ítélte a lovagias betörőt, akinek ezenkívül most már a büntetéséből elengedett másfél esztendő is le kell ülnie.

Az összeesküvők.

— A törvényszék vádhatározata. —

Muzsikot és társait a törvényszék vád alá helyezte felségsértés miatt. A 130. szakasz alapján, ami öt évi fegyházat jelent. A törvényszék másképp alig is tehetett, mert a királyról van szó s a királyllyal szemben az is sértés, ha néhány zöld fráter a legközönségebb elővigyázati szabályok nélkül esküszik össze az élete ellen. A mérték is sokkal szigorubb. De azért a vádhatározat megokolása nem változtatja meg azt a hitünket, hogy kár volt az ilyen éretlenséget fölfujni. Sőt a vádhatározathól még egy furcsa momentumot látnunk kikandikálni. Az az asszonyság ugyanis, aki előtt Muzsik olyan leplezetlenül és félelem nélkül beszélt az ő nagy tervéről, utoljára már maga ösztökélte az összeesküvőket, hogy az ég szerelméért állhatatosak legyenek. Mert ha letesznek a merénylet tervéről, akkor az asszonyság elesik a besugásért remélt jutalomtól. Az ő szemében pedig a végén az egész összeesküvésből ez a jutalom volt a fődolog. És a czeplédi munkásemberek összeesküvése még sem lehetett olyan komoly, ha ez az asszony is attól félt, hogy nem lesz alkalma besugni.

Éretlenségnek, suhanczok ostoba politikálásának nézzük az egészet, ami azonban nem változtat a kénytelenségen, hogy a törvényszék komolyan foglalkozzék vele, ha már elébe került. Foglalkozott is vele s ma a következő, érdekesen megokolt vádhatározatot hozta:

51556

98 B.

Ő felsége a király nevében

a budapesti királyi büntető törvényszék felségsértés elkövetésére létrejött szövetség büntetésével terhelt fogva lévő Muzsik József és társai elleni büntetőben 1898. évi július hó 4-ik napján tartott ülésében a befejezett büntetővizsgálat alapján a budapesti királyi ügyészségnek 1898. június 23-án 27619. szám alatt kelt indítványa folytán, de attól eltérőleg a következőleg végzett:

1. az 1898. évi május 21-ike óta vizsgálati fogságban lévő Muzsik József polii születésű, 31 éves, evangélikus református vallásu, nőtlen, hat elemi iskolát végzett, vagyontalan, büntetlen előéletű napszámos;

2. az ugyanazon idő óta vizsgálati fogságban lévő Hartmann Lajos, pálfalvai születésű, 25 éves

izraelita vallásu, nőtlen, három elemi osztályt végzett, vagyontalan, büntetlen előéletű napszámos;

3. az említett időpont óta vizsgálati fogságban lévő Kovács Gyula czeplédi születésű, 46 éves, római katolikus, nős, vagyontalan, a czeplédi járásbírósnál bíról zártörés miatt három napi fogházzal büntetett napszámos, vizsgálati fogságuk főtartása mellett, a büntetőtörvénykönyv 130. szakaszában meghatározott felségsértés elkövetésére létrejött szövetség büntette miatt vád alá helyeztetnek.

Ezen ügyben a főtárgyalásra a vádhatározatnak jogerőre emelkedése után fog határnap kitűzteni.

Ellenben Várkonyi István irányában a büntetőtörvénykönyv 130. szakaszába ütköző büntett miatt a további eljárás megszüntetetik.

Elrendeltetik, hogy Várkonyi István a jelen végzés jogerőre emelkedése után a nyiregyházi királyi törvényszéknek — hivatkozással az utóbbinak 1180/98. számú végzésére és 5244/98. számú átiratára — átkísértessek, minek foganatosítása iránt a királyi ügyészség kerestetik meg, hogy a végzés jogerőre emelkedéséről külön fog értesíteni.

Mikor a királyi ügyészség a jelen végzés közlésével, a fogva lévő vádlottak a végzésnek kihirdetés után, valamint Eötvös Károly ügyvéd, mint Várkonyi védője a végzés kézbesítésével értesítetnek.

A nyiregyházi királyi törvényszék vizsgáló bírójának 5244/98. számú átiratára hivatkozással egyben elrendeltetik, a nevezett királyi törvényszéknek külön átirat mellett való értesítése.

Megokolás:

Pál Józsefné született Kiss Julianna, hajófüttő neje, virágáros, a főkapitányságnál 1898. május 13-án megjelenve előadta, hogy Muzsik József napszámos betonmunkás, aki 1897. év nyarán nála albérletben lakott, elbeszélte neki, hogy egy társával szövetkezett arra, miként a király ő felsége élete ellen merényletet kövessenek el.

Előadta Pálné, hogy Muzsik már 1897. november óta többször mondotta, hogy elhatározta, miként a magyarországi szegény munkásnépet az iga alól fölszabadítja, ő felségét ki fogja végezni. Mint mondá, tervével csak azért késik, mert egy magához hasonló, bátor szívű, elszánt magyar embert keres. Néhány hete pedig Muzsik beszélt, hogy már van a merénylet kivitelére alkalmas társa, ez utóbbit névleg nem ismeri, de vagy két hónap óta sűrűn érintkezik vele. Az is betonmunkás és Muzsikkal együtt dolgozott. Ezt Hartmann Lajos személyében ismerte föl. Egy harmadik társát egy czeplédi csalados ember személyében jelezte Muzsik, aki azt is elbeszélte, hogy külföldről háromszáz forintot várnak és egy kapu alatti alkalmas szobában fogják készíteni a dinamitot. Eleintén nem tulajdonított fontosságot Muzsik beszédjének, de tapasztalta, hogy az folyton a merénylet tervével foglalkozott, a lapokban borzalmas eseteket és merényleteket olvas. A följelentés alatti időben pedig már közelinek jelezte a merényletet. Muzsikot szoczialistának tudja, aki a zavargásokban részt vesz, az ülésekre eljár, különféle lapokat, iratokat olvas, de csak a „Népszava“ lapra emlékszik. Gyakran beszélt Muzsik Várkonyiról, megemlítve, hogy milyen könnyen lehet beszélni Várkonyival s hogy az örül, hogy valahára egy olyan bátor és megbízható embert talált, mint ő. A királyról mindig sértőleg beszélt és a tervezett merényletről nagy lelkesedéssel szólt, a következményektől pedig mit sem tartott; mert azt mondta, hogy el van szánva és dicsőségnek tartja, ha akasztófán hal is meg, mivel a munkásnépért híres halállal fog kimulni.

A rendőrségnél bementőttakat Pálné a vizsgálat során is föntartotta, ismételte és kiegészítette azzal, hogy Muzsik a múlt év óta folyton, még elfogatása és a följelentés megtétele előtt is azt mondta, hogy el van határozva a királyt elpusztítani. Elhatározása oly erős volt, hogy az utóbbi időben már munkába sem járt. Említette Muzsik, hogy Várkonyival ismeretségben van, elmondotta azt is, hogy külföldről pénzt fognak kapni, de azt nem mondta, hogy honnan. Hartmann Lajost sok-

szor látta Muzsikkal, de ez azt mint társát nem említette. A följelentés előtti időben sajnálkozva mondotta Muzsik, hogy még nincsenek elkészülve.

Muzsik, aki elfogatása alkalmával a terhére róttakat valótlanságoknak mondta, két nap mulva már beismerte, hogy elhatározta, hogy társat keres és elpusztítja a királyt, aki minden rossznak az oka. Ezt az elhatározását a sok átélt nyomorúság, nélkülözés, keresethiány és a munkatársainál is tapasztalt nyomor érlelte meg benne, mert a király nem törődik semmivel, a kormányt a miniszterekre és képviselőkre bizza, kik a népet nyuzzák és bajokkal nem törődnek. A merénylet terve tőle származik, az alkalmas társat pedig Hartmann Lajos személyében találta meg, kivel 1898. januárban abban állapodtak meg, hogy a királyt dinamittal kivégzik. A merényletet akként tervezték, hogy a budai oldalon, a Zárda-utca és a Margit-körút közt áthaladó kétszázméternyi csatornába dinamitot helyeznek fel, a gyújtó zsinórt pedig kivezetik alkalmas helyre, honnan amikor a király fogatával arra hajtat, jelezni lehet azt, hogy mikor kell a zsinórt meggyújtani. Ezt a helyet azért választotta, mert az említett csatornát jól ismerte, miután építésében részt vett. A terv kivitelének ideje eleve megállapítva nem volt, mert az attól függött, hogy a dinamitot mikor fogják megszerezhetni. A tervhez után Kovács Gyulát is bevonták, kivel közölték is azt. Ez a tervet helyeselte, azután arról mindhárman ismételve beszéltek.

Hartmann Lajos önként szövetkezett, valamint Kovács is, aki 1898. május 5-én történt találkozáskor jelentette ezt ki. Kovács volt az, aki ekkor megígérte, hogy dinamitot és pénzt fog külföldről hozni. Kovács beszédjéből azt értette meg, hogy a pénzt és dinamitot Várkonyi fogja küldeni, azt mondta ugyanis Kovács, hogy a pénz miatt nem kell busulni, ad Várkonyi ötszáz forintot is, a dinamitot pedig „más tárgy nevében“ (más bevallott küldemény czimen) megküldi külföldről. Később azt is mondta Kovács, hogy baj van, mert Várkonyit elfogták Bécsben, de ez a tervükre befolyással nincs, mert azt hiszi, hogy Várkonyi leánya is rendelkezik pénzzel. Hartmannal és Kovács Gyulával történt beszélgetése folytán a merénylet helyétül a Lánchidon túl a budai oldal is kijelöltetett. Arra az esetre, ha a terv kivitele előtt közvetlenül észrevétlenének, úgy határozta, hogy töltött pisztolyt visznek magukkal és az üldözővel végeznek s önmagukat is agyonlövők. Muzsik ezeken kívül előadta, hogy Várkonyit nem ismeri, továbbá, hogy elfogatása előtt már önmagát föl akarta jelenteni; végre, hogy Pálné, midőn a merénylet tervéről kérdezősködött, arra a megjegyzésre, hogy nincs pénz, azt mondta, hogy ő elvezeti a szoczialistákhoz, akik bőven ellátják pénzzel.

Muzsik a vizsgálat során kihallgatván, mindenben fentartotta vallomását. Majd utalt arra, hogy tulajdonképpen Pálné volt az, aki azon volt, hogy a merényletet elkövessék, mivel a följelentésért jutalmat várt. Pálné azt is mondta, hogy a német császár látogatása alkalmával a szoczialisták bombamerényletet terveztek.

Hartmann, a rendőrségnél beismerte, hogy 1898. január 3-án vagy 4-én szövetkezett Muzsikkal ama terv keresztülvitelére, hogy a király ellen merényletet követnek el. A terv Muzsiktól ered és ezt ő elfogadta. Muzsikkal jó viszonyban van, együtt dolgoztak csatornamunkáknál, egyidőben pedig együtt is laktak. Mindketten szoczialisták, jártak a gyűlésekre is. Őt is a nyomorúság látása és saját nyomasztó viszonya vitte oda, hogy életét megunja és így elszánta tegye a tervre. Számoltak azzal, hogy tervük fölfedeztetik és ezért halállal is bünhődnek. Tudta, hogy Pálné hallott a tervről és intette Muzsikot, de ez azt mondta, hogy nem fél és bizik magában, hogy ki fogja magát vágni. Kovács szintén szövetséges társ volt, a merénylet tervét még decemberben, amidőn mindhárman együtt dolgoztak a közyágóhidnál, már beszéltek egymás közt. Kovács, aki dühös Várkonyista, munkájában fölolvastott a „Földművelő“ című lapból; ez bizalmas embere Várkonyinak, hozzá ki- és bejárt. Kovács kijelentette, hogy nemcsak a merényletnél akar résztvenni, hanem ma-

gára vállalja a szükséges dinamitnak és pénznek megszerzését, ezekre nézve pedig azt mondta, hogy a pénzt Várkonyi fogja adni. Előadta még, hogy Muzsik sohase említette, miként a német császár elleni merénylet tervéről Pálné beszélt volna, továbbá, hogy Deák Ferencz nem büntársuk.

Hartmann a vizsgálat során ismételte vallomását.

Kovács Gyula beismeri, hogy Várkonyi Istvánnal ösmerős, vele többször érintkezett, a lakásán járt s ott megösmerekedett a szocialisták ismert vezéréberekivel. Az ist beismeri, hogy Muzsik és Hartmann bizalmasan közölték vele, miként a király ellen dinamitmerényletet akarnak elkövetni és tőle kértek tanácsot a dinamit és pénz megszerzése iránt. Muzsik az általa kieszelt tervet is közölte vele és azt, hogy ő a csatornát már bejárta. Muzsik kérte, hogy Várkonyitól vegyen 500 forint kölcsönt. Beismeri, hogy társaival a dologról beszélt, sőt Muzsik a merénylet dolgában találkát is ígért, de arra el sem ment és velük egyáltalán nem szövetkezett, semmiféle ígéretet és kijelentést nem tett. Midőn Várkonyit elfogták, ezt is Muzsik mondta meg és akkor arra kérte, hogy Várkonyi családjától kérjen pénzt.

Kovács Gyula a vizsgálat során is tagadta, hogy Muzsikkal a merényletre szövetkezett volna, bár a nevezettek tervéről tudott.

Várkonyi tagadja, hogy a merénylet tervéről bármit is tudna; tagadja, hogy e tárgyban Kovácsal beszélt és pénzt ígért volna. Muzsikot és Hartmannat nem is ismeri.

Tóth Mária napszámosnő igazolja, hogy Muzsik üldözte Pálnét, sőt késsel is fenyegette és pedig azért, mert Pálné tud a Muzsik tervéről.

A vizsgálat mindezen adataiból Muzsik és Hartmann ellenében megállapítható, hogy ők 1897 végén, vagy 1898 elején szövetségre léptek az iránt, hogy a király élete ellen dinamitrobbantás segélyével törnek; komolyan megfontolva arra szövetkeztek, hogy ő felségét életétől megfoszsszák; megállapítható, hogy ezt oly módon tervezték, miként a királyi várakba vezető utvonalon a csatornába dinamitot helyeznek el és azt adandó alkalommal fölrobbantják; hogy pedig ez a szövetség komoly volt, a vádlottak saját előadásából, Kovács vallomásából és Pálné benondásából bizonyítható. Kovács Gyulával szemben Muzsik és Hartmann vallomása alapján ez a tényállás szintén megállapítható.

Minek folytán Muzsik, Hartmann és Kovács ellenében bizonyítható cselekmény, tekintve, hogy előkészületi cselekmény nem bizonyítható, a büntető törvénykönyv 130. szakaszába ütköző felség-sértés elkövetésére létrejött szövetség büntetetté képezvén, emiatt Muzsik, Hartmann és Kovács vád alá helyezendők voltak.

Ellenben Várkonyi István irányában a további bünvádi eljárást meg kellett szüntetni, mert Várkonyi tagadja, hogy a vádlottakkal a merényletre szövetkezett és pénzt ígért volna.

Kelt Budapesten, a budapesti büntető törvényszék 1898, július 4-én tartott ülésében.

Zsitvay s. k. elnök.
Dr. Krivánich, jegyző.

SPORT.

+ A pécsi kerékpárosok pályaversenye. A „Pécsi Bicycle-Club” holnap délután három óraker amatőr-kerékpárpályaversenyt rendez. Sorrendje a következő:

- I. Mérkőzés a válszalagért. Távolság 1000 méter. Három futamban.
- II. Vendégek versenye. Távolság 2000 méter.
- III. Tíz megye versenye. Távolság 3000 méter.
- IV. Verseny többüléses gépekkel. Távolság 4000 méter.
- V. Huszonöt kilométeres verseny vezetőikkel.
- VI. Vigaszverseny.

+ Mikor lesz vége a világnak? Erre a kérdésre a „Kincesem Sportlap” értesülése szerint Fred Milne, a tatai trainer öcsese adta meg a feleletet, midőn őt egy izben egy lö győzelmi kilátása felől megkérdezték. Ez a jeles állat Sorgenkind, Wahrmann Richard háromévese, mely többszöri kísérlet után sem birt versenyt nyerni. Fred Milne tehát azt hiszi, hogy amikor Sorgenkind versenyt nyer,

akkor vége lesz a világnak. Sorgenkind szerdán a magas Tátra alján tesz újabb kísérletet rosszabb társaságban, pchelysulylyal a nyeregben. Sorgenkindnek gyakran csalódott, de csökönnyös hívei elszántan várják a világ végét . . .

Siófoki löversenyek.

(Első nap.)

Szép időben tartották meg a mára kitűzött versenyeket Siófokon. Ugy a Balaton mellékéről, mint a fővárosból sokan rándultak le az urlovasok által lovagolt telivérek küzdelméhez. A mezőnyök is nagyok voltak s a sportélvezetben sem volt hiány.

A nap hőse az urlovasok közül Taxis herczeg volt, aki két futamban győzött. Érdekes volt a boglári handicap, melyben Torontál Brookkal, Oho gróf Pejacevics-csal és Vanderbilt Taxis herczeggel a nyeregben, elkeseredett küzdelem után fej-fej mellett haladtak el a cél előtt.

A részletes eredmény a következő:

I. Siófoki díj. Díj 1200 korona. Távolság 1800 méter.

- 1. Herczeg Taxis Lantos, 66 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
- 2. Gróf Pejacevich A. Diszpólgár 68 kilogramm lovagolta tulajdonos.
- 3. Bárczay F. Steuermann 66 kilogramm lovagolta tulajdonos.

Futottak még: Capt. Gaston Reparatür 64 1/2 kilogramm, lovagolta Mr. Brook, gróf Károlyi Gyula Sambó 66 1/2 kilogramm, lovagolta Horthy Sz.

Bírói ítélet: Egy és fél hosszal könnyen első, nyakkhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 16. Helyre I. 25 : 30 és 29.

II. Öreglakti díj. Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter.

- 1. Jankovich B. Gy. Hires leány 65 kilogramm, lovagolta Szemere K.
- 2. Geist G. Cereal 65 kilogramm, lovagolta hg. Taxis.
- 3. Gróf Pejacevich Trilby II. 65 kilogramm, lovagolta Horthy.

A két utóbbi kitört.
Tot: 5 : 7.

III. Somogymegyei akadályverseny. Tiszteletdíj és 1000 korona. Távolság 4000 méter.

- 1. Herczeg Taxis Trivial 70 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
- 2. Gróf Thurn Vallerasina, Kérdés 72 kilogramm, lovagolta báró Eltz.
- 3. Geist G. Dogaresse 72 kilogramm, lovagolta Horthy.

Futott még: Monasteriotti F. főhadnagy Parisien 66 kilogramm, lovagolta tulajdonos.

Bírói ítélet: öt hosszal könnyen első, két hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 8, helyre 25 : 44, Kérdésen nem volt helytét.

IV. Keszthelyi díj. Gátverseny-Handicap. Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter.

- 1. Gróf Orsich P. Thekla 67 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
- 2. Mr. Blue Renegát 65 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
- 3. Geist G. Bibis 70 kilogramm, lovagolta Gömör.

Futottak még: Rohoney L. Lapály 67 kilogramm, lovagolta Horthy, Burchard A. Springinsfeld 66 kilogramm, lovagolta báró Eltz.

Bírói ítélet: Küzdelem után egy hosszal első, öt hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 17, helyre 25 : 59 és 48.

V. Eladók versenye. Díj 1000 korona. Távolság 2000 méter.

- 1. Geist G. Douairière 65 1/2 kilogramm, lovagolta Horthy.
- 2. Gróf Pejacevich Szeretlek 64 1/2 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
- 3. Gróf Erdődy S. Csikfogó 66 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.

Futott még: Janota-Bzowski St.-Helénor 73 1/2 kilogramm, lovagolta tulajdonos.

Bírói ítélet: Egy hosszal első, három hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 12, helyre 25 : 30 és 31.
Nyertest az árverésen tulajdonosa visszavásárolta.

VI. Boglári-Handicap. Díj 1200 korona. Távolság 1400 méter.

- 1. Hummel A. száz. Torontál 57 kilogramm, lovagolta Mr. Brook.
- 2. Gróf Pejacevich A. Oho 69 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
- 3. Geist G. Vanderbilt 66 1/2 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.

Futottak még: Gróf Orsich P. Harwich 66 kilogramm, lovagolta tulajdonos, Burchard A. Splügen 64 kilogramm, lovagolta báró Eltz.

Bírói ítélet: Küzdelem után fejhosszal első, nyakkhosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 28. Helyre: I. 25 : 45 és 23.

(Második nap.)

A siófoki meeting holnapi napja, a mai eredményből ítélve szintén szép versenyeket ígér.

A bevezető futam a füredi díj, melynek 2000 méteres versenyében Lantos újabb győzelmet arathat. Nagyobb mezőny fog állani a fonyódi díj startjához. E gátverseny handicap-ben legtöbb kilátással Orbad és May be indulhatnak, ha Lantos itt indulna, ugy ezt tartjuk nyerőnek.

A fehérmegyei akadályversenyben Renegát vagy Helyes győzhetnek, míg a badacsonyi díjban Hiresleánytól alig vitathatják el a győzelmet. Távollétében Bálványom a valószínű nyerő.

Az eladók versenyében Prior cserélhet gazdát, helyre Torontál érkezhetik.

A záró futamot a tihanyi handicap képezi, melyben Douairière megismételheti tegnapi győzelmét. Tipjeink a holnapi napra a következők:

- I. Lantos—Diszpólgár.
- II. (Lantos) Orbad—May be.
- III. Renegát—Helyes.
- IV. Hires leány—Bálványom.
- V. Prior—Torontál.
- VI. Douairière—Sampo.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Siklóssy Gyula orvost a budapesti VIII. kerületi állami gimnáziumhoz iskolaorvossá és egészségtan-tanárrá, — a kereskedelmiügyi miniszter Kubinyi Albert végzett joghallgatót és statisztikai hivatali tisztet a központi statisztikai hivatalhoz miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

Magyar név. A következő budapesti lakosok: Schmidt Béla Erdeire, Svoboda Ferencz, valamint kiskoru gyermekei Mária-Krisztina, Mária, Ferencz és Lajos Szabadosra, Thoman Antal Tátraira, Szeid Mihály, valamint kiskoru gyermekei Ferencz, Ilona, Jenő, Lajos és Mária Szalontaira, Turczér János, valamint kiskoru fia Gyula Tornaira, Vetro János, valamint kiskoru gyermekei Alajos és Mária Hazaira, Wojtech Agoston valamint kiskoru gyermekei Gusztáv, Aranka és Emma Vértesire, Zolczér Miklós, valamint kiskoru gyermekei Károly és Jolán Zsoldosra magyarosították vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Árverések a fővárosban. Dr. Eránosz István. ingóságai VII. Kazinczy-utca 2. július 14. Müller Armin ingóságai VI. Lehel-utca 23. V. Külső Váci-ut 14. és V. Váci-ut 94. július 4. Weltkugel Ilka ingóságai V. Bálvány-utca 4. július 18. Wiesner és Lévi czég ingóságai VI. Podmaniczky-utca 15. július 12. Csillag Adolf ingóságai VII. Kortász-utca 51. július 16. Beer Vilmos ingóságai VIII. Róck Szilárd-utca 11. július 21. Hellsz Henrik ingóságai VI. Andrassy-ut 1. és VII. Király-utca 87. július 14. Ramaszéder János ingóságai VII. Külső Váci-ut 1454. és VII. Törökör, Órnagy-utca 9. július 11.

A vidéken. Deierl Antal ingóságai Erzsébetfalván (Ócsa) július 11. Odescalchi Gyula herczeg ingatlanai Szigetvárott augusztus 17. Dr. Goldschmid Vilmos ingóságai Sorok-Ujjfaluban (Szombathely) július 14. Vargyas Izidor ingóságai Szombathelyen július 22. Freyberger Albert ingóságai Nagyváradon július 12. Ruthner Árpád ingóságai Aradon július 12. Mindszenti Antalné ingatlanai Aradon augusztus 6. Schönberg Gusztáv ingatlanai Herecsény (B-Gyarmat) község-házánál július 29. Székely Károly ingatlanai Ráczkevény szeptember 16. Longino Sebestyén ingatlanai Körömcsbányán július 29. Hunyadi gőzmalom ipar-részvénytársaság felszámolásban ingatlanaj Nagyváradon július 30. Pocher Ilonka ingatana Szabadkán augusztus 4. Major Nándor ingatlanai Komáromban július 29.

Pályázatok. A billédi (Nagykikinda) járásbírósnál irnoki állásra, a muraszombati (Szombathely) járásbírósnál járásbírói állásra, a lugosi járásbírósnál aljegyzői állásra, a soproni törvényszéknél segédtelekkönyvvezetői állásra, vármegyei főszámvevői állásra (Veszprém vm.), a kolozsvári járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra lehet a folyamodásokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Podgyász-feladás!

A magy. kir. államasutak városi menetjegyjirodájának Budapest, (Hungaria-ország) a 70684/98. szám a nyári engedély alapján 1076

az uti podgyászt

rövid uton, posta vagy telefon (57. vagy 98. szám) útján történő bejelentésre.

a lakásból elszállítja

és a megjelölt vonatokhoz feladja.

Columbia

világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előreladottsága miatt árengedménnyel árusítatnak, ugy-szintén a Steyer Meteor kerékpárok is.

FODORKÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17.
Nyári-iskola: Arana-ut és Ludvay-utca sarkán.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, július 9. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 305.10. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 9. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 305.12. Osztrák-magyar államvasut 303.50. Az irányzat csendes.

New-York, július 9. (C. T. B.)

	július 9. cents	július 8. cents
Buza júliusra	84 ³ / ₄	85
• szeptemberre	73 ⁷ / ₈	73 ⁷ / ₈
• deczemberre	73 ¹ / ₂	73 ¹ / ₂
Tengeri szeptemberre	37 ¹ / ₄	37 ¹ / ₄

Chicago, július 9. (C. T. B.)

	július 9. cents	július 8. cents
Buza szeptemberre	68 ¹ / ₂	69
Tengeri szeptemberre	32 ¹ / ₂	32 ⁵ / ₄

A tőzsde hete.

A nyári csend, mely a tőzsdén megkezdődött, nem volt egészen zavartalan a héten. Megzavarta először az eső, mely némely kárral fenyegette a gabonatermést. A tőzsde hetekig-hónapokig azon reményben élt, hogy a termés az idén jó lesz, hogy gabnánknak a rendesnél nagyobb kivitele meg fogja javítani kereskedelmi mérlegünket, hogy az általános jobblét, melyet a hőség teremthet, meg fogja élénkíteni a tevékenységet az ipar és kereskedelem minden ágazatában. E reményt valószínűsítette még az a kellemes meglepetés is, hogy a termés az aratás kezdetének percében még jobbnak is ígérkezett, mint aminőnek a tavasz folyamában mutatkozott sok mindenféle káros befolyás után hinni merték. Különösen minőségileg mutatkozott a gabona fölötté kielégítőnek, sőt igen szépnek és nagy meglepéssel emlegették a régi tapasztalatot nyugvó tételt, hogy mikor a gabona minősége kiválóan jó, akkor mennyisége sem lehet szűkebb a rendesnél. A gabona kiváló minősége pedig biztossítja a külföld érdeklődését termésünk iránt. Az aratás fly eredménye még túl is ment volna a várakozáson.

De alig kezdődött meg az aratás, az ég beborult és alig mulik el nap anélkül, hogy az ország valamely részében ne esnék az eső, sőt az ország déli részeiben, amelyek a termés dolgában elsőfontosságúak, három napig is esett egyfolytában. Ez a körülmény kissé gondolkodóba ejtette a tőzsde embereit. Mi lesz, ha az esős időjárás — melynek talán nem is lesz egyhamar vége — kompromittálja a termést, megrontja a buza minőségét és ezzel együtt csökkenti a kivitelt is, melyre oly nagyon számítottak? És a gond, mely e kérdésben nyilatkozott, eladásokban jutott kifejezésre, mint minden gond a tőzsdén.

Aztán a kormány közzétette az autonóm vámtarifát tervezetét, melyre nézve a legszelebb alapu enquete véleményét akarja kikérni. Ez a tervezet, habár nem végleges és egyáltalán nem megváltozhatatlan, pillantást enged vetni a kormány szándékaiha és bőven tájékoztat azon alapfelfogás iránt, melylyel a kormány az önálló vámterületet berendezné, ha valamikor rákerülne a sor erre a berendezésre. És ezek a szándékok, ez az alapfelfogás nem találkozott a tőzsdekörök tetszésével. A tervezetet nagyon agráriusnak találták; igen kevéssé merkantilistának. Ez a tervezet az ország termőforrásai közül csak egynek kedvez, a földnek; és kedvez ennek mértéken felül és mind a többiek rovására.

Legnagyobb mértékben az osztrákok ijedtek meg a magyar kormány azon szándékaitól, melyek a vámtervezetben kifejezésre jutnak. Hisz ez a kész vámháboru Ausztria ellen, mondák, a meglepetés által nagyon lehangolva. Ha a kormány Magyarország gazdasági ügyeit ily alapra akarja fektetni, akkor vége minden gazdaságnak Magyarországon is, Ausztriában is. Hová lesz akkor a pénz-, hitel- és értékvásár, melynek neve: tőzsde?

És ez volt a hét második nagy gondja, melynek nyomasztó volta újabb értékeladásokban nyilvánult.

Szerencsére azok, akik vigaszt keresnek, találnak is. És ki ne keresne ily körülmények között vigaszt? Azt találták, hogy ez a vámtervezet nem végleges; talán egyáltalán csak „vaklövés”, arra való, hogy az akadémikusok osztrák politikai pártokat megfélemlitse; talán nem is lesz e tervből valóság sohasem; ez csak manőver, még pedig kétfelé; egyrészt arra a célra, hogy a magyarokat kecségesse, másrészt pedig arra, hogy a németeket fenyegetse. A magyar kormány ökolbe fogja markát a végből, hogy megmutassa, miként védi a hazát, és miként sújtja az ellenfélt. De azért majd kinyitja még azt a markot; azzal a kézzel, melylyel fenyegetett, még csirizogotni is fog. Így csillapították lelkük háborgását azok, kiknek ez a tervezet nyugalmukat elrabolta.

Igazuk van-e; vagy csak léha önhitegetés-e, amit mondanak? nem keressük. Nem a jövőt kell kémlenünk e helyen, hanem a múltnak képét kell följegyeznünk. És e képnek a fővonása az, hogy az összes magyar papírok ára hanyatlott e héten. Némelyiké pedig még nagyon érezhetően is, így a legtöbb bankoké és mindenekelőtt a jégkárbiztosítóé. De hát ez utóbbit a múlt heti fürgeteg felíg, sőt talán háromnegyedében tönkre is tette.

Feltűnő volt a közúti vaspályarészvények nagy árhanyatlása, melynek okát nem vélték megtalálhatni az általános lehangoltságban. E papír árának legutóbbi nagyobb csökkenése révén eszébe jutott az embereknek, hogy a közúti részvényeiben már hosszabb idő óta nagy esőfölte következetes a kínálat. A papír ára gyöngülni kezdett még mielőtt az eső esett és mielőtt az autonóm vámtarifát közzétették. Hetek óta „nagy az áru” a közutiban; minden nap levisz árforlamból egy forintot vagy egy felet. Az érdekeltek tehát fürkészni kezdtek, hogy ki ad el ily tömérdek mennyiségű közutit? De nem bírtak rájönni. A titokzatos eladó még mindig áthatlan homályban lappang. Senki sem tudja, senki sem sejtí kiletét. De kinek is volna annyi eladó közutija, amennyi két hét óta vásárra jött? E kérdésre némelyek fejében dengerengeni kezdett olyasmi, mint a talány megoldása. Kinek van annyi közutija? Hát az igazgatósnak. Az igazgatóság a legutóbbi közgyűlés által megadatta magának a fölhatalmazást, hogy utolsó „fiatal”-jait — úgy 20.000-et — vagy részvényeseinek ajánlja fel elővételi joggal, vagy pedig szabadkézből adja el, amint és amikor jönnek látja. Vajjon nem ezeket az új részvényeket dobja-e vásárra titokban a közúti igazgatósága, aminthogy már egy ízben el is adott 18.000 darabot szabad kézből és aztán a részvényeseket, kik elővételi beneficiumot reméltek, a közgyűlésen azzal a kellemetlen bejelentéssel lepte meg, hogy új részvényt nem kapnak. Volt, nincs. Eladtuk; titokban; szabadkézből. Nem ugyanez történik-e most is, mikor oly legyőzhetetlensok az áru és oly láthatatlan az eladó? — Így okoskodnak a tőzsdén némely érdekeltek, tudniillik részvénybirtokosok, kiket izgatja az, hogy papírjukról minden nap lehámlik egy forintocská anélkül, hogy tudnák, miért, és anélkül, hogy sejtjenék, ki hámoz?

De hát ez csak mende-monda. Az izgatott kedélyek nagy mesemondó képességének folyamánya. Rémlátás talán csak. Az igazgatóságnak talán semmi köze az egész dologhoz. De még ha volna is! Kinek volna ellenvetése az ellen, ami egy közgyűlési határozat végrehajtása, tehát kötelesség-teljesítés?

Mindegy.

Mégis csak jó volna tudni, hogy ki adja el a sok közúti részvényt?

Mert ha ezt tudnák, akkor ki is fürkésznék, hogy miért adja el.

És ez talán tájékoztatná a birtokosokat oly dolog iránt, mely őket érdekli.

De hát majd megtudjuk: lesz még közgyűlés.

A vetések állása a külföldön.

A földművelésügyi magyar királyi miniszterium a külföld egyes országaiban a vetések állásáról a császári és királyi konzuli hivatalokból érkezett jelentések alapján a következőket teszi közzé:

Németország.

A berlini főkonzul május hó 26-ról kelt jelentése szerint április hó és május hó első napjaiban az enyhe meleg időjárás a növények fejlődését igen előmozdította, míg a reá következő nedves, hideg időjárás hátrányosan befolyásolta. Mindazonáltal a vetések általánosan kedvező állásáról úgy keleti és nyugati Poroszország, mint különösen Badenből és Württembergből érkeznek jelentések.

Az őszi buza állása állítólag oly kedvező, mint a minő az utóbbi öt év alatt még nem volt. Az őszi rozs kezd kalásztát kivetni, sőt néhol már ki is vetette. A nyugati tartományokban a tulsók eső azonban ártalmára volt s néhol a bevetett terület 20 százalékát megdöntötte. A bevetett területből csak 0-4 százalékot szántottak ki. A tavasziak vetése az időjárás folytán még nem volt befejezhető. A korábbi vetések jól keltek azonban gazosak, a mélyebben fekvő helyeken sárgulni kezdenek. A vetések fejletlensége miatt terméskilátásuk még nem ítelhető meg. A burgonya kiültetése sem volt az esős időjárás miatt mindenütt befejezhető, sok helyen még ki sem kelt, némely helyről pedig arról panaszkodnak, hogy a gumók a földben rothadnak. A here és luczerna állása mindenütt igen jó, dus növesű és szép termés hozamra nyújt kilátást. A rétek állása is jó, bár az ártérbe eső részeket még víz borítja.

A terméskilátás országos osztályozása következő: (1 = igen jó; 2 = jó; 3 = közepes; 4 = csekély; 5 = igen csekély.)

május közepén	1898	1897 é v b e n	1896	1895
őszi buza	2-1	2-4	2-5	2-5
tavaszi buza	2-5	2-5	2-6	2-5
őszi tönköly	2-0	2-5	2-8	2-4
őszi rozs	2-3	2-5	2-6	3-4
tavaszi rozs	2-3	2-4	2-4	2-4
tavaszi árpa	2-3	2-5	2-5	2-3
zab	2-4	2-6	2-6	2-5
here és luczerna	2-0	2-3	2-9	2-0
rét	2-0	2-4	2-6	1-9

Bajorország.

A bajorországi királyi statisztikai hivatal a hozzá beérkezett adatok alapján Bajorország terméskilátásait május hónap közepéről a következő értékekkel mutatja ki:

(1=igen jó, 2=jó, 3=közepes, 4=csekély, 5=igen csekély.)

Őszi buza	1.91
Tavaszi buza	2.11
Őszi tönköly	1.72
Őszi rozs	2.04
Tavaszi rozs	1.96
Tavaszi árpa	1.73
Zab	1.83
Repcze	2.21
Burgonya	1.81
Takarmányrépa	1.37
Czokorrépa	1.—
Hüvelyes vetemények	2.27
Here	1.77
Takarmánynövények	1.73
Rét	1.79
Komló	1.78

Württemberg.

A stuttgarti konzul május hó 24-ről jelenti, hogy az őszi vetések állása általában jó, sőt a késői vetéseket is dicsérik. A tavaszi vetések, ha az esős időjárás megszűnik, szintén jó termésre nyújtanak kilátást. Here és luczernavetések hó hozamat ígérnek, utóbbi a mélyebb, nedvesebb fekvésű helyeken, valamint a réti is, utóbb növesükben megállottak. Burgonya és komló felől itélet még nem mondható, a gyümölcs-termésre kedvezők a kilátások.

A majna-frankfurti főkonzul május hó 16-ról jelenti, hogy az őszi buza és rozsvetések oly buján állanak, miszerint megdőlésüktől tartanak. A tavasziak hátra vannak maradvá.

A jól áttelelt hereföldök kedvező természettel bíztatnak. A kaszálók a hűvös, nedves időjárás következtében fejletlenek.

A kieli konzulnak május hó 18-án kelt jelentése szerint az utóbbi hét hűvös, esős időjárása folytán csak igen lassan halad a növényzet fejlődése. A vetések állása általában jó.

Angolország.

A londoni főkonzul május hó 16-ról jelenti, hogy a terméskilátások 1894 óta nem voltak oly kedvezőek, mint ez évi május elején.

A buzavetés, melynek területe jelentékenyebb mértékben nagyobb, hó termés hozamot ígér. Az árpavetések igen egyenletesen állanak, ami a sör-árpa minőségére igen előnyös és lényeges befolyással bír.

A rétek igen jó fűnövesése hó szemhozamra nyújtanak kilátást.

A liverpooli főkonzul május hó 17-éről kelt jelentése szerint az utóbbi két hét alatt leadott változás és nagyobb fagytól kísért időjárás a vetésekre általában, különösen pedig a gyümölcsökre hátrányos befolyást gyakorolt.

Mindazonáltal a vetések állása ismétlődő esőzések következtében jó és az időjárásnak enyhébbre változása is várható.

Franciaország.

A párisi főkonzul május hó 16-án kelt jelentése szerint a vetések állása egész Franciaország területén igen jó s minőségűleg kitűnő termésre nyújt kilátást.

Olaszország.

A firenzei konzul május hó 20-ról jelenti, hogy a vetések mostani állása után itélve, igen kedvezőek a termés kilátások, kivánatos azonban, hogy a már három hét óta tartó gyakori zivatarokkal váltakozó bizonytalan időjárás szép naposra változzék.

A genuai főkonzul május hó 20-ról jelenti, hogy az olaszországi vetések állása ez idő szerint tetemesen jobb, mint a hó elején vált. A déli tartományokban a rég óhajtott esőzés, az északi és középső tartományokban pedig a száraz és melegebb fordult időjárás gyakorol igen kedvező befolyást a növényzet fejlődésére.

A rétek első kaszálása pedig már teljesen befejeztetett és jóminőségű és nagymennyiségű szénát adott. A selyemhernyó-tenyésztés is jól indult, a hernyók az első vedlésen haj nélkül átestek. A szőlő mindenütt bő termésre nyújt kilátást, habár a peronospora több helyen mutatkozik is így a permetezés is mindenütt megindult. A rizavetések általában jól állanak.

Dánia.

A kopenhágai főkonzul május 23-áról jelenti, hogy az igen hideg időjárás és a talaj tulnedves állapota miatt a gazdasági munkákkal a tavasz folyamata alatti hátramaradtak. A tavasziak vetése befejeztetett s a talaj bő nedvessége folytán jól csíráznak és kelnek, habár a hideget némileg szenvedték. Az őszi vetések, különösen a rozs is, szenvedett a hidegtől, bár a nyújtott kilátások még mindig biztatók. A fűnövény bőséges.

Oroszország.

A vetések lassu fejlődése következtében a gabona virágzása 1 1/2—2 hetet késett. Az őszi gabona állása európai Oroszországban, valamint Kiskaukaziában legnagyobb részt kielégítő vagy jó. A komló a szárazság következtében sokat szenvedett. Gyöngén áll az őszi gabona Szamara, Orenburg, Ufa és Kazán kormányzóságokban, valamint Vjatka és Perm kormányzóságok déli kerületeiben. Egy másik nem nagy terület, ahol rosszabbodás állott be Tula, Orel és Besszarábia kormányzóságok néhány kerületét foglalja magában. A tavaszi gabona állása valamivel jobb, mint az őszié. Gyöngén áll a tavaszi gabona. Szamara kormányzóság néhány kerületében, közepesen áll Orenburg, Ufa, Perra, Kazán, Vjatka, Vologda, Olonez és Archangels kormányzóságokban. A nerezett területen a termés minősége attól függ, hogy minő lesz ezután az időjárás. Kártékony zavarok majdnem sehohsem mutatkoznak. A takarmány állása igen különböző; a fekete talajon, a birodalom középső részeiben, valamint a délnyugati kormányzóságokban kielégítő, vagy jó.

Mezőgazdaság.

Vihar és jégeső. A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint július hónap 5., 6., 7. és 8-án a következő vármegyékben volt vihar és jégeső: Gömör vármegye Nagyroczói járásában, illetve a Garamvölgy alsó részében. Alsó-Fehér vármegye alvinczi járásában. Háromszék vármegye sepsi felsőjárásában. Hunyad vármegye algyógyi járása területén. Nagy-Küküllő vármegye Köhalm községének területén.

Ipar és kereskedelem.

A gabonaforgalom csökkenése. A magyar királyi államvasutak és az általuk kezelt vasutak vonalain a múlt június hónap utolsó hetében összesen csak 1265 kocsirakomány gabona került feladásra, ami a tavalyi megfelelő heti feladásnál 2137 kocsival kevesebb. — Az év eleje óta június végéig pedig az összes gabonafeladás 57,860 kocsirakomány volt, a múlt év első felében pedig 95,101 kocsit, az idén tehát 37,241 kocsival, vagyis kerek összegben 40 százalékkal kevesebb.

Budapesti gyapjuarverések. Az idei árverések első sorozatán a bejelentett 17,186 zsákból 1357 lekésett. Kiállítva volt mindössze 15,829 zsák, köztül 2120 zsák tavalyi gyapju. A szennyes gyapjuk, valamint a hátmosítottak jól keltek el. Az árlejtéshez ezuttal a mai napon nagyszámú vevőközönség gyűlt egybe. Az osztrák katonaposztógyárosok csaknem kivétel nélkül megjelentek és ezenkívül sok lajtántuli kereskedő és gyáros, továbbá sok kereskedő Németországból és néhányan Franciaországból is. — Ily körülmények között az üzlet igen élénk volt. Az uradalmi gyapjuk minden-fajtája heves verseny tárgyat képezte és csak a tavalyi gyapjuk voltak elhanyagolva. Legnagyobb érdeklődésben részesültek a szennyes gyapjuk, melyeknek ára 10—15 százalékkal túlemelkedett a tavalyi júliusi áralapon. Csaknem ugyanilyen ár-emelkedést értek el a finom és legfinomabb merinó hátmosított gyapjuk is, míg a hátmosású közép-fajták nem emelkedtek magasabbra a tavalyi júliusi áralapnál. Alantas minőségű és durva gyapjuk pedig 5 százalékkal esőkkentek árban. — A három napi összforgalom 10.180 zsákra rug. Az egyes fajtákért elért árak a következők:

finom és legfinomabb posztógyapju . . .	frt. 200—320
középmínőségű posztó- és jobbfajta szövetgyapju	130—200
középmínőségű fésűgyapju	110—120
katonaposztóra alkalmas egy- és kétnyiretű gyapju	90—110
szennyes posztó- és fésű-gyapju	41—80

Az árverések második sorozata szeptember 21-én kezdődik.

Kőbányai sertésplacsz, július 9. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 57 1/2—58 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban 58 1/2—59 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 58—58 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 57 1/2—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 7. napján volt készlet 44.894 drb, július 8-án felhajtott — drb, július 8-án elszállított 580 darab, július 9-ére maradt készletben 44.314 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, július 9. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. július 8-án érkezett 690 drb. Készlet 260 darab, összes felhajtás 950 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 775 drb, elszállítatlan maradt 175 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—59 kr, 220—280 kilós 58—59 krajczár; 320—380 kilós 56—59 kr, öreg nehéz 56 krajczár, malacz 37—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vesztegári vágómarha-vásár, július 9. Felhajtott a mai vásárra 194 darab vágómarha és pedig 190 darab hizómarha és 4 drb sovány marha. Tekintettel a múlt hetinél gyengébb felhajtásra, az árak méterpázsánként 1/2—1 forinttal magasabbak, a forgalom azonban a szintén gyér keresletre, nehezkés. Jegyzések: hizóokör, magyar fajtájú 26—32, forint, első minőségű 35 forint, német hizóokör 29—36 forint, első minőségű 38 forint, kivételesen 38 forint, galicziai hizóokör hiányzott, alárendelt minőségű 22—26 forint, birka és tehén 24—32 forint 100 kilónként első súlyban.

Közlekedés.

A Vaskapu szabályozása. A Vaskapucsatorna felső torkolatánál levő öböl elzárására szolgáló kőgát építése — mint Orsováról jelentik — közel van befejezéséhez. Ezzel a gáttal megszünt a csatorna fölött a víznek az a keresztáramlása, amely a hajóknak a csatornába való bejutását hátráltatta. A Vaskapu-csatorna a szóban levő gát s a torkolatnál még hátralevő csekély tisztítási munka befejeztével remélhetőleg már szeptemberben felülvizsgálható s a forgalomnak átadható lesz.

A Fonciére pesti biztosító Intézet életbiztosítási osztályánál folyó év első felében 1796 ajánlat 6,832.404 korona biztosítási tőkére 218 korona járadékra nyújtott be, 1579 kötvény 5,956.864 korona tőkére és 218 korona járadékra állított ki. A díjbevétel 1,317.841 korona 14 fillére rug. Haláleset 84 jelentetett 337,904 koronáról. A hozzáért beküldött kimutatásban az intézet utal ama különös kedvezményekre, melyeket ezen hazai intézet (Alapítva 1864-ben, 4 millió alaptőkével nyereség- és díjtartalékkal és évi bevételei körülbelül 24 korona) az életbiztosításnál nyújt: 1. Ha a biztosítást díjpótlék nélkül 10

ezer forint határáig a biztosított tőke feléről a közös hadsereg és honvédség; 15.000 forint erejéig a néplökölök költségeire nézve. (Hivatásszerű katonáknak mérsékelt díjpótlék mellett). 2. A föltételek értelmében, a biztosítás részvényének meg-tá m a d h a t t a n s á g a még az esetben is, ha a biztosított párbaj vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kitűnik, hogy a biztosított a biztosítás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedett. 3. Oly nyereségben való részesüléssel egybekötött biztosítást nyújt, melynél a kötvényben bizonyos minimális eredményekért szavatol és azonfelül a biztosított a felszaporodott nyereségek 50 százalékában részesül. 4. A biztosításnak 3 évi fennállás után, a biztosításra jutányos feltételek mellett: a) kölcsönt ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díjfizetés nélkül kibánsítási biztosításoknál, tőkésítést eszközöl a nélkül, hogy a félnek utóbbiért folyamodnia kellene.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, július 9.

Az amerikai agrárlapok rendes statisztikát hoznak a gabonaárak fejlődéséről, az áruforgalomról és egybegyűjtik azon adatokat, melyekből a várható termés mennyiségére és minőségére lehetőleg biztos következtetést lehet vonni.

E szaklapok most mindannyian meg akarják előzni a jövő héten esedékes hivatalos termésbecslést és közlik megjegyzéseiket az aratás továbbadásáról. Ma is néhány ily természetű kimutatás megjelenéséről értesültünk.

Az „Orange-Judd-Farmer“ a buzaföldek mostani állapota szerint hétszáz millió bushelre teszi az északamerikai Egyesült-Államok idei termését, megközelíti tehát Thomann legutóbbi becselését, amely hatszáznyolcvanöt millió bushelt mutatott ki.

A „Cincinnati-Price-Current“ szerint a tengeri állása változatlan; ami pedig az őszi buzát illeti, az utolsó hetek aggasztó hírei alaposaknak bizonyultak ugyan; a buza állásában azonban újabb visszaesés nem konstatalható. Zabban kielégítő termés ígérkezik és a széna ugy minőségileg, mint mennyiségileg jobb hozammal kecsegtet mint a múlt évben.

A „St.-Louis-Modera-Miller“ arról biztosít, hogy az őszi vetések állapotában jelentékeny csorba nem esett, mindazonáltal az Unio termése sem mi esetre sem fogja beigazolni a hozzá fűzött reményeket.

Megemlítjük még, hogy az Ohio-állam mezőgazdasági bizottsága felvételei alapján ott az őszi buza állása július ötödikén már csak a normális termés 86 százalékának felel meg, szemben a múlt hónap 97 százalékkal.

Különben ma is sürgönyzik New-Yorkból, hogy a délnyugati országokban zavarólag hatarta tartós esőzés, Chicagoból pedig jelentik, hogy a nyugati államokból, ahol már elkészültek az aratással, feltűnően gyengék a hozatalok.

Látványos tehát, hogy míg a tengerentuli termelő országok mezőgazdasági állapotáról bőséges alkalmunk van a legújabb és teljesen meghizható információkat beszerezni, addig a kontinentális produkcióról csak felületes vagy pláne tendenciózus magánjelentések szerint kell eligazodnunk. Az osztrák-magyar konzuli hivatalok rendszeresen küldik nygán jelentéseiket a külföldi vetések állásáról a földművelésügyi miniszteriumhoz, de ugy látszik, e jelentések csigapostával érkeznek ide, különben lehetetlen volna, hogy csak ma kerüljön nyilvánosságra például a genfi konzul május 23-káról, a kieli konzul május 31-kéről és a többi konzuli hivatal június elsejéről szóló jelentésének tartalma.

Megtudjuk ugyan a forrásokból, hogy május második felében Németországban megdőltek a rozsvetések; de hát időközben a kalászkok talán már némileg fel is egyenesedhettek. Annnyit konstatalhatunk, hogy a konzuli kar hat héttel előbb kelt termésmajentésai ma a budapesti gabonatózsdán legkevésbé sem izgatták a kedélyeket. Épen csak a keletét olvasták e különben kiváló gonddal megszerkesztett kommunikációnak: aztán félretették.

Mai keletü sürgöny jelenti Buenos-Aires-ből, hogy az argentiniai elhajózások már szünőfélben vannak. E héten Angliába semmit sem, a kontinens felé pedig egészben háromezer quarters buzát szállítottak, szemben a múlt heti kilencezer quarters-sal és a két hét előtti huszonhétézer quarters-sal. A délamerikai készletek megfogyása és az északamerikai vetések rosszabbodása tehát mindeu kétségben felül álló tények.

Mindazonáltal New-Yorkban tegnap épen csak a júliusi buza kurzusa emelkedett jelentékenyebben (három centsszel), míg a többi határidőknél 1/4—1 1/4 centset tesz az árfolyás.

A kontinentális piacokon az üzlet ma kivétel nélkül szilárd irányzatban folyt. Az áremelkedés a következő: Berlinben buzára fél marka, rozsrá másfél marka; Londonban kaliforniai buzára hat pence; Liverpoolban a redwinterre 1/8 penny; Párisban buzára harminc centimes, lisztre fél frank. Bécsben is szilárd volt az irány, különösen új rozsz képezte az élénkebb kereslet tárgyát.

Saját piacunk forgalmáról vajmi kevés a mondanivalónk. A gabonacsarnok nyári álmát aluszsa. A tőzsdetagek együtt vannak ugyan, mert tulajdonképen most kezdődne a saison, de hát az üzlet a szenttelenség, az elernyedés teljes képét tárja elénk. Kivülről mostanában nem szüggerálnak a tőzsdének semmit; megbízások nem érkeznek, a tőzsde emberei télenek és bánatosan gondolnak vissza a közelmúlt napokra, amikor nem győzték irni és elküldeni a tömérdek „schluss-czédulákat.”

Az üzleti apathia egyaránt kiterjed a határidőforgalomra és a készáruüzletre.

Utóbbi üzletág azonban csak azon okból stagnál, mert az aratás még kezdő stádiumában van. E hónap második felére már élénk forgalom várható új gabonában.

Ma különben fizettek azonnali szállításhoz 80 kilogrammos új buzáért 11 forintot; azonnali szállításhoz új rozszért 8 forint 20 krajczárt; júliusi szállításhoz idei rozszért 7 forint 75—80 krajczárt Budapesten.

Új takarmányárpáért 5 és fél forintot ígérnek; szokvány árpa szeptemberi szállítással 5 forint 25 krajczáron forgott. Jobb árpában mindenesetre jelentékeny kivételi üzletünk lesz, mert az osztrák és külföldi malátagyárosoknak és sörfőzőknek már hónapok óta nincs készletük.

Új káposztarepeze 12 forintot, idei bánási repeze 11 forint 50 krajczárt jegyez.

A múlt évi gabonából már egy cikkben sincs említésre méltó készlet. Buzából helyben már csak harmincezer métermázsa van beraktározva, ennek a két harmada is el van adva. E héten 114 waggon érkezett fel, ma pedig elkelt mintegy tízezer métermázsa (valamivel jobb áron).

Rozsban, árpában egyáltalában nincs üzlet.

Zab szintén elfogyott és ennek következtében a cikk ára az utolsó napokban egy fél forinttal emelkedett.

A határidőpiacon csekély forgalom és jelentéktelen variációk után a buza ára öt krajczárral csökkent, a többi határidők árfolyama alig változott.

I. Készáruüzlet.

Előfordult készáru-eladások.

megnyugodt mennyiség mázsaiban	ó vagy új	ár	faj	hételőrekinált súly kilogrammban	Állomány hely	ár netto 100 kilogr.-kint	kézp. 24 óra
200	ó	buza	tiszavidék	80	Budapest	12.15	8 hó
100	"	"	"	78	"	11.95	"
100	"	"	"	75a	"	11.75	"
400	"	"	"	76	"	11.75	"
100	"	"	"	74a	"	11.65	"
100	"	"	"	73	kevert	11.95	"
300	"	"	pestvidéki	76	Budapest	11.75	"
100	"	"	"	75	"	11.67 1/2	"
100	"	"	"	75b	"	11.80	"
100	"	"	"	75	"	11.70	"
200	"	"	f.-magyar	75	"	11.30	"
1200	"	"	román	75	transito	9.25	"
800	"	"	szerbiai	71	"	8.50	"
1000	"	"	bolgár	77	"	9.25	kp.
100	"	"	zab	"	Budapest	8.15	"
300	"	"	"	"	"	8.10	"
100	"	"	"	"	"	8.—	"
200	"	"	"	"	"	7.90	"
100	"	"	"	"	"	7.85	"

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy új	faj	100 kilogr. készpénz-ára		100 kilogr. készpénz-áru		
			hételőrekinált súly kilogrammban	frtól frtig	hételőrekinált súly kilogrammban	frtól frtig	
Buza	ó	tiszavid.	74	11.50	11.60	75	11.70
			76	11.80	11.85	77	11.95
			78	12.10	12.20	79	12.25
			80	—	—	81	—
" "	" "	pestvidéki	74	11.45	11.55	75	11.65
			76	11.75	11.80	77	11.90
			78	12.05	12.15	79	12.20
			80	—	—	81	—
" "	" "	fehérm.	74	11.50	11.65	75	11.75
			76	11.85	11.90	77	12.—
			78	12.15	12.25	79	12.25
			80	—	—	81	—
" "	" "	bolgár	77	9.10	9.15	—	—
			—	—	—	—	—
rozs	" "	elsőrendű	70—72	7.80	7.90	—	—
			—	—	—	—	—
árpa	" "	takarm.	60—62	—	—	—	—
			62—64	—	—	—	—
			64—66	—	—	—	—
zab	" "	" "	39—41	7.60	8.—	—	—
			—	—	—	—	—
tengeri	" "	bánsági	—	5.15	5.20	—	—
			másnemű	—	5.10	5.15	—
repeze	új	káposzta	—	12.—	12.50	—	—
		másnemű	—	—	—	—	—
kőles	" "	" "	—	—	—	—	—
			—	—	—	—	—

Raktárállomány:

Áru	Közraktár		Raktárház		Silos
	m é t e r m á z s a				
Buza	27300	1063	2410	—	—
Rozs	1800	—	—	—	—
Árpa	130	—	—	—	—
Zab	1700	50	—	—	—
Tengeri	37800	1153	3700	—	—
Liszt	22400	1428	—	—	—

Gabonaforgalom:

1898. július 8.

Áru	1898. július 8.	
	érkezett	elszállított
m é t e r m á z s a		
buzából	4161	152
rozsból	—	—
árpából	405	—
zabból	444	—
tengeriből	2001	653

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Dél- és déli tőzsde		Délutáni tőzsde	
		Kezd.	Forgalom	Kezd.	Forgalom
buza	szept.	8.77	{ 8.75-78-71 70-72-73 71-69-70 71-72 }	8.73	{ 8.73 8.71 8.70-69 }
		6.71	{ 6.72-74-76 78-77-75 }	6.77	{ 6.76 6.75-74 }
		5.68	{ 5.68-70 }	5.69	{ 5.68 5.67 }
tengeri	július	5.07	{ 5.08 }	5.09	{ 5.10 5.12 5.11 5.10 }
		5.08	{ 5.09 }	5.10	{ 5.12 5.14 5.13 5.12 }
		5.12	{ 5.11 }	5.12	{ 5.14 5.13 5.12 }
" "	máj.	4.33	{ 4.37-36 }	4.35	{ 4.36 4.35-34 4.35 }
		12.30	{ 12.35 }	12.40	{ 12.30 12.25 12.30 }

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárlata			
		július 9-án	július 8-án	Leszámló árfolyamok	—
buza	szept.	8.70	8.72	8.76	8.78
rozs	szept.	8.78	8.78	8.78	8.78
zab	szept.	5.68	5.70	5.61	5.63
tengeri	július	5.07	5.09	5.15	5.17
" "	aug.	5.08	5.10	5.18	5.18
" "	máj.	4.35	4.37	4.38	4.40
repeze	aug.	12.30	12.40	12.25	12.35

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, július 9.

Mint ahogy ismét borult volt az ég az egész nap és a déli vidékről még egy kis esőt is jeleztek, a tőzsde üzlete már bágyadtan indult. Növelte a kedvetlenséget még az a hír is, hogy a békére mind kevesebb a kilátás, mert Spanyolország nem

érzi magát még eléggé megvertnek. Csak délben volt az irányzat valamivel szilárdabb, mert Berlinből jobb árfolyamokat jelentettek; és a déli árak kevés változással megmaradtak egészen a délutáni zárlatig, minthogy igen kevés is volt az üzlet az utótőzsdén. A helyi piac igen csöndes volt. Csúpan a közúti vaspálya részvényeit kínálták ismét olcsóbban és a jég- és viszontbiztosítók ára hanyatlott ismét néhány forinttal. Érezték és külföldi váltó ára változatlan.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 393—392.25, Osztrák hitelrészvény 359.25—358.75, Osztrák-magyar államvasut 358.20—357.40, Közúti vaspálya 379.50 forintot kötetett.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 359.80, Magyar hitelrészv. 392.50, Aranyjárdék 120.75, Koronajárdék 99.05, Leszámitoló-bank 259.—, Jelzálogbank 249.50, Rimamurányi 251.75, Osztrák-magyar államvasut 357.75, Ipar- és kereskedelmi bank 102.50, Déli vasut 77.50, Márka 58.82, Villamos vasut 256.50, Közúti vasut 379.—.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Orsz. központi takarékpénztár 793, Kereskedelmi bank 1418, Magyar jég- és viszontbiztosító 82, Közúti vasut 379.25—380.—, Villamos vasut 256.30—257.—, Magyar hitelrészvény 392.75—392.20, Magyar aszfalt 222—223, Magyar jelzálogbank 249.—, Magyar leszámitoló bank 258.75, Rimamurányi 251.75, Osztrák hitelrészvény 359.10—358.80, Osztrák-magyar államvasut 358.20—357.60.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— forint, 8 napra 4—5 forint, július utójára 7—8 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	július 9.	július 8.
Magyar aranyjárdék	120.75	120.75
Magyar koronajárdék	99.—	99.—
Magyar hitelrészvény	392.25	391.80
Magyar ipar és keresk. bank	102.75	102.75
Magyar jelzálogbank	249.50	249.50
Magyar leszámitoló bank	258.50	258.75
Rimamurányi vasmű	251.50	251.50
Osztrák hitelrészvény	358.90	358.20
Déli vasut	77.50	78.—
Osztr.-magyar államvasut	357.50	356.50
Közúti vaspálya	379.25	378.25
Villamos vasut	—	256.50

Az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 359.10 358.90, magyar hitelrészvény 392.—, osztr.-magyar államvasut 357.77—357.50 forintot kötetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	július 9.	július 8.
Osztrák hitelrészvény	358.90	358.60
Magyar hitelrészvény	392.—	392.50
Osztr.-magyar államvasut	357.50	357.30
Leszámitoló bank	258.50	258.75
Jelzálogbank	249.50	249.50
Rimamurányi vasmű	251.50	251.75
Közúti vaspálya	379.50	379.—
Déli vasut	77.50	78.—
Villamos vasut	256.50	256.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 9. A vásári forgalom: Használ a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfi élénk, árak szilárdak. Halban élénk, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál csöndes, árak csökkentek. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csöndes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marbahu hátlaja I. 54—56 frt. II. 50—54 frt. Birkahu hátlaja I. 44—46 frt. II. 40—44 frt. Borjúhu hátlaja I. 56—58 frt. II. 52—56 frt. Sertésahu elsőrendű 62—64 frt, vidéki 50—56 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 80—80 kr (kilonkint). Sertészsír hordóval 60.0—62.0 frt (100 kilonkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 80.0—1.30 frt. Csirke 1 pár 0.60—1.30 frt. Lud hizott kilonkint 68—70 kr. — Különbözők. Tojás I láda (1440 drb) 28.5—29.6 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.40—5.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 2.00—6.00 frt. Lenese m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt. II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilonkint 0.70—0.80 frt. Tea-vaj kilonkint 0.80—1.10 frt. Burgonya, idej, 100 kiló 2.—2.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.50—4.00 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, július 9. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50. Finomított szesz nagyban 57.75—57.75, Finomított szesz kicsinyben 58.25—58.25. Élesztő-szesz nagyban 57—57. Élesztő szesz kicsinyben 57.75—58.—, Nyersszesz adózva nagyban 57.75—57.— Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—57.25. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.50. Denaturált szesz nagyban 22.—22.50. Denaturált szesz kicsinyben 22.75—23.—. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzvetés mellett értendők.

Bécs, július 9. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.50—19.75 frt-ig kelt el. Zár-latjegyzés 19.40—19.70 frt.

Bécs, július 9. Kontingens kész szesz nagyban 57.75—57.75 forintig. Szilárdabb.

Prága, július 9. Adózott tripló szesz nagyban 55.4—55.4/4 forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.7/4 forinton kelt el azonnali szállításra nagyban.

Trieszt, július 9. Kivittelt szesz tartályokban szállítva 90% Lektoliterenként nagyban 12.75—13 forinton kelt el azonnali szállításra.

Brünn, július 9. Exkontingens szesz nagyban 1/4 forinttal olcsóbb.

Czukor.

Prága, július 9. Nyers czukor 88% czukortartalom, franco Auss'g. Azonnali szállít. 12.55 frt, október-decemberi szállításra 12.52 forint.

Hamburg, július 9. Nyers czukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.25, auguszt. szállításra 9.35, október-decemberi szállításra 9.40. Irányzat nyugodt.

Páris, július 9. Nyers czukor (88 fok) készáru 28.75—29.— frank, fehér czukor jul.-ra 30.7/4 frk, aug.-ra 30.25 frank, első 4 óra 30.7/4 frank, okt.-tól 4 óra 31.50 frank. Finomított készáru 102.—102.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, július 9. A kétes időjárás következtében a mai forgalom korlátozott volt; még új roszban is, amelyben pedig az utóbbi napokban élénkebb kötések történtek, az eladók tartózkodóan viselkedtek. Csaknem minden áru ára változatlan. A határ-időzlet korlátozott üzlet mellett valamivel szilárdabb. Kötések: buza őszre 8.81—8.84—8.83 forinton, rozs őszre 7.04—7.07—7.05 forinton, zab őszre 5.94 forinton, tengeri július-augusztusra 5.35—5.33 forinton, tengeri szeptember-októberre 5.45 forinton, repce augusztus-szeptemberre 12.70—12.80 forinton.

Boroszló, július 9. Buza helyben 20.50 márká (= 12.06 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márká (= 12.— frt). Rozs helyben 16.20 márká (= 9.53 frt). Zab helyben 16.50 márká (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.— márká (= 7.06 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, július 9. Buza holsteimi 190—205 márká (= 11.17—12.06 frt). Rozs meklenburgi 140—152 m. (= 8.23—8.94 frt). Rozs orosz 97—98 márká (= 5.70—5.76 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, július 9. (Megnyitás.) Buza folyó óra 24.80 frank (= 11.82 frt). Buza augusztusra 22.80 (= 10.87 frt). Buza szept.-okt.-re 21.50 frank (= 10.25 frt). Buza 4 utolsó óra 21.30 frank (= 10.16 frt). Rozs folyó óra 16.25 frank (= 7.75 frt). Rozs augusztusra 13.25 frank (= 6.31 frt). Rozs szept.-okt.-re 13.— frank (= 6.19 frt). Rozs 4 utolsó óra 12.85 frank (= 6.11 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, július 9. (Zárlat.) Buza folyó óra 24.55 frank (= 11.71 frt). Buza augusztusra 22.50 frank (= 10.73 frt). Buza szept.-októberre 21.35 frank (= 10.18 frt). Buza 4 utolsó óra 21.10 frank (= 10.06 frt).

London, július 9. Általán névleges, változatlan, csak liszt 1 sh.-gel alacsonyabb. Városi liszt 36—40 sh. Tengeri 17 sh. Behozatal: buza 70.000, árpa 14.000 és zab 80.000 q.

Liverpool, július 9. Orosz buza 1 1/4 p.-vel alacsonyabb, a többi változatlan. Amerikai liszt 1/2, magyar liszt 9 p.-vel alacsonyabb, dunamelléki tengeri 1/4 p.-vel magasabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, július 9. A mai előtőzsdén némi javulás mutatkozott, mindaddig, míg a spanyol-amerikai békétárgyalások hírért Madridból határozottan meg nem czáfolták. A esős időjárás is az aratási munkák megakasztásával fenyeget. Miért is az üzlet ismét az utóbbi napok csendes képét mutatta. A déli tőzsdén magasabb berlini jegyzésekre szilárdult az irányzat.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 358.75 359.—, Anglo-bank 157.50, Union-bank 296.75, Länderbank 226.50. Májusi járadék 101.65, Osztrák-magyar államvasut 357.50—358.—, Déli vasut 77.50, Elbevolgyi vasut 262.75, 20 frankos arany 9.52, Török dohányrészvény 134.25—134.50, Alpesi bánya 162.25—162.75, Fegyvergyár 296.50—297.50, Osztrák koronajáradék 101, Török sorsjegy 60.—60.30. Német márká 58.83.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.75, Bankverein 267.—, Anglo-bank 157.50, Union-bank 296.75, Länderbank 226.50 Osztrák-magyar államvasut 357.75, Déli vasut 77.50, Alpesi bánya 162.60, Májusi járadék 101.65, Márka 58.83.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.75, Osztrák földhitel 451, Anglo-bank 157.50, Bankverein 267.—, Unionbank 296.—, Länderbank 226.50, Osztrák-magyar államvasut 358.—, Déli vasut 77.62, Elbevolgyi vasut 262.75, Északnyugati vasut 247.75, Török dohányrészvény 134.75, Osztrák koronajáradék 100.80, Alpesi bánya 162.50, Májusi járadék 101.65, 20 frankos 9.52, Töröksorsjegy 59.90, Német márká 58.82, Fegyvergyár 296.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 120.75, Magyar koronajáradék 99.05, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50, Magyar földtehermentesítési kötv. 96.65, Magyar hitelrészvény 391.50, Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 168.—, Kassa-oderbergi vasut 190.30, Magyar kereskedelmi bank 1416.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.— Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.40, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 259.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság —, 4.2% papírjáradék 101.60, 4.2% ezüstjáradék 101.50, Osztrák aranyjáradék 121.20, Osztrák koronajáradék 100.75, 1860. sorsjegyek 141.50, 1864. sorsjegyek 192.—, Osztrák hitelsorsjegyek 201.75, Osztrák hitelrészvény 358.75, Angol-osztrák bank 157.75, Union-bank 296.—, Bécsi Bankverein 267.—, Osztrák Länderbank 226.50, Osztrák-magyar bank 908.—, Osztrák-magyar államvasut 357.75, Déli vasut 77.75, Elbevolgyi vasut 262.25, Dunagőzhajózási részvény 484.50, Alpesi bányarészvény 162.50, Dohányrészvény 133.50, 20 frankos 9.52 1/2, Császári kir. vert arany 5.65, Londoni váltóár 119.95, Német bankváltó 58.80. Az irányzat szilárdult.

Bécs, július 9. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 359.—, Magyar hitelrészvény 392.50, Anglo-bank 157.50, Bankver. 267.—, Union-bank 296.50, Länderb. 227.—, Osztrák-magyar államvasut 357.87, Déli vasut 77.75, Elbevolgyi vasut 262.75, Északnyugati vasut 247.75, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi vasut 251.50, Alpesi bánya 162.60, Májusi járadék 101.65, Magyar koronajáradék 99.05, Töröksorsjegy 60.—, Német márká azonnali szállításra 58.82, Német márká ultimóra 58.84.

Berlin, július 9. Ezüst járadék 101.40. Osztr. aranyjáradék 102.90, Magyar aranyjáradék 102.75, Magyar koronajáradék 99.70, Osztrák hitelrészvény 225.—, Osztrák-magyar államvasut 152.25, Déli vasut 33.75, Bustiehrádi vasut 303.75, Osztrák bankjegy 169.90, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.75, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.80, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.88, Orosz bankjegy 216.25, Olasz járadék 93.25, Laura-kohó 199.50, Harpeni 180.—, Olasz központi vasut 133.75, Török sorsjegy 113.90.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.—, Osztrák-magyar államvasut 152.10, Déli vasut 33.75, Magyar aranyjáradék 102.75, Discontó-társaság 199.40 forint.

Frankfurt, július 9. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 85.95, 4% osztrák aranyjáradék 102.75, 4% magyar aranyjáradék 102.70, magyar koronajáradék 99.45, osztrák hitelrészvény 304.62, osztrák-magyar bank 770.—, osztrák-magyar államvasut 303.50, déli vasut 69.38, Elbevolgyi vasut 226.—, bécsi váltóár 169.75, londoni váltóár 20.392, párisi váltóár 80.820, bécsi bankverein 226.75, villamos részvény 136.80, alpesi bányarészvény 138.50, 3% magyar arany-kölcsön 90.15, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 9. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 304.62, Déli vasut 69.37, Osztrák-magyar államvasut 303.25.

Páris, július 9. 3 százalékos francia járadék 103.25, 3 1/2 százalékos francia járadék 107.07, Osztrák földhitelintézet 1245, Osztrák aranyjáradék 103.30, Magyar aranyjáradék 102.80, Déli vasuti elsőbbség 385.—, Alpesi bánya 350.—, Török dohányrészvény 294.—, Török sorsjegy 110.—, Olasz járadék 92.60, Spanyol kölcsön 35.45, Meridional 672.—, Ottomanbank 545.—, Rio Tinto 678.—, Debéers 105.50, Eastland 136.50, Chartered 63.50, Randfontein 38.75.

Hamburg, július 9. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 85.40, osztrák hitelrészvény 304.75, osztrák-magyar államvasut 157.—, déli vasut 164.—, 4% osztr. aranvi. 102.70, 4% magyar arany-

járadék 103.05, olasz járadék 93.10. Az irányzat szilárd.

London, július 9. (Zárlat.) Angol consolok 111.63, déli vasut 7.—, spanyol járadék 34.50, olasz járadék 91.75, 4% magy. aranyjáradék 100.50, 4% rupia 62.50, Canada pacificvasut 86.63, Ezüst 27.1/2. Le. zamitolasi kamattal 1 1/2. Az irányzat szilárd.

New-York, július 9. Ezüst 58.63.

VIZÁLLÁS.

— Július 9-án. —

Folyó	Vízmerés	Vízállás	Áradás	Folyó	Vízmerés	Vízállás	Áradás
		szentiméter				szentiméter	
Donna	Schärding	+ 250 >	Tisza	M.-Sziget	+ 78 >		
	Passut	+ 345 >		Tisza-Ujlak	+ 22 >		
	Bécs	+ 410 >		V.-Námeny	+ 65 >		
	Pozsony	+ 310 >		Csap	+ 35 >		
	Komárom	+ 369 >		Tokaj	+ 62 >		
	Budapest	+ 328 >		Szolnok	+ 74 >		
	Krist	+ 254 >		Csongrád	+ 172 >		
	Paks	+ 400 >		Szeged	+ 397 >		
	Mohács	+ 132 >		Tibet	+ 176 >		
	Ujvidék	+ 322 >		Szamos	+ 84 >		
	Zimony	+ 284 >		Dees	+ 40 >		
	Pancsova	+ 291 >		S.almár	+ 30 >		
	Hajós	+ 319 >		Latorca	+ 20 >		
	Otsova	+ 119 >		Munkács	+ 60 >		
	Belgár	+ 685 >		Latorca	+ 132 >		
	Zsolna	+ 689 >		Hononm	+ 194 >		
	Szend	+ 173 >		Ungvár	+ 118 >		
	Bécsújváros	+ 043 >		Rudava	+ 60 >		
	Suyar	+ 334 >		Hodraj	+ 132 >		
	Győr	+ 192 >		Sajó	+ 194 >		
	Zákány	+ 363 >		Herádd	+ 47 >		
	Észek	+ 129 >		Berettyó	+ 23 >		
	M.-Szordah	+ 126 >		B.Újny	+ 80 >		
	Zágráb	+ 326 >		Sek. hbr.	+ 92 >		
	Sziszák	+ 203 >		F. Kőrös	+ 53 >		
	Mitrovice	+ 173 >		Borosjenő	+ 228 >		
	Károlyvár	+ 173 >		H.-Kőr.	+ 180 >		
	Verbász	+ 90 >		Gyoma	+ 123 >		
	Novi	+ 45 >		Gy.-Fehérv.	+ 4 >		
	Banjaluca	+ 30 >		Arad	+ 126 >		
	Doboj	+ 45 >		Mikó	+ 118 >		
	Zwornik	+ 45 >		K.-Kustóly	+ 60 >		
				Temesvár	+ 40 >		
				N.-Deeska.	+ 40 >		

Jelek magyarázata: * = Jéges víz; + = 0 feletti; — = 0 alatt

< = áradt; > = apadt; f = kötszeges.

Megjegyzések: A ország északnyugati részének ki vételével mindentitt igen jelentékeny eső esett. (Bánffy-Hunyadon 48 mm.) A Duna vízállásai közepes magasságúak, csak Gombos és Ujvidék között vannak a közepesen felül. A Dráva Barcsától Északi áradó és 8 fok magasságú.

A Száva vízállásai közepesen alul vannak.

A Tisza és mellékfolyói felső folyásukon áradnak, magas ságuk azonban nem jelentékeny.

UTMUTATÓ.

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz.
Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Étterem és fürdő a házban, villamvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.
A város központján, unonán és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Különb. kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban belefoglalatik.

Idősb Kammer Ernő,
tulajdonos.

Gundel János
István főherceg szállodája.

A város közepén, a lánczhíddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. A gőzhajós és villamos vasut állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgáltatás kitűnő magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb italok.

Olcsó árak. Fürdők a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője
József-körút 85.
Különlegesen kitűnő magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapolás. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás.

Intézetek.

Foncière, Pesti biztosító-intézet.
Alapítóké 4 millió korona. Nyereség- és díjtartaléka, valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elvállal tűz-, jég-, szállítvány-élet- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V. Sas-utca 10. saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Felzáróított részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-út 5. Flók: Korona herceg-utca 11. Zálogfők: Károly-körút 18. Király-utca 57. József-körút 12. és Zalkabáros-utca a főpostával szemben.

Első rangú székek.

Meller Ernő

Hitel szabadalmi ügyvivő szabadalmi irodája Budapest, VII. Erzsébet-körút 58. sz. Felvilágosztatással tanácslat ingyen

Fürdők.

Félix-fürdő. Nagyvárud közvetlen közelében. Vasut állomás. Kényelmes közlekedés. Fürdő orvos **Dr. Kazay Kálmán.** Tűkr-fürdő, család- és kád-fürdő moor-fürdő. Kitűnő zenekar, jó konyha és pinze.
Kernáth János bérleje

Dr. VASKOVITS-féle svédhegyi és városmafi hidrogén-gyógyintézet. Az ország legrégibb viz-nyelvénye. A modern Hygiene, valamint a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve. Szigorúan szakaszról kivesés, mérsékelt árak. Közlekedés villamos és társasokkal. Prospektus kívánatossá bérmentve küld az intézet vezetősége.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Célzászár az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. özv. Balásovits Györgyné nagyfőnöke.
 - II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos, fűszerkereskedése.
 - IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szántó Mór, dohánytőzsde.
 - IV. „ Fehérvári-bazár Déval Józsefné, dohánytőzsde.
 - IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemetsék A. J., dohánytőzsde és újságáruda.
 - V. „ Nagykorona-utca 20. sz. Löwinger Gyula, fűszerkereskedése.
 - V. „ Dorottya-utca 13. sz. Weill Vilmos, dohánytőzsde.
 - V. „ Váci-körút 6. szám Moreno Janka, dohánytőzsde.
 - V. „ Lipót-körút 22. szám Wollák Zsigmond, dohánytőzsde.
 - VI. „ Jeréz-körút 54. szám Brauer nővérek, dohánytőzsde.
 - VI. „ Andrássy-út 48. szám Rohonczy Ilona, dohánytőzsde.
 - VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Heisler Béza, dohánytőzsde.
 - VII. „ Erzsébet-körút 7. szám Freud J., dohánytőzsde.
 - VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. Sopronyi V. dohánytőzsde.
- ugyanne helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Íróskának levél ment a kívánt helyre, kéretik azt mielőbb átvenni. 5192—1

Életer. Ha előbb szolt volna, ugy szivesen megtehettem volna, mért hagyta ezt oly későre? Gy... l. 5188—1

Aranyos sorait csak tegnap kaptam meg, amennyiben 3 napig Budapestről távol voltam (de zért mindig önnel). Elutazásomról nem értesíthettem, mert az utolsó perczben dőlt el. Azt hiszem, most már tudja is, hol voltam. Valószínű, hogy sikerülni fog. Bővebbet személyesen. Vasárnap 10 óra, nyugati-pályaudvar. Csókolja örökre hű Om. 5090—1

K. Sászló. Sorait megkaptam, sajnálatomra azonban arra levélileg válaszolnom lehetetlen. Amint időm és körülményeim engedik, levélben írok kívánt helyre és akkor e helyen jelezni fogom. V—na. 5194—1

Öldölkém. Nagy örömem volt, midőn leveled megkaptam, hanem tartalmának igazán, szövegem örültem. Sokkal jobbat képzeltem magamnak, kéreéseidre ugyanaz a válaszom, ami a múltkor volt. 5196—1

Uoltán. Lehet, hogy holnap, de ha nem, hát holnapután okvetlen ott leszek. D. már jobban van, nagyon vágyik téged látni. Ölet Tomi... 5200—1

Idea. Éppen tegnap értesültem arról, hogy magácska panaszkodott én rúm, mert egy pár nap óta nem voltam bent. Nagyon csodálom ezt, annál is inkább, mert hisz tudhatja, hogy ha én nélkülözöm a magaranyos szép arczcskáját, akkor nekem roppant sok olgom van. Ma azonban fogok magamnak annyi időt enni, hogy legalább egy pár perczre fölmenjek és azért érem, hogy várja otthon a magácskát igen szerető alit. 5206—1

Sauzsán 18. Hallom, hogy az öreg haragszik, mert levelezünk, hát most már többet nem ír. Történjek az, a minék történni kell. Csókol Pepitta. 5202—1

Idealista jelige alatt levél van a kiadóhivatalban, magas barnától. 5156—1

Női szépség biztosítatik a Raditz-féle **Mirtus-crème**, használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ráncokat, alaposan eltávolítja a **szepilót, májfoltot, bőrhámlást** stb., 1 tégely 10 kr., hozzá a **Pulcheradin-szappan** drága 10 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezek, arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz-féle **Mirtus-fehéritő**, irtalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti gondra a **Pulcheradin-poudre**, doboz 50 kr. Készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apostolygyógyezertára, Budapest, József-körút 64** az Országos Hírlappal szemben. 6813—1

HÁZASSÁG.

Ki nem hozományt, hanem egy intelligens, fiatal, csinos szende erényes, hűséges, takarékos és jó gazdasszony-feleséget keres az irjon „Boldog” czimen a kiadóhivatalban. 1645—2

Vidéki 36 éves r. k. kereskedő, kinek saját üzlete van, házasság czéljából megismerkedni kíván háziasan nevelt csinos leánnyal, vagy fiatal özvegyvel, ki némi vagyonnal rendelkezik. Levelek „Felvidéki” jelige alatt e laphoz kéretnek. 5150—2

Házasság. Kerestetik intelligens családbeli leányunk 6000 frt hozománnyal, szolid, intelligens, izraelita 32—38 éves mérnök, vagy biztos állásu hivatalnok Ajánlatok Jellemes 18^a jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 1639—2

Fővárosi kereskedő, 34 éves, izr. vallásu, nő kelő családból származó művelt szép leány ismeretségét keresi, ki 10—15.000 frt hozománnyal bír. Leveleket a kiadóhivatal továbbít „Boldog élet” jelige alatt. Titoktartás biztosítva. 5174—2

Művelt, házias, csinos, de vagyontalan leány férjhez menne komoly, intelligens idősebb urhoz. Leveleket „Aranka” néven a kiadóhivatalba kér. 5112—2

ALLÁST KERES.

Házgondnoknak ajánlkozik egy fővárosi előkelő vállalat főhivatalnokja szerény feltételek mellett. Óvadékok készpénzben nyújthat. Czime a kiadóhivatalban. 5186—3

Több évi gyakorlattal bíró gyermekkertésznö állást keres. Levélbeli megkereséseket e laphoz kér czimezni „Okleveles” jelige alatt. 5182—3

26 éves keresztény leány, ki a háztartáshoz jól ért, kitűnően főz, gazdasszonyi állást keres. Czime a kiadóhivatalban. 5184—3

A kereskedelmi szaktanfolyamot sikerrel végzett fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 5120—3

Pénztárnoknői állást keres egy intelligens csinos fiatal leány. Esetleg kauczióval rendelkezik. Czime a kiadóhivatalban. 5030—3

Kisasszony, ki jelenleg egy nagyobb vállalatnál mint hivatalnoknő működik, állását változtatni óhajtja. Írásbeli szives megkereséseket e ap kiadóhivatalába kér „Tehetséges” czimen. 5066—3

Egy csinos fiatal leány csemege üzletben kíván alkalmaztatni mint elárúsítónő. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek „Vilma” név alatt. 5086—3

Jgen szorgalmas leány elárúsítónői állást szeretne elnyerni. Czime a kiadóhivatalban megudtható. 5108—3

Kereskedelmi tanfolyamot végzett gép- és gyorsíró, ki jelenleg is egy nagyobb helybeli vállalatnál működik, helyét megváltoztatni kívánna és mielőbb megfelelő irodai állást keres. Czime a kiadóhivatalban. 5154—3

ALLÁST KAPHAT.

Nevelőnő kerestetik falura 3 leány mellé, a magyar német és francia nyelv perfect bírása, valamint kellő zongoraismeret, megkívántatik. Az igények megemlítésével ellátott ajánlatok ezen lap kiadóhivatalához intézendők „Állandó állás” jelige alatt. 5178—4

Egy házvezetőnő kerestetik, ki a gyermekeket szereti, s azok felügyeletét is magára vállalja. Fizetés 10 frt. Czime a kiadóhivatalban. 5152—4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Urház Ujpesten, 300 négyszögöl kifizetett telken modern igényeknek megfelelően építve, 8 1/2 évi adómentességgel, a palota-ujpesti vasútállomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Czime a kiadóhivatalban. 4958—7

Bácskában egy nagyobb gazdaság megvételre kerestetik. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Gazdaság” czim alatt. 5122—6

Ujpest legszebb helyén ujonnan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czime a kiadóhivatalban. 5020—7

Sarokház. Ujpesten József- és Erzsébet-utca sarkán. szabadkézből eladó. Czime a kiadóhivatalban. 6855—7

ELADÁS.

Butor jó, szolid kivitelben, előnyös részlettulajtosra Nánán Ignác kárpitos és asztalosbutor egyed. főraktárban VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve. 6835—8

Mindennemű ócska ajtó és ablakok, mérte lazásra elkészítve olcsón kaphatók Ujász Lorid és fia építési asztalosoknál, Budapest, Nádor-utca 81., a Lipót-körút sarkán. 6641—8

Eladó gőzmalom, tizezer lakosu városban, vasuti eladási forgalommal, 2 pár 42” kő, 21-es henger 2 lisztosztályzó, koptató és konkolyozó, gabonaelevátor és lisztfelvonók, 16 lóerejű Compound gép, egy kataszter hold föld, tetjesen új uriak, gépészlakás, istálló. Bővebbet Striz Gyulánál Nagykátán. 1561—8

Eladó 3 kemenczés feketepékség, napi 150—170 frt forgalommal. Czime a kiadóhivatalban megudtható. 5074—3

Adria-kerékpár, használt, de jó karban, olcsó ár mellett eladó. Venni szándékozók írjanak e lap kiadóhivatalba „Adria-kerékpár” czim alatt. 5168—8

VÉTEL.

Élővirág-üzlet a Belvárosban átvételre kerestetik. Részletes ajánlatot a kiadóhivatal közvetít „Belvárosi üzlet” czimen. 5172—9

Lawn-tennis sürgősen kerestetik megvételre. Árral ellátott ajánlat „Sport” jelige alatt e laphoz intézendők. 5102—9

Vidéki nagyobb városban egy férfitáru-üzlet élénk helyen megvételre kerestetik. Levélbeli ajánlatok e laphoz küldendők „Jómenetű” czimen. 5130—9

Czimbalmot olcsó ár mellett megvételre keresek. Írásbeli ajánlatot „N. G.” jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 5104—9

KIADÓ SZOBÁK.

Jgen szépen butorozott szoba fürdőszoba-használattal, kitűnő ellátással, jutányos áron kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 5110—10

Szépen butorozott tiszta szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 5078—10

Nagyon szép és tiszta udvari szoba a Csengery-utczában kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 5076—10

A Csengeri-utczában csinosan berendezett udvari szoba különbejáráttal kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 4990—10

Kiadó a Ferenz-köruton egy nagyobb és egy kisebb világos udvari szoba, előszoba, konyha stb. azonnal vagy aug. 1-ére. Czime a kiadóhivatalban. 4934—10

Szépen butorozott utcai szoba és előszoba külön bejáráttal, mérsékelt áron kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 5170—10

LAKÁS KERESTETIK.

Intelligens izraelita családnál keresek csinosan butorozott tiszta szobát havi 10—12 frtért. Ajánlatot „A. B.” jelige alatt kérek a kiadóhivatalba czimezni. 5176—12

Az Erzsébetvárosban keresek augusztus 1-ére 2 utcai, előszoba stb.-ből álló lakást. Az évibér felemelítésével ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Csendes lakó” czim alatt. 5058—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Az Üllői-uton kiadó egy lakás, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, alkov, elő-fürdőszoba és konyhából. Czime a kiadóhivatalban. 5026—13

Bérbeadó az Üllői-uton többrendbeli lakás igen olcsó bérért. Nagy bolt lakással 650 frtért. Czime a kiadóhivatalban. 6857—13

I. kerületben a Bors-utczában 3 szobából, előszobából, fürdőszobából, cselédszobából, konyhából, éléskamrából álló földszintes lakás, elutazás miatt olcsón kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 5134—13

A Király-utczában vagy annak egyik közel eső mellékutczájában kétszobás lakás (utcai) minden hozzátartozóval kerestetik augusztus 1-ére. Az ár megemlítésével ellátott ajánlat „Aug. 1.” jelige alatt kéretnek e laphoz. 5126—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteffü-czukorkát. 1537—18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czime a kiadóhivatalban. 4744—18

Dickensnek egy néhány kitűnő műve olcsó áron eladó. Venni szándékozók írjanak „Dickens művei” czimen a kiadóhivatalba. 5048—18

Czimbalom-tanárnő mérsékelt áron ad alapos oktatást. Czime a kiadóhivatalban. 5180—18

Varázslat.

(p-d.) Csudálatos varázserőt tulajdonítottak a vámtarifa tervezői az önálló vámterület kihirdetésének. Nyilván azt hitték, hogy ha ma éjfélkor életbelép az önálló vámterületet elrendelő törvény: reggel nyolczkor már meg lesz ez országban minden elképzelhető ipar, teménten sok gyár, sok pénzzel, nagy erőben, minden szükséges nyersanyaggal és kereskedelmi összeköttetéssel együtt. Máskülönb, ha ebben nem bizakodtak, nem igen lehetne elképzelni, hogy megszerkesztettek volna olyan tervezetet, amely nem számol a mai helyzettel, nem számolt az idővel, nem számol a kezdés ezer bajával. Máskülönb feltétlenül tekintetbe vette volna azt is, hogy vannak iparágak, amelyeknek nincsenek meg nálunk az előfeltételei, amelyek sohasem fognak kifejlődni, ha megannyi védelemben részesitenők is azokat. Sőt máskülönb feltétlenül tekintettel lettek volna a meglevő kereskedelmi szerződésekre is, amelyek hatása a tervezet adataival összevetve akárhány esetben olyan, hogy az osztrák iparos kedvezőbb vámviszonyok között dolgozik, mint dolgoznék a tervezet szerint a magyar gyár minden védvámosság daczára.

Pedig az igazság az, hogy még a tervezet elkészítése is időbe került; hogy gazdasági téren nem lehet csengetyűszóval jelezni új korszakok kezdetét és nem lehet egyszerre letörölni az élet táblájáról, amit harmincz év följegyzett reá. Sőt igazság az is, hogy vámtarifákat nem szabad a levegőbe rajzolni.

Ha meghiusul a vámterület egysége, akkor Magyarországra nézve az lenne legelőnyösebb, ha nyugodt egymásutánban, vagy iparáganként lehetne megvalósítani Ausztriával szemben való önállóságunkat. Világos dolog, hogy ez lehetetlen; nem mondhatjuk, hogy ez évben még csak a vas után, jövőre már a papír után is szedünk vámot. De épen ezért nagy hiba a vámtarifának olyatén megszerkesztése, mintha egyszerre lehetséges volna minden, ami új és egyszerre megszűnnék minden, ami régi.

Ime egy példa. Az indigo, cochenille fontos segédanyagok az ipar terén; ezek vámja ma 3 forint, a tengeren való behozatal esetén semmi s vámentesek ez áruk a kereskedelmi szerződések szerint is. A tervezet a vámot 5

forintra akarja felemelni, de meghagyja a tengeren való behozatal esetére a vámentességét. Nem szólva arról, hogy érthetetlen egy olyan segédanyag megvámolása, amelyet nálunk nem termelhetnek, mi lenne a hatása e vámtételnek? Az, hogy nekünk meg kellene fizetnünk az öt forintot; mert hiszen a mi kereskedelmi összekötteléseink egyelőre jó ideig Ausztriában vannak és nem lehet huszonnégy óra alatt tengerentúli összeköttetést kapni, hogy az ember elkerülhesse a vámot.

Itt vannak a cserző-anyagok, amelyek szerződéses vámja 1.50 forint; de a tervezet 5 forinttal akarja megvámolni azokat is, noha e czikkekből eddig jelentékeny kivitelünk volt s alig van behozatalunk. A cserzőanyagon kívül megdrágítaná a tervezet a nyersbőrt is 50 krajczár vámmal, aminek aztán az a következménye, hogy a bőrárak vámját a mai tételek háromszorosára emeli. Pedig talán sokkal egyszerűbb lenne, ha nem drágítanánk meg a termelést és ezzel segítenénk rajta, nem pedig horribilis vámmal.

Egyáltalán ki kell mondani, hogy egészen más lehetett volna a tervezet ábrázata, ha számításba veszik az ipari élet egyes tényezőinek összefüggését, a gazdasági élet egyes ágainak kölcsönhatását. Akkor sokkal kisebb vámok mellett is nagyobb védelmet lehetett volna nyújtani az iparnak. De persze, hogy fel kellett srófolni a selyemárak vámját, ha a selyemgubót — amely most vámentes — ok nélkül 10 forint vámmal sújtják. Az csak evidens, hogy ha ma megszűnik a közös vámterület, holnap már milliószám lesz az új operfa és az alföldi gazda aratás helyett selyemhernyót fog nevelni. Különb a legmulatságosabb, hogy az indokolás maga is elismeri, hogy csak egy kissé fejlett selyemipar számára is nem lehet nálunk elég gubót produkálni; hanem azért a tervezet vigan megdrágítja a nyers anyagot, amely semmi védelemre nem szorul.

Nem a legutolsó tényező az sem, hogy az önálló vámterület megalkotása után néhány évig még azokat az árukat is külföldről kellene hozatnunk, amelyeket utóbb magunk fogunk előállítani. Addig pedig a vámok egyszerű pénzügyi vámok módjára hatnának, egy-

szerűen új adót jelentenének gazdasági viszontszolgáltatás nélkül. Erre is figyelnie kellett volna a tervezetnek, ha nem felejtik el a tervezői, hogy itt valami új, eredeti alkotásról van szó, tehát nem lehet sablonokkal dolgozni.

Nyomat se találni a tervezet indokolásában annak, mintha a szerkesztőt is foglalkoztatták volna a kérdések, amelyek az önálló vámterülettel szemben a közönséget annyira elfoglalják. Egy-egy nagy iparágra vonatkozóan a javaslat indokolása elmond husz-harmincz sort, de nem tartja szükségesnek megmondani, hogy miért fokozza az egyik vámtételt 25, a másikat 500 perczenttel. Azt tessék kitalálni, vagy tessék vakon megbizni. Annak se találjuk nyomát, hogy az önálló tarifa alapján megkötendő kereskedelmi szerződések kérdése valami nagyon bántotta volna a szerkesztőket. Pedig arra is figyelemmel kellett volna lenni, hogy például Németország azt ne mondhasa: Magyarországnak oly magasak az ipari vámjai, hogy leghelyesebb, ha nem adok neki semmi kedvezményt az ipari vámok terén, azokból az ipari vámközből ugyse engedhet annyit, amennyiért nekem érdemes lenne áldozatokra elszánnom magamat az agrár-vámok körül.

Annál sajnálatosabbak a fogyatékosok, mert a közvélemény is tájékozatlan a kérdések körül, kihez forduljon felvilágosításért, ha a kereskedelmi politika intézői így beszélnek és oly mélységesen hallgatnak.

Ugy tetszik, mintha a szerkesztő urakat is megszállotta volna egyszer a népszerűség-vadászás ördöge. Annak incselkedésére cselekedték meg, hogy derűre-borúra hatalmas vámkokat raktak mindenre, amit csak felfedezni tudtak. Ugy gondolták, annak mindenki örülni fog.

Ebben pedig igen nagyon csalódtak. Valaminthogy tévedtek akkor is, amikor abban a bizonyos varázslatban hittek.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Amerikában a terméskilátások némileg csökkentek, a látható készletek is tetemesen apadtak, mindazonáltal úgy a készáru, mint az őszi terminusok lanyhák voltak és csak a hét vége felé lettek ismét szilárdabbak. Az angol piacok tartósan nyugodtak maradtak. A többi kontinentális piacok

Napoleon Elbán.

„Napoleon, a bensőt, az igazit, könnyebb tanulmányozni Elbán, mint Párisban, a portoferrajo-beli barakban, mint a Tuillériákban.” Pons de L'Hérault finom és szellemes jellemrajzát ezzel a megjegyzéssel vezeti be. A valóság pedig az, hogy Napoleont bárhol is aránylag könnyű volt tanulmányozni. A legnagyobb francia vérben és szokásban olasz. Udvarában volt ugyan etikett és dekórum; de ő nem zárkózott mögéjük. Ez a magyarázata annak, hogy az egykoru emlékirók benső életének annyi bizalmasságát adhatták át az utódoknak. Hogy ezek a szemmel látott és füllel hallott intimítások nagyon messzé esnek a tiszta valóságtól, azt fölőszleges magyarázunk. A száz és száz kötetre menő emlékirathalmaz kilencz-tizedrészében megvan spékelve vaskos és goromba valótlanossággal. Amit kegyetlenségéről, önzéséről, tilosban járó érzéki voltáról mesélnek: az a legnagyobb részben merő költemény. Sajnos, hogy költeménynek sem jóhiszemű. Ebben a nagy katonában, aki a csatamezőn nem számolt soha az áldozatokkal, aki mindent föl tudott áldozni a győzelemért: a csatán kívül vajszív lakozott. Vére heves volt, erőszakos is, mint azoknak általában, akiknek a fantáziából az átlagosnál nagyobb osztály jut. Fölgerjedésben lehetett igazságtalan, talán brutális is, ha brutálisnak mondható a heves vérű és jószívű

emberek hamar muló vihara, amely inkább lármás, mint pusztító. Kegyetlen azonban nem volt és nem volt érzéki sem, hanem inkább turbékoló szerelmes, kivált fiatal korában. Első házassága legalább ezt bizonyítja és ílyesmiről tanuskodik szerelmi románja Walewska grófnéval is. A restauráció alatt, amikor ő Szent Ilonán haldokolt, a Bourbonok pedig az imperializmus romjain jól-rosszul újra építették a szent Lajosok trónusát: hatalmi érdekből, hogy a napoleoni hagyományokat gyökerestől kitép-jék a francziák szívéből, a berelt írők egész legiója törte magát a Napoleon által elkövetett gazságok kieszelésén.

Már említettük, hogy megszibadt energiával, fatalisztikus megnyugvással kötött ki Porto-Ferrajo-ban. Egyetlen illúziója maradt meg, hogy utána jön a felesége, magával hozza a fiát, a római királyt s ő felneveli azt Elba monarkájának. Rossz tréfa volna találgatnunk azt, hogy mi történt volna, ha Mária-Lujza, a „Minotaurusnak áldozott osztrák szűz”, nem szereti Neipperg grófot s ha elfoglalja fiával az elbai szállást. Mária-Lujza azonban nem gondolt erre és a szent-szövetség dehogyan érőltette reá. Az pedig kétségtelen, hogy Napoleon az elbai „bírodalomhoz” képest grandiózus udvarát a felesége és a fia kedvéért teremtette. Mintha csak azt az illúziót akarta volna bennük fölkelteni, hogy nem volt olyan nagy áldozat Francziaországot Elbával cserélni föl. Az a remény, hogy

maga köré gyűjtheti családját, szabatosabban szólva: a feleségét és a fiát, csaknem fukarrá teszi, holott a takarékoság, hacsak nem a maga személyéről volt szó, nehezen ment neki. Hugával, Borghese herezegasszony-nyal, a gyönyörű Paulinával, volt is gazdasági okok miatt egynéhány scénája. Apathiája, amelylyel megérkezett, igen hamar levedlett róla. Sokat és mohón dolgozott. Szervezte országát és szervezte udvarát. Szűk és szegény keretben új életre akarta támasztani az imperiumot. Természetes, hogy a katona itt és ekkor is uralkodik mivoltában. Sereget toborz és erődöket épít. Mindenütt jelen van és mindent maga akar tenni. Lakását maga tervezi és személyesen vezeti a munkát. Nagyokat sétál pihepőül s csak ilyenkor tetszik meg, hogy milyen munkás az agya, mennyi az in-vencziója, mennyi az illúziója.

Amíg Napoleon azon törte magát, hogy illő otthont teremtsen feleségének és fiának, összeült a bécsi kongresszus: ez a tarka, kapzsi és elvhajász sokadalom; a kis rastatti herezeg Schönbrunnban nevelődött, Mária-Lujza a Cézár-leány, a későbbi morgonatikus férjjel turbékolt valahol — incognito. Napoleont új bírodalmában nem őrizték szigoruan és ezért valószínű, hogy a kongresszus viselt dolgairól értesült. Nem értesült azonban a feleségéről és a fiáról, ami jobban érdekelte annál a politikus és diplomata-zsibvásárnál, a mely tanácskozó-testületnek nevezte ugyan

kon is korlátozt a forgalom, nagyobbára az eddigi jegyzések mellett.

Nálunk az érdeklődés buzában összpontosult. A többi cikkekben csak kismérvű üzlet fejlődött.

Buza. A kínálat gyenge, azonban a mal-mok vételkedve is minimális és így naponként volt árcsökkenés, annál inkább, mert a lanybuló határidő-piac a tulajdonosokat engedelményekre bírta. Az áresés 20 krajczár métermázsánként. Új buzában is történt néhány kisebb eladás, prompt szállítandó buzáért 11 forintot fizettek 3 óra Budapesten átvéve.

Rozs csak szórványosan kerül a piacra és 8 forintot fizettek helyben átvéve. Új rozso már kínálnak és jobb vételkedvre talált.

Árpa (takarmány és hántolási czélokra) üzletelen. Új takarmányárpából megbízható minták vannak már és néhány kocsirakomány hízalóknál 5.50 frton talált elhelyezést.

Zab tartósan jó keresletnek örvendett és tekintettel a gyenge hozatalokra árában 50 krajczárral emelkedett. Minőség szerint 7.40—8.20 forintot jegyzünk helyben.

Tengeri alig kerül a piacra és esetleges eladásnál a folyó határidőn felül 10—15 krajczárral drágábban jegyez. Tiszavidéki állomásokon az árak változatlanul 5 forint körül mozognak.

Olajmagvak: Káposztarepce gyengén kínálják kisebb tételek 12 forinton keltek el helyben. Határidő káposztarepce záró árfolyama 12.30—12.40 Bánáti repceből ugyan csak kevés kerül a piacra és 10.75—11.50 forint között jegyzett.

Hüvelyesek: Bab héten ismét teljesen üzletelen maradt és kereslet nem mutatkozott. Jegyzéseink tehát növelegesek: Gyöngyösön 7 forint, Szegárd 6.75 forint, Baján 6.80 forint, ó harna babot Kalocsán 5.50 forint, új 6.— forint. Új szedett törpe bab augusztusi szállításra Gyöngyös-Félegyházán 8.—8.25, gömbölyű bab Bába Zomboron 7.50 forinton van kínálva. Köles 5.20 forint.

Repceolaj. A lefolyt héten az üzlet csendes volt. Készáruban a cséplési idény sürgősebb rendeléseket hozott, ha mennyiségre nézve nem épp kielégítőket. Határidőüzletben volt némi élénkség. A jegyzés zárul 34—34.50 forint.

Repcefogácsa szilárd. A készletek teljesen hiányzanak és csakis kisebb rendelmények fogantósíthatók. Az ára 5.75—5.80 forint, teljes kocsirakomány vételénél a budapesti vasúthoz szállítva.

Cukor és kávé. Budapest, július 9. Czukor. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomítvány prima 37.—37.25 forint, koczka 38.—38.25 frt, Pile 56.—36.25 frt, Kristály-cukor 35 forint, Candis fehér 46 forint, Candis, sárga 41.— forint, Szőlőcukor 25 forint Kávé. Az árak inkább emelkedő tendenciát követnek, noha a határidőpiacon a hangulat némileg bágyadt.

Árak: Santos good average 41—42 forint, Santos superior 46—49 forint, Portorico 100—120 forint, Jáva sárga 90—124 forint, Menado 140—170 forint, Carracas 68—82 forint, Laguayra 88—98 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 frt, Lahat 100 frt, Mocca Hodeida 108—114 forint, Preanger 118 forint, Középamerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Viktoria 50—56 forint, Viktoria-gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lavé-gyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 forint. Nagyban, ab Trieszt.

Füszér és déli gyümölcs. Budapest, július 9. Datolya: Kalafát 26—32 forint, alexandriai 20—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. Füge: koszoru 18.—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, kosáraru 14—15 frt, szabadon 13.—15.— frt, Puglia 9—12 frt. Szmirna 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint. Mogyoró. Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. Szent Jánoskenyér. Puglia új 9.50—10.50 frt, Mandola: Avola courris 89—96 forint, Molfetta 80.— frt, Catania 84 forint, Palma girgen 86 forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új 78.50—80 frt, armelin 45 frt. Pignol 62 frt perláda. Mazsolaszőlő: Voula 36—38 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 45.—56.— frt, Eleme 22 frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint. Szardella 68—70 forint, Ajóka 35—56 frt. Bors. Singapore fekete 50—56, forint Penang fekete 46.— forint, detto fehér 76 frt. Gyömbér: bengali 28.50 forint. Szegfűszeg 40 frt. Fahőj 56.— forint, fahéj-törmelék 28, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Konzervek. Mai hamburgi jelentések szerint az árak a következők: Ananász, szingapori érkezett 100 láda, a hozatal nagyon csökkent. 100 darab 1¼ kilogrammos doboz 60 márká; detto 100 darab 1 kilós doboz 50.50 márká; detto Guadeloupe 100 darab 1 kilós doboz 98 márká; detto Bahama, láda á 24 doboz 162—165 márká; detto Saint-Miguel érkezett 100 láda, aukezióra került 80 láda, 5 márká emelkedéssel, per 100 kg. 272 márká. Tengeri rák: 96 dobozos láda á ¼ klgr. 60 márká, detto 48 dobozos láda á ½ klgr. 52 márká, Lazac 48 dobozos láda á ½ klgr. 30 márká; detto mágas dobozban 26 márká. Mustár maille 12 doboz á 1 klgr. 9.50 márká; detto ½ kilós doboz 6.50 márká; detto diaphane 12 doboz á 1 klgr. 6.75 márká; detto 12 doboz á fél klgr. 4.50 márká Szarvasgomba: Perigord, legjobb minőség, 10 darab ½ doboz 65 márká, detto üvegeben 60 márká; szárított per klgr. 14 márká. Sajtok: Viktoria 20—30 kilós darabokban per klgr. 2.40 márká; Chester 7—30 kilós darabokban per klgr. 2.30 márká; Stilton 4—6 kilós darabokban per klgr. 3.80 márká; Roquefort 2½ kilós darabokban 2.30 márká. Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márká. Eidam 2 kilós gömbben 1.50 márká; hollandi tejszín per 10 klgr. 20 márká. Svájci per 10 klgr. 18 márká; Parmesan per 10 klgr. 18 márká. Sardines á l'huile

2300 ládával érkezett; árak változatlanok. Az eddigi halászat eredménye eléggé kielégítő, a heringhalászat is gazdagabbnak ígérkezik, mint tavaly, kivált a skót partokon,

Szesz. A szeszüzletben e héten az üzletmenet nem volt kielégítő és a forgalom főleg a budapesti piacon igen korlátozt. A vevők legtöbbje még mindig régi kötések átvételével van elfoglalva és így új üzlet alig létesült. Vidéki szeszgyárak finomított szeszt 57.75 forinton budapesti finomítógyárak 57.75—58 forinton kínáltak, azonnali szállításra. Élesztőszesz gyérbébb kereslet mellett 57 forinton kelt el. Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz a héten változatlanul 18—18.25 forinton volt kínálva ószi szállításra. Galicziai finomító gyárak 56.75—57.25 forintig kínáltak tartányban finomított szeszt. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50 forint. A kivitel e héten szünetelt. Fiuméba 70 métermázsas finomított szesz érkezett Magyarországból. Vidéki szeszgyárak változatlanul a multheti jegyzés szerint záruknak. Baja, Kenyérmező, Temesvár egy negyed forinttal olcsóbban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 57.75—58 forint, élesztőszesz 57—57.75 forint, nyers-szesz adózva 56.75—57 forint, adózatlan 16.25—16.50 forint, denaturált szesz 22.50—22.75 frt. Az árak 10.000 literfokonként, hordó nélkül, bérmentve Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. Bécs: Kontingens nyersszesz e heti zárlatára 19.40—19.60 forint. Prága: Adózott-tripplószesz nagyban 55.25—55.75 forinton, adózatlan szesz 18.75 forinton kelt el. Kenyérmező: Finomított szesz nagyban 57.50 58.—, forintig, denaturált szesz 22 forint hordóstul. A rad: szesz változatlanul jegyeztetik. Losonc: Élesztőszesz azonnali szállításra 58.50—58.75 forinton kelt el. Temesvári finomított szesz 57.50—58 forinton jegyeztetett. Trieszt: Kiviteli szesz 12.75—13.— forint hektoliterje 90% tartályokban.

Zsiradéklizlet. A terményüzlet jellege a lefolyt héten alig változott amennyiben a szalonna irányzata továbbra is szilárd maradt, míg a zsir még mindig nem keresett. A mai napon beérkezett kábelsürgönyök ugyan jelentékenyebb emelkedést jelentenek Amerikából, piacunkon azonban ennek hatását mindeddig nem észleljük. Bécsben a sertésárak a mult héthez viszonyítva nem változtak. Zsiradékarukban egyedül szalonnában mutatkozott forgalom, míg zsir egészen el van hanyagolva. Jegyeznek: szalonnát 55—56 forinttal, zsirt 55.— forinttal. — Budapest. Jegyeznek: a pesti disznósirt 59.50 pénz és 60.50 áru, ¼/100 fehér táblaszalonnát 61.— pénz és 62.— áru, ¼/100 fehér táblaszalonnát 60.— pénz és 61.— áru, ¼/100 füstölt táblaszalonnát 63 pénz és 64 forint áru.

Gőpalaok és kenőcsök. Budapest, július 9. Olivaolaj valódi puglia: 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmisszióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. Kenőcsök: Cilinderolaj valódi amerikai 38.—

magát, bár de Ligne hercege mondása szerint, inkább csak — tánczolt. Napoleon egyre írta a szentimentális leveleket az apósának, Ferenc császárnak, a feleségének és a fiának, amelyekre egyszer sem kapott választ. A császárnét a kis római királylyal azonban nemcsak 6. várta, de a birodalom is. Napoleon nemcsak aggódott, de szégyelte is magát. Amikor Walewska grófné a kis fiával, akinek ereiben egyébként a Napoleon vére kerengett, meglátogatta, a szigeten az a hír terjedt el, hogy a császárné érkezett meg s ezt a hírt nem czáfolta meg az udvar. Hogy Walewska csupán vizsgálatást vitt a volt szeretőnek, vagy látogatásának volt egyéb célja is, az homályos, eldöntetlen kérdés, amelyre a Pons emlékiratai sem derítenek világot. A látogatás igen titokzatos módon történt. Napoleonnak csak legbizalmasabb emberei tudták, hogy ki a látogató. Walewska nem beszélt Napoleonnak kívül senkivel. Nem fért rajta kívül közel hozzá senki, nem Madame Mére, Napoleon anyja és nem Paulina sem. A titokzatos látogató három napot töltött egy mezsei házban és e három nap alatt Napoleont sem igen lehetett látni. Aztán ép olyan rejtelmesen távozott, a hogy jött.

A kongresszus pedig ezalatt már nem csak tánczolt, de azon a ponton állott, hogy az osztozás fölött hajbakap. A hogy Napoleon közel husz esztendő alatt összeforgatta Európa kontinensét, abból nem volt könnyű földadat tabula rasát csinálni. Már pedig a kongresszus azt is földadatának ismerte, hogy Európát

visszahelyezze abba az állapotba, amelyben 1789-ben volt. Azonban e meglehetősen kényes és nehéz feladatnál volt még kényesebb és nehezebb feladata is. Jutalmaznia és büntetnie kellett. A jutalmazásban, hogy mindenik szentnek nagyon is maga felé hajlott a keze, azon nem kell csudálkoznunk. A szent szövetség három tagja: az osztrák, orosz és porosz közül mindenik magának szánta az a csoposi oroszlán szerepét, hogy őt illeti a zsákmány nagyobb fele: quia fortior sum; mivel erősebb vagyok. Ebből csaknem összekoczanás támadt. Az egyezkedő hatalmasságok kezdetek szövetséget kötni egymás ellen. Arról álmodni sem mert senki, hogy Napolen elhagyhassa Elbát, hogy a szent-szövetségnek Anglia hathatós támogatásával még egyszer le kell bunkóznia az usurpatort. Amig tehát a kongresszus tánczolt és czivakodott, Napoleon megunt várni hiába a feleségét és fiát; kezdte szünek találni Elbát és megfogamzott agyában az a roppant terv, hogy visszahódítja Franciaországot. Leveleket kapott, amelyek arról győzték meg, hogy szívesen látnák otthon. Mert a francziákat épen nem bájolta el a restauráció és XVIII. Lajos, sem Talleyrand szerepe a bécsi kongresszuson. Napoleon értesült a hangulat elforduláról. Gyakran mondógatta, hogy a Bourbonokban nincs francia vér, különben nem tőrnek, hogy Franciaországgal paczkázzék a kongresszusnak keresztelt Babel. Azzal vádolta magát, hogy hamarkodva, hűtlenül ő hagyta cserben Franciaországot. Kapcsokat keresett és talált egy-

kori hiveivel. Paulina sűrűn s úgy látszik eredményesen levelezett. Ki gondolt volna arra, hogy az az asszony, akit addig csak a szerelem érdekelt, most politikában dolgozik, hogy szítja a szikrát, amely Európát borítja lángba. Arra sem vetett senki ügyet, hogy Porto-Ferrajo öblében két czirkálóhajót erősen sütenek. 1815. február 26-án egy vasárnap aztán a két hajó az est homályában utrakelt. A kongresszus de hogy álmodta volna, hogy az a két gyöngé hajó ideig-óráig tönkretesz egész munkásságát. Bécsben mulatságra készültek, a Burgba, a császárnéhoz, hogy élőképekben gyönyörködjenek. A ragyogó társaság már gyülekezett, a mikor az angol követnek egy futár levelet hozott a livornai angol konzultól, amelyben átkozott dolog állhatott, mert az angol követ, sir Castlereagh nyomban elsápadt. És elsápadt mindenki, akivel közölte a levél titkát. Az élőkép senkinek sem kellett, az illusztris társaság szétrebent, mint valami fogoly-csapat. A hatalmasságok olyan nyakra-főre, szinte bucsuzatlanul hagyták el Bécsset, mintha ellenség járna nyomukban. A panique nem ismeri a szertartásos etikettet. Hogy panique támadt, vitathatatlan, mert a livornai angol konzul azt írta, hogy Napoleon megszökött Elbából s hogy már Páris felé jár.

Ilyennek mutatja Pons de L'Hérault Napoleont. Férjnek és apának, aki újra császár akar lenni szeretetből.

Print, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistent gépkendőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. Gyantaárak: Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. Kátránytermékek: Carbolineum 12—18 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin bőrkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. Halzsír: svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszlanzsír 12—13 frt. Lenolaj: 26 frt, valódi hollandi 30 frt. Lenolajkenőcs: leülepedett 22—30 frt, Vaselinkenőcs 35—40 frt. Faggyu: 38—40 frt. Tejszinszappan 22 frt. Kocsikenőcs: fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, monfalconet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, fiakerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. Schellack: narancs 116 frt, fél-narancs 88 frt, rubin 85 frt. Szalmiak: fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. Naftalin: hordókban 14.50 frt. Glicerín: 48—90 frt. Benzín: fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest, vasut. Kolofónium: belföldi 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. Szurok: bogárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok bójor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. Gummi: arabiai 75—77 frt, detto kevert 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Litti 34 frt per 10 kgr, ab Trieszt. Táblaolajok: Hanguit folyton lanyha. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint, levantei 33—36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Trieszt. Kén, szicíliai emelkedő rányzatu, más eredetű nyugodi.

Rövid, kötött szövegt és díszmű. P a m u t Liverpool per prompt 3^{23/64}, október-decemberre 3^{21/64}. Szerződészerű üzletben a kínálat nagy és fix kötések csak árvesztéssel helyezhetők el. A kilitások a termésre igen jók, bár egyes helyeken különösen Texasban a rovarok nagyon rontják az ültetvényeket. Gyapot élénk kereslet mellett szilárd. Mult héten volt a negyedik londoni auctio, melyen 263.000 bál jött dob alá. Legnagyobb részük elkelt 5 százalékkal jobb áron. A most folyó budapesti auctio is ce 10 százalékkal jobb árat fizetett, pedig nálunk még elég szokatlan e rendszer s szak-szerű megítélés alapján konstátáljuk, hogy egyes tételek jóval a tényleges értéknél magasabban keltek el. A vételkedv igen jó volt. Sok német és osztrák gyáros vesz részt a vételben. — S e l y e m. Az új termés mennyiségre nézve ki nem elégítő s az árak körülbelül 15 százalékkal drágábbak. Franciaországban új gubó kilója 3.90. Olaszországban is gyenge az eredmény. Kötés e cikkben még kevés volt. Az általános üzletmenet igen lassu. Bár holt idénye van most a közvetítő keresletnek, de a pillanatnyi szükséglet is igen mérsékelt. Nyári munkásingekben, barisnyákban, fejkendőkből van némi kereslet. Organtint és fehér batisztokat a gyárosok nehezen szállítanak. Szalaggyárosok is még sok rendeléssel vannak ellátva. Pipaárak ujjában olcsóbbak lettek. A hazai vállalatok válságos helyzet és kényszer-eladások erősen rontják az árakat. Már három nagy vállalat szüntette be az üzemet s adta el igen olcsón a készletet, de remélhetjük, hogy augusztusban, ha az idényület megindul, újra természetes, jóval magasabb árakkal lehet majd számolnunk. Pipaszárak olcsó badéni fa miatt újra 5 százalékkal lettek olcsóbbak. Gummi és kautsuk-árak tényleg tíz százalékkal drágábbak s miután a gyárosok kártelt kötötték, elöreláthatólag az árak magasak is maradnak. Néhány tüaru-cikkben is kölcsönös megállapodások alapján jóval drágább árakat kérnek, különösen nadrágcattok lettek drágábbak. Drága nyersfém-árak miatt rézkapcsok is 10 százalékkal drágultak. Pipere-cikkék változatlan áron jól fognak. Azt hisszük, hogy a rohamosan emelkedő kókusz-olaj és nyersanyag miatt, már a közel jövőben jóval magasabb árakat kapunk. Hitelfüzetek lebonyolítása rossz s igen sok prolongáció és fizetésképtelenség fordul még elő.

Vas. Nyersvas: 4.45—4.65 frt, Bessemer nyersvas: 4.65—4.75 forint, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.60 forint, fél nyersvas: 4.20—4.30 forint, magyar rudvas: 10.30—10.80 forint, steier rudvas: 11.10—11.50 forint, hengereit vasgerenda: 11.50—12.50 forint, vaslemez: 12.60—12.90 forint, magyar kazánlemez: 20.20—20.60 forint. O c s k a v a s a k: nehezebb vasdarabok: 3.30—3.40 forint, könnyebb vasdarabok: 2.90—3.00 forint, I-rendű öntött vastörmelék 3.60—3.80 forint, elégetett öntött vastörmelék: 1.50—1.60 forint. 100 kilogrammonként készfűzetés ellenében.

MINDENFÉLE.

A nyájas szabadban.

Sok kapacitálás után vasárnap végre rászántam magamat, hogy kirándulok a budai hegyekre. Mivel a kirándulás olyan multság, amelyre csak másokat szoktak az emberek kapacitálni, maguk azonban otthon maradnak, egyedül vettem nyakamba az utat. A villamossal szerencsésen elértem a Zugligethez, ott leszálltam, hogy fölmászjak a pozsonyi és a János-hegyre.

Megyek, megyek, hegyről a völgybe, anélkül, hogy fogalmam lett volna róla, hogy hova jutok? Jó másfélórai bolyongás után végre szerettem volna megtudni, hogy tulajdonképen hol vagyok, s hogy merre visz az út célhoz? De ne adj' Isten, hogy valami utmutatást találtam volna! Végre nagy távolságban meglátok egy táblát, Mohón rohanok feleje. Odaérek és fölnézek rá. Utjelző volt talán? Dehogy! Az állt rajta, hogy: Fát, csemetét kitépni... kutyát pórázon vezetni... stb.

Mit akarnak ott azzal a fölirással? Én a Jánoshegyre akarok menni s ők azt mondják, hogy fát, csemetét ne tépjek ki, (pláne fát!) meg hogy kutyát pórázon vezessek. Akartam én valaha fát vagy csemetét kitépni? Akart az ördög! Meg kutyát póráz nélkül vezetni? Hiszen nekem nincs is kutyám! Miért nem mondják meg inkább, hogy a Jánoshegyre errefelé visz az út? Az sokkal okosabb volna. Tovább megyek, még mindig nem tudya, hogy hova. Megint látok egy táblát s a táblán a fölirást: Fát, csemetét kitépni, kutyát pórázon vezetni... Kezdem dühös lenni. Végre is, ha az embernek bizonyos célja van, sokkal jobban szereti, ha erre nézve igazítják utba, mint hogyha fölösleges tanácsokkal látják el. Nagysokára mégis találtam utjelző táblát, de azon ugy elmosódott az írás, hogy a leggyűsebb archeologusok sem tudnák kibetűzni, hogy mit jelentett hajdanában? Türelmem annyira fogytán volt, hogy ha akkor megjelenik előttem ama szellemes városi tanácsosok egyike, akik utmutatás helyet tilalmat jelentő táblákkal árasztják el a hegyeket, a kemény tilalom ellenére is kitepek valami fát vagy csemetét — tettegességi célra.

Délután négy órára, épen hat órai kóborgás után, szerencsésen megérkeztem — Budakeszre. Szörnyen el voltam csigázva és keseredve és kénytelen voltam a gyepen elterülni, hogy némileg kipihenjem a nap fáradoimat.

Omnibuszra ültem, azzal bejöttem a Harminczad-utczáig. Aztán, hogy folytassam a pihe- nést, az Erzsébet-tér felé vettem utamat. Be akarok menni és — képzeljék nagy bosszúságot! — Ott is rám vigyorgott az a gyalázatos, fölhaborító figyelmeztetés, amely egész napomat és a budai hegyekre vetett bizalmamat tönkretette:

— Fát, csemetét kitépni... kutyát pórázon vezetni...

Chicago — ujságok nélkül. A New-York Herald párisi kiadása jelenti, hogy pénteken este, mikor mindenki a legnagyobb izgatottsággal várta a harcztéri híreket, a chicagói lapok „tömöntői” abbahagyták a munkát, minek következtében Chicagóban szombaton egyetlenegy ujság sem jelent meg. A város fennállása óta ez volt az első olyan nap, amelyen nem jelent meg egy ujság sem. Még a nagy égés idejében is, mikor a város legnagyobb része elhamvadt, megjelent, valamennyi ujság, ha mindjárt kisebb alakban, vagy épen alakatlan papírosra nyomtatva is. A lapok elmaradása mód nélkül felizgatta szombaton a chicagóiakat. A harcztéri tudósításokat tartalmazó, más városban megjelenő lapok óriási összegbe kerültek mire Chicagoba értek. A sztrájknak az volt a célja, hogy a munkaadókat a munkaidőnek nyolcz órától hétre való leszállítására, a napibérnek pedig három dollár hetvenöt centről négy dollárra való fölemelésére kényszerítsék, azonfelül arra, hogy minden külön óráért hetvenöt centet fizessenek, hogy egy nyomdában se legyen egynél több mas. A kiadók azonban nem mentek bele ebbe, az alkuba s így Chicagóban még most sem jelennek

meg ujságok. Érdekes, hogy a sztrájkoló munkásokat segítő-egyesületek a sztrájkolókat egy centtel sem akarják segíteni.

Uralkodók jövedelme. Egy német lap összeállította a föld uralkodóinak jövedelmét. Eszerint az orosz czárnak évenként huszonkét, a kínai császárnak tizenöt, a mi uralkodónknak tizenegy, a német császárnak nyolcz millió forint az évi jövedelme. Az olasz király jövedelme hét milliót tesz ki. A perzsa sah hat milliót, az angol királynő ötödfél milliót, a belga és svéd királyok másfél milliót, a hollandi királynő hétszáz ezer, a görög király hatszáz ezer forintot kap évenként. A köztársaságok elnökei már sokkal mostohábbul vannak ellátva; Faure Felix czivillistája minden mellékjövdelemmel együtt hatszáz ezer, Mac Kinley százhusz ezer, a svájci köztársaság elnöke nyolcz ezer forintot kap évenként. Azt is kiszámították, hogy mennyi jut egy alattvalóra minden országban. A legkevesebbet fizetik a köztársaságok polgárai, azután jönnek az angol királynő alattvalói. Nálunk, Görögországban és a belgáknál harmincz krajczár jut egy-egy alattvalóra, a perzsa sah pedig hetven krajczárjába kerül minden alattvalójának.

Sólymok mint távirathordók. Smoilov orosz tiszt sólymokat távirati szolgálatokra tanított be. A sólymok alkalmasabbak is erre, mint a postagalambok, mert kitartóbbak és gyorsabban is repülnek. A postagalamb körülbelül egy kilométernyi utat tesz meg egy perc alatt és egy óra alatt legfeljebb 15 mértföldnyire repül. A sólyomnak ez rendes repülési sebessége. A középkorban már jól tudták ezt és fel is használták hírszolgálatra a sólymokat. Egy sólymot a kanári szigetéről Lerma herceghez küldtek Spanyolországba. A hosszú utat 16 óra alatt tette meg és így egy óra alatt 15 mértföldnyire repült. A galambok kisebb terheket bírnak el, míg egy sólyom, mint Smoilov megkísérelte, négy orosz fontot, 1640 grammnyi terhet is elvisz könnyen anélkül, hogy lassabban repült volna. Aztán a sólyom szembezáll ellenségeivel, míg a galambot a legelső ragadozó madár is elpusztítja.

Régi törvények Japánban. Japánban a mult században rendkívül szigorú törvényeket hoztak a házasságtörő hitestársak ellen. Egy keletázsiai folyóirat a minap közölte ezeket a törvényeket, a melyek drákói szigorát a következő részletek bizonyítják: A házasságtörő asszony és az a férfi, akivel a házasságtörést elkövette, halállal büntetendők. A férj, aki nejét házasságtörésen kapja és őt, valamint kedvesét megöli, büntetlen marad. Ha a férj nejét olyan férfi társaságában találja, akit gyanusnak tart, akkor büntetlenül ölheti meg a férfit, még ha ártatlan is. Ha egy nő férjét megöli, akkor lóhoz kötve körülvetik a városban, azután keresztet kötnek és mindkét oldalán lándzsákkal addig szurkálják, amíg meghal. (Ezt a kegyetlen büntetést harizuleének hívják.) Azt a férfit, aki férjes asszonyt elcsábít, lefojezik. Aki újból megházasodik, mielőtt még első nejeének válólevelet adna, azt száműzik. Aki ezt nyereségvágyból teszi, elveszti egész vagyonát és kiutasítatik. Annak a férjes nőnek, aki újból férjhez megy, mielőtt még első férjétől a válólevelet megkapná, simára borotválják a fejét és visszaadják szüleinek. Ha elvált, vagy özvegy asszony megszökik egy férfivel és elfogják őket, az asszonyt visszaadják szüleinek és a férfi kezére lakatot tesznek.

Biztos siker. Semmi nem teszi népszerűbbé a hirlapot mint az, ha jó tanácsokat osztogat. Egy vidéki olvasó azt kérdezte lapjától, miként kerülhetné el, hogy a legyek ellepjék cukorszelencczét. Feleletül azonnal ezt nyerte:

— Töltsd meg ön cukorszelencczét konyhasóval.

Keserű bünhődés. Lord Russeltől még ügyvéd korában egy tárgyaláson azt kérdezte egyik kártársa:

— Russel! mi legyen a kétnajuság legsúlyosabb büntetése?

— Két anyós, volt a rövid válasz.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(70)

Irtta: CROKER M. B.

— És ez gyakran, mindennap meg fog történni! biztosította a leány. De most nem kell. Késő volt már, amikor Tommy megszökött és én utána futottam, mert féltem, hogy a szegény Bon sorsára jut. Elkísér a domb csucsára, ahol utaink elválnak?

— Igen, felelte és gondolatban hozzátette: ahol utaink örökre elválnak.

Hazamenet Honor napi élete, foglalkozása, társasága felől kérdezősködött és Mark a sárga bangalót, a kerteket, a szomszéd telepeket és a misszionáriusokat a lehető legjobb színben iparkodott feltüntetni.

— Nincsenek itt a közelben fehér asszonyok? kérdezte Honor.

Ó igen, van egy, aki önnek barátnője. Az ön kis karneolgyűrűje erős kapocs lett közöttünk. Perzsa nőnek mondja magát, de nagyon rejtélyes személyiség, akiről senkisé tudja, ki ő tulajdonképpen és honnan származik. Amit róla meg lehet tudni, az az, hogy sok jót tesz itt és betegeket meg haldoklókat ápol. Nekem azt mondtotta, hogy ön és csak is ön ismeri életörténetét.

— Ez igaz! mondotta Honor és lesütötte a szemét.

— Kikerüli, hogy megfigyelhessek őt, csak előlem nem buvik el, mint mondta az ő testvére, folytatta Mark. Ha találkozunk, csak önről beszélünk.

— Akkor kérem, adja át üdvözetemet és mondja meg neki, hogy gyakran gondolkodok rá. Kérdezze meg, nem írhatok-e neki és vajjon ő nem akar-e nekem írni.

— Elfelejté, hogy ő perzsa nő. Hogyan írhatna önnek?

Honor mélyen elpirult és újra megforgatta a gyűrűjét, mielőtt felelt.

— Kérem, minden esetre adja át üdvözetemet és kérésemet. A levelét majd csak elolvasom.

Eközben odaértek a helyre, ahol utaik elváltak. Mark utja a hegyoldalon vezetett, Honoré meg levitt a völgybe. Honor egy pillanatra megállt és megsimogatta a ponysimát, erős nyakát. Azután megfordult s mindkét kezét odanyújtotta a ló gazdájának. Egymás halvány arcába tekintettek és egymás szeméből életük tragédiáját olvasták ki. Azután a fiatal leány kirántotta kezét és Tommy kíséretében lefutott a hegyről. Jervis ott maradt állva, míg lépteinek zaja el nem hangzott.

— Ezt a hangot többé nem fogom hallani! jajgatta, lerogyott egy fa alá és kezébe rejtette arcát.

Meddig maradt ebben a helyzetben, azt csak a pony tudta. De lassan-lassan az állat is megunt a várakozást. Közelebb jött és puha, fekete orrát odadörzsölte a fiatal ember fürtös fejéhez. A részvétnek ez az egyszerű jele magához térítette őt, ha megvigasztalni nem is tudta; mert ugyan mit értett a néma teremtes egy emberi szív fájdalmához!

Honor nagyon későn jött a villásreggel-hez; már déltájra járt az idő, amikor haza érkezett és meglehetősen izgatottságban találta a bangalót. A szolgák arca is elárulta, hogy valami nagy dolog történt. Brande asszony íróasztala előtt ült, ahol vagy egy tucat levelet megkezdett és ismét eltepett. Főkötoje ferdén állott, haja rendetlen volt, arca kipirosodott. Az Istenért, mi történhetett?

— Oh Honor, gyermekem, már azt hittem nem jössz vissza, pedig nagy szükségem volt rád! mondotta a fiatal leánynak. De milyen sápadt vagy! Bizonyára messzire mentél! Csak nem vagy beteg?

— Nem, nem néni! De mi történt itt? Mintha valami különös volna a levegőben.

Brande mama testének egész súlyával unokanővére nyakába borult és hangosan zokogni kezdett.

— Képzeld csak gyermekem, az előbb... az előbb egy kuli jött és... és levelet

hozott Peltől. A Bath-rend lovagja és parancsnoka lett és néni, a te szegény, öreg néni — itt a zokogás félbeszakította beszédét — most excellenciás asszony.

XX.

Langrishe őrnagy és neje meghívja... urat és... asszonyt unokanővéreiknek sir Gloster Sandilandsal, e hónap 20-án délután két órakor a Szent János templomban megtartandó esküvőjére.

Igy szóltak a meghívók, amelyeket Shiraninak csaknem minden házába elküldöttek. Kalkuttának első szabónője már elküldötte a menyasszonyi ruhát és a sütemény meg a pezsgő megérkezett már. Nyoszolyólányok nem voltak, hanem csak virágot szóró gyermekek, akik, mint azt a praktikus Langrishe Ida kiszámította, kevesebbe kerültek, mert nem kellett mellükét vagy karpereczeket ajándékozni, sem virágcsokrokat küldeni. Az okos asszonyt elárasztották szerencsét kívánó táviratokkal és boldog néninek érezte magát, mert ismét a család gondviselőjének bizonyult. Sőt győzelme nagyobb volt, mint a Lalláé. Titokban ő magá kiyánt magának legtöbbször szerencsét, mert a napokat számlálta, amikor a borzasztó kobold, akit magához vett, miss lady Sandilands eltávozik házából, hogy egész életében másnak legyen terhére.

Lalla kizárólag levelekkel, ruháival és más előkészületekkel foglalkozott. Mielőtt a menyasszony szerepét elvállalta, egy burleszk darabban, melyet Joy Toby külön az ő számára írt és melylyel a szezon akarták Shiraniban fényesen befejezni, a főszerepet osztották ki neki és a szerepet már egészen megtanulta volt, amikor sir Gloster, aki soha nem látta őt ebben az ő tulajdonképeni elemében, megzavarta számításait. Ugy találta, hogy ilyen nyilvános föllépés sem fér össze az ő jövődöbeli társadalmi állásával. Lallának meg kellett ígérnie, hogy lemond a föllépésről és ilyen előadásban soha többé nem vesz részt.

De Lalla akaratos volt. Joy Toby, valamint a többi szereplő által támogatva, akik „csillagjukat” nem nélkülözheték, hízélgéssel, könyekkel és ígéretekkel mégis elérte valamit. Nehékes vőlegénye megengedte neki, hogy kis mellékszerepet vállaljon a darabban, úgy, hogy legalább a neve ott állott a színlapon, de ezt is csak azzal a föltétellel engedte meg neki, hogy ez a föllépése határozottan az utolsó. Az ellen sem volt kifogása, hogy ezt a színlapra ráírják. Neki halaszthatatlan ügyekben Allahabadba kellett utaznia és attól tartott, hogy az előadásnál nem lehet jelen, de mint mondtotta, megtesz mindent, hogy a hét végére visszaérkezék.

A tánczó és éneklő perinek Lalla számára írt szerepét egy másik fiatal hölgyre bízták, akit Lalla lenézett és aki szőgletességgel szegény Joy Tobyt kétségbe ejtette. Az előadás előtt való este teljesen megtörve jött Lallához.

— No, most még influenzát is kapott és így mindennek vége van! mondotta és a fejéhez kapkodott, mintha a haját akarná kitépni. És a színház jegyeit két estére már elkáprkodták. Hogyan fedezzem most a kiadásokat? Mit csináljak? Nem ugorhatnék be ön? Hiszen teljesen tudja a szerepet és hivatott művésznő sem játszana el jobban. Lalla, tegye meg nekem ezt az egyetlen szíveséget!

— Megígértem, hogy nem tánczok többé.

— Ezt az ígéretet megtarthatja akkor, ha farinál lesz. Gondolja meg, hogy még csak tíz napig használhatja szárnyait. Akkor örökre vége lesz a táncznak, a játéknak.

— Örökre! sóhajtott Lalla.

— És ő nincs is itt, csak szombat este jön vissza és ha az ön dicősegeről hall, büszke lesz, mint a páva, folytatta a kísértő. A ruhája és minden készen volt már, amikor ő közbelepett és tervét dugába döntötte.

Joy Toby felugrott és kétségbeesve futkosott föl s alá a szobában. Végre ismét Lallához fordult.

Beszélt ő nénjével erről a dologról? kérdezte.

(Folytatás következik.)

420.000 korona nyerhető!

a következő 7 darab eredeti sorsjeggyel

- 1 magyar vöröskereszt-sorsjegy,
- 1 osztrák vöröskereszt-sorsjegy,
- 1 olasz vöröskereszt-sorsjegy,
- 1 Bazillika-sorsjegy,
- 3 Jásziv-sorsjegy.

13 húzás! évenként 13 húzás!

— Legközelebbi húzás már néhány nap múlva. —

A folyó hó 1-én kisorsolt 40.000 koronás főnyeremény a bankházamban a fentebbíhez hasonló csoportban vett 386. sorozatu, 50. számú osztrák vöröskereszt-sorsjegyre esett.

A fentnevezett 7 sorsjegy 36 havi 2 frt. 50 krajczáros részletekben kapható meg. — 2 részletnek postautalványival való beklüldése után azonnal megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó részlelvételt, melyek után az összes nyeremények a vevőt illetik. A teljes befizetés befejeztével a 7 sorsjegy a vevő korlátlan birtokába megy át, a ki azokra még körülbelül 40 évig játszhat.

BEIFELD JÓZSEF

bankháza, az osztálysorsjáték főelárusítóhelye

Budapest, Károly-körút 1.

ALAPÍTÁTOTT 1874.

ALAPÍTÁTOTT 1874

Dr. Lantini Gusztáv

gyógyító intézete Gutenbrunn

Badenben Bécs mellett. (Telefonsz. 67.)

A kontinensen a legtekintetesebb és legnagyobb intézetek egyike. Teljesen újonnan épült és modernül is van rendezve. Tökéletes gyógyító eljárás, gyógyás. és szén-savasfürdők, nap-, lég- és homokfürdők, Masszázs, testgyógyászat és mechanikus-mechánikus Zander-intézet, elektrothermia (villámcsapás-fürdők, villamos kétrekeszes fürdők), Beteg-és, pneumatisches kamara, ivó-helyi-strandi kúrák. Fűző-kezelés. Gyógyító eszközök még kúrák beteg kinek is rendelkezésre bocsájtatnak. 1051

Egyes órák nyitva van. Prospektus kinyitva ingyen.

Kiadó lakások augusztus hó 1-ére

Üllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Földszint	Bélt-helyiség 700 frt.	portálal ellátott, 2 nyílás.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	3 udvari szoba, 1 nagy 92 négyzetméteres és 1 kisebb munkaterem, elő-fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, 2 klozet, pince és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utcái szoba, 1 udvari szoba, elő-fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pince és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 utcái szoba, elő-fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pince és padlással.
III. emelet	Lakás 700 frt.	2 utcái, 1 udvari szoba, elő-fürdő, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pince és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 utcái szoba, elő-fürdő, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pince és padlással.
III. emelet	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, klozet, pince és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, klozet, pince és padlással.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parketák fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

LIPIK-FÜRDŐ

SLAVONIÁBAN.

Egyetlen jódtartalmú alkalikus forrás (64°C.)

a kontinensen.

Kutatás: BUDAPESTEN 1885. és 1896., LONDONBAN 1893., BÉCSBEN és BUDAPESTEN 1894. az első díjakkal.

1898. óta a Lonjavölgyi vasút állomása (Dugosellon át)

indul Budapest magy. áll. vasút Buda-győr-vonattal 7-15 óráig: északon Lipikre 8 órakor délután. Rumániából, Bulgáriából, Szerbiából, Boszniából, Bród-Nováran át.

Aszquival a első vasúti állomása. Pálinka-Lipik-Kanizsán és Barcsán át. (1898. óta szótárifa.)

A Lipik források természetesen 64°C. magas hőmérsékletűek, gazdag nátrium-tartalmuknál (Magyar-Ems), továbbá azoknak jódát való észlelése miatt a források és a források közötti távolság mindennemű hurutos bántalmak (göngör, hó, égés, hárfstb.) ellenjavasolt és csak a hajókmal, ischiasmal, gyomri és májgyógyászatban, a forrásoknál, gyógyfürdők stb. Modern fürdőhely pompásan kialakított porcellán-, márványfürdők stb. (szász-fürdők, topidaria, hawaii-fürdők, fenyvesen berendezett szállodák, új és újabb szimppáddal, szonora és társalgó-termek, útermek és lávák; remél azelőtt jódos források voltak és az egész helyiségben és nagyszobákban parkban villamos világítás.) Kúrák fürdőszobák.

Hivatalos fürdőorvos: dr. Szamerey Bertalan.

Jódforrás szétválasztása egyenesen a forrásból. Magyarországi források: Eötvös L., Mészáros és Wille Budapest, Auszria: Hódmezőváros, Magyarországi: S. Ugar, Bécsben.

Bővebb felvilágosítások, valamint fürdőszobákkal szolgál a fürdőigazgatóság Lipiken.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. július 9-én.

Main table containing market data for various securities, including government bonds, bank shares, and exchange rates. It is organized into multiple columns and sections.

I. Államadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table listing Hungarian government bonds and securities, including Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, and various 1870-1889 bonds.

b) Osztrák Államadósság.

Table listing Austrian government bonds and securities, including Egyes. járadék papír febr.-aug., Egyes. járadék ezüst. jan.-jul., and various 1854-1884 bonds.

Időgen államadósságok.

Table listing time deposits and other financial instruments like Bolgár államv. zálogkölcsön and Szerb. nyer.-kölcsön.

II. Más közkölcsönök.

Table listing other public loans such as Bosnyák-Hercegov. orsz. kölcsön and Budapest főváros 1890-ki kölcsöne.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

a) budapesti intézetek kibocsátásai.

Table listing securities issued by Budapest institutions, including Belvárosi takarékpénztár, Egyes. bpesti fővár. takarékp., Kisbirt. orsz. földhit., and Magyar agrár- és járadékbank.

b) Vidéki és külföldi int. kib.

Table listing securities issued by regional and foreign institutions, including Albina takaré- és hitelintézet, Aradi polg. takarékp., and various provincial bonds.

IV. Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds, including Adria m. kir. t. hajóz. r.-t., Bpesti közuti vaspálya kor. ért., and various municipal and industrial bonds.

V. Bankok részvényei.

Table listing bank shares from various banks like Angol-osztrák bank, Budapesti bankgyűlés, and Magyar kereskedelmi bank.

VI. Takarékp. részvényei.

Table listing savings bank shares, including Belvárosi takarékpénztár, Budapest, III. k. takarékp., and others.

VII. Biztosító-társ részv.

Table listing insurance company shares, such as Bécsi biztosító társaság, Bécsi élet- és jür.-bizt.intézet, and others.

VIII. Gőzmalmok részv.

Table listing steam mill shares, including Concordia-gőzmalom r.-t., Első bpesti gőzmalom, and others.

IX. Bányák és téglagy. r.

Table listing shares of mines and brickworks, such as Bpesti tégl- és mészgéző, Bpest-szentlőrinczi téglagy., and others.

X. Vasművek és gépgy. r.

Table listing shares of iron works and machinery, including Első m. gazdasági gépgyár, Danubius hajó- és gépgyár, and others.

XI. Könyvnyomdák r.

Table listing shares of printing houses, such as Ahenssem' irod. és nyomd. r.-t., Franklin-társulat, and others.

XII. Különteke vált. részv.

Table listing special exchange shares, including Általános waggonkölcsönz., Apolló kőálmított-gyár r.-t., and others.

Mag. sors-árnyajam

Table listing Hungarian lottery results, including numbers and prize amounts.

Utolso ors-talok

Table listing exchange rates for various currencies and locations.

XIII. Közleked. vált. részv.

Table listing shares of transportation companies, including Adria m. k. teng. hajó r.-t., Aradi és csanádi r.-t., and others.

XIV. Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets and their values, such as Bazilika sorsjegy, Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről, and others.

XV. Pénzmekek.

Table listing various types of money and coins, including Arany, cs. és kir. vert., Német birod. vagy egyenért. bankj., and others.

XVI. Váltók árfolyamai (látra).

Table listing exchange rates for various cities, including Amsterdam, Brüssel, London, and others.

XVII. Határidőre kötött értékp.

Table listing forward contract values for various securities, including Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, and others.

Lászlóval árfolyamok július 7-éről.

Table listing exchange rates for various securities as of July 7th, including Magyar. Ált. Hitelbank, Magyar aranyjárdék, and others.

Szabadalmazva. Szabadalmazva.

Hölgy-óvszer

a legújabb és legcélszerűbb készülékkel és külföldi orvosi szaktekintélyek által ajánlva.

Ára 5 forint.

Szétküldés az összeg beküldése, vagy utánvétel mellett egész dískraton. Minden készülékhez pontos használati utasítás van mellékelve. Prospektust kívánatra bérmentve küld a feltaláló. 1019

MEYER HENRIK

Kispesten Budapest mellett. Rózsa-utca 36. szám.

Kérjük speciális árjegyzéket vízvezetésekről.

Mindennemű vízvezetékek és szivattyúk városok, községek, falvak, villák, parkok, majorok, gyárak vízzel való ellátására. Szélmotorok önszabályozással, a viharbiztonság kezessége mellett. Elismeri legjobb gyártmány, Hőlégszivattyúgépek, mely kutakhoz is.

Hydranlikus vízemelő-kosok erősbített rugó-szeleppel, önműködő és állandó vízemelőképeséggel minden magassághoz.

kézi szivattyúk minden viszonyhoz, kutyámséghez és nyommagassághoz.

LAKOS NÁNDOR
hidrotechnikai irodája, szélmotor, szivattyú- és vízvezetési berendezések vállalata,
Budapest, VIII., Kőszö-Kerepest-ut 1

Budapesti RÖSER-tanintézet.

Alapított 1853-ban. Tanulók száma 14648.

Millenniumi oklevél.

8-osztályú felső kereskedelmi iskola.

4-osztályú polgári iskola.

Nevelő-internátus.

Beiratás: augusztus 30-tól szeptember 3-ig. Értesítést ad vagy küld

RÖSER JÁNOS,
igazgató.
Budapest, VI. ker., Aradi-utca 10. sz.

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok után gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes alapossgal és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József

v. cs. és kir. ezredorvos

a nemli betegségek elnevezése alatt összeg foglalható valamennyi bántalmat, makacs női és bőrbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbban felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Elektromasszage

által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4. I. emelet. 413

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszolnak. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig.

MŰSZAKI IRODA.

Ingelsmann
Rezső
Magánmémók
BUDAPEST.
Múzeum-körút 15.
Elfogad

MŰSZAKIMUNKÁK kivitelet

VALAMANYOK SZABADALMAK

Műszaki KIDOLGOZÁSA Értékcsökkentése

Finom butorok eladása.

Teljes háló-obádó, szalon-berendezések készpénzért vagy részletekért is. Tiszt urak, hivatalnokok és jobb állásban levő urak részére 50%-ot a bevásárolt butoroknál előre, a többi megfizetés után részletekkel. Megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítenek.

Tisztelettel

GRESZ LAJOS
kártyos és diszítő. Raktár és műhely József-körút 71/a.

A Magyar Asphalt-részvénytársaság
Budapest, Andrássy-ut 30. sz. elvállalja jótállás mellett, legelőcsöbában 940

Aszfaltburkolatok

fektetését és nedves lakások, pincék stb. gyökeres szárítása tételét.

TELEFON.

Kitüntetve az 1897-iki párisi parkkiállításán.

FOLDESYL.

puskamentős

BUDAPEST, Múzeum-körút 3. szám alatt.

Kétesövű Lefauchaux vadászfegyver 15 frt, kétesövű Lancaster 18 frt 50 kr., kétesövű Lancaster kakas közöli kulcsal 23 frt 50 kr., kétesövű Lancaster kakas közöli kulcsal, patkószeg damaszt csóvel 34 frt, kétesövű Lancaster Pieper-féle 34 frt, kétesövű Lancaster Pieper-féle finom patkószeg damaszt csóvel 43 frt, Greener rendszerű kétesövű Lancaster finom damaszt csóvel 56 frt. Régi fegyverek ujakra kicserélteinek.

Az összes vadászcikknek és fegyvereknek szóló illusztrált árjegyzéket ingyen és bérmentve küld 5 frt.

Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészséges fekvése folytán a fővárosi előkelőbb köznységnek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villamos vasutak és a m. áll.-vasut által.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gimnasiunmi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gimnasiunmi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felrakázva. A gimnasiunmi négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiunmban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítottatik. Kötendő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kötendő víz. A növelői díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában, vasuti, posta- és távirat-állomás.)

1192

Wagner Manó,
igazgató, intézetfőigazgató.

Japáni arezbörtisztító papír

bevált és legártalmatlanabb szer az arezbörti üdésében megtartani. Izzadás ellen legcélszerűbb. 1 csomag 50kr. bérmentesítéssel 66 kr.

KANITZ C. és FIAI
Budapest, Dorottya-u. 12.

Kávé

levárolva és bérmentve házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba	6.50
4 1/2 kg. Mokka	6.50
4 1/2 kg. Jáva	6.50
4 1/2 kg. Gyöngy	6.80
4 1/2 kg. Portoriko	5.80
4 1/2 kg. Santos	4.50

valódsága garantálva.

Marsner-féle pezsgő-limonádé

100 drb 2 kros	1.40
140 " 1 " "	1.10

bérmentve küld a Budapesti Raktár

Belák István
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. Dísz, Telék 113

Felhívás.

Alább megnevezett személyiségeknek, kik egykor az 5-ik számú gróf Radetzky nevét viselő huszárezrednek ezredesei és parancsnokai voltak, arc- vagy fényképei kerestének ezen ezred parancsnoksága által:

Révay báró ezredes,	(1798),
Szöreyi András báró ezredes,	(1800),
Fulda Vilmos ezredes,	(1808),
Boros Lajos ezredes,	(1809),
Starhemberg Antal gróf ezredes,	(1812),
Prohaska Antal ezredes,	(1813),
Gavenda Mátyás ezredes,	(1815),
Németh István alezredes,	(1816),
Schmidt Antal alezredes,	(1818),
Németh István alezredes,	(1825),
Fürstenberg Frigyes gróf alezredes,	(1832),
Mészáros Lázár alezredes,	(1845),
Sejachevich Sándor gróf, alezredes,	(1848),
Schantz János alezredes,	(1849),
Koller Sándor báró alezredes,	(1854),
Simonyi Móricz alezredes,	(1859) és
Rohonczy György alezredes,	(1885)

főlsoroltaknak arc- és fényképei — melyek visszaleendnek származtatva — Pozsonyba történendő küldése, avagy pedig a dologra vonatkozó értesítések keretnek.

Nekünk benn volt az általánosan megbiznáó hiteles készítményt folytán ezen negyed század óta fennálló reedelő-intézet a legmelen: gonban ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az énfertőztetés utóhatásait, az elgyengült férfiak magbűléseket, a bujakor utókövetkezményeit, nőknél fehérítőket, barmennyire üdültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magbűlésség egyik főokozója és borbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szemész- és szülészorvos, v. cs. kir. oszt. főorvos
Budapest, belváros, IV. ker., Kigó-utca 1. szám.
II. emelet, Bejárt a lépcsőnél

Rendel naponta délelőli 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyászatról is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.

(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemli betegségek és ezek egyszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldés mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemli élet bredés. III. Az énfertőztetés és az éjelli magbűlések. IV. Hugycső-tár (trippa) és hugycsőszűkeleték. V. A bujakor (siphilis) A Asverfolyás. VII. Elgyengült férfiak. VIII. Női magbűlésség. IX. Az av szarvak megbetegedéseinek főtanyszéje: a prostitúció.

ADRIA

kerékpárok

városi raktár

a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskola folyó évi augusztus hó 1-től

Andrássy-ut 69.

a Plasztikon épületében léteznek.

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintos havi részletre a megjelölt 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintos havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet lefizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
művei:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró gentry és a nép.
- III. Nemzetes uraimék.
- IV. Pipacsok a buzában.
- V. Tavaszí rügyek.
- VI. Urak és parasztok.
- VII. A két koldusdiák.
- VIII. Glub és folyosó.
- IX. A beszélő köntös.
- X. Perye.
- XI. Lovagvárak, kis primás.
- XII. Katángy Menyhért levelei

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.

Olcsó egyöntetű diszkiadás
12 kötetben

A gyűjtemény ára
diszkötésben **36 frt**

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

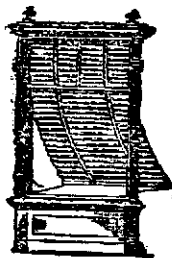
Méltóztassék az alábbi rendelőlapon levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapest. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala útján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

- a) **Utánvétellel** bérmentve.
 - b) **2 frtos havi részletfizetés mellett**, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.
 - c) **1 frtos havi részletfizetés mellett**, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.
- Az első részlet utánvétellel szedendő b., a továbbiak 189... hótól mindaddig fizetendők a Társaság pénztáránál Budapest. míg a mű vételére forrászavánincs. A részletfizetések be nem tartása esetén szíveskedjék a Társaság az esedékes összegtel postai megbízás útján, a postaköltségek hozzászámítása mellett beszédni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékes lesz. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely _____ Név _____
Közet _____ Állás _____

Több kiállítási éremmel kftintetve
Budapesti jalousia és ablakredőnygyár
Justus Sándor és fia
Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarján.
ajánlja
gördülő faredőnyeit
szőlőpánttal vagy beverdesrel önműködően.

szabadalmazott hengszerkezetével !!

és minden szakba vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy katalógus ingyen és bérmentve. Telefon 23-06.

Anyák! Gyermekek!

koszt mialótt vesznek, tessék először megnézni, vagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve hoztatni az új higiénikus, fektetőre és ülőhelyre igazítható, levehető és mosható felszereléssel ellátott koszlakról.

BAUMANN I.
cs. és kir.
szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
VI/2. Müllergasse 6.

Övaskodjunk haszontalan utánzások vásárlásától, csak akkor valódi az oldalt látható védőjegy a koszlapadlóján be van égetve.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
(saját házhban.)

Az aranyéremmel kitüntetve.
Fühercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézségek, vasutak, ipari-bányó és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4 különböző mintában különkiut 16 krtól felfelé szállíttatnak és ami a festékek szűrőszaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Tan- és nevelő-intézet
nyilvánossági joggal
Budapesten, Hold-utca 19.

Az intézet 21 év óta áll fönn.
Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelő-intézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szept. 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezteni.
A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók.
Értesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

GUMMI

eredeti párisi gummi és halhólyag, finomság és jószág tekintetében még a legmagasabb igényeket is meghaladó, tucatonként 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. **Bouts Amer.** (rövid) 3 és 4 frtért, legfinomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. **Női preservatívok** Hasse után 2 frt. Messinger tanár után 2 frt 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Szétküldés a legdiszkrétebbül (850)

REIF J. BÉCS,
I. Brandstätte 3.
Praktikus teljes mintagyűjtemények urak számára 2, 3, 4, 5 frt.
Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

Iglófürdő

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet, nyaraló-telep.
Vasuti állomás: Igló (kassa-oderbergi vasut), ezepegyében, 580 méter magasságban a tenger színe Slett, nagykiterjedésű fenyvesek közepette pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyő-fürdők, villanyozás, massage. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyenyesség, légző-szervek bántalmában szenvedőknek, útiúlk részére.
Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasóterem, lawn-tennis.

Fürdőúvad május 15-től szeptember végeig. Elő- és utóidényben tetemes árleengedés. Fürdőorvos Dr. Neubauer Lajos. — Posta- és telefonállomás helyben. Utazás: Budapest-Kassa-Igló vagy Budapest-Ruttka-Igló. Prospektusokkal szolgál
a fürdő igazgatóság

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körut 8.

Katángy-Naptár * * *
1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői **ingyen** fognak megkapni.
hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogad:
az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA
VIII. ker., József-körut 65. szám.